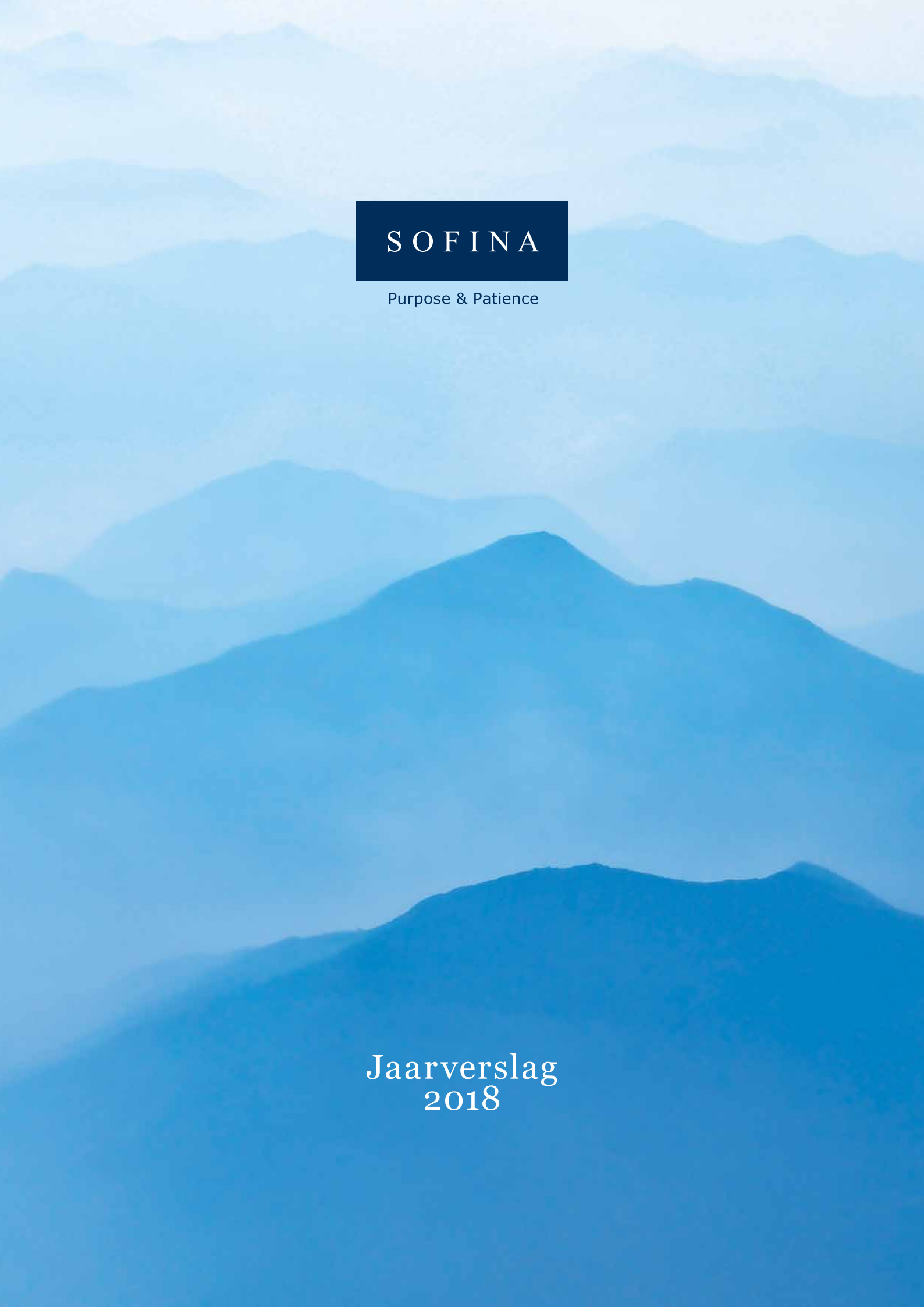

The background of the entire page is a photograph of a mountain range. The mountains are layered, with the closest peaks in a deep blue and the more distant ones fading into a lighter, hazy blue, creating a sense of depth and tranquility.

SOFINA

Purpose & Patience

Jaarverslag
2018

Inhoud

1. Onze missie	2
2. Overzicht	4
3. Woord van de Voorzitter	6
4. Kerncijfers	8
5. Onze geschiedenis	12
6. Raad van Bestuur	14
7. Management	20
8. Verslag van de Raad van Bestuur	24
9. Overzicht van de belangrijkste deelnemingen	32
10. Verklaring inzake deugdelijk bestuur	68
11. Remuneratieverslag	74
12. Maatschappelijk engagement	82
13. Geconsolideerde financiële staten per 31 december 2018	88
14. Toelichtingen bij de geconsolideerde financiële staten	94
15. Verslag van de Commissaris	118
16. Enkelvoudige jaarrekening van Sofina NV en bestemming van het resultaat	122
17. Lijst van deelnemingen waarover wordt bericht	126

S O F I N A

Purpose & Patience

Jaarverslag
2018

Onze missie:
de bevoorrechte
partner zijn
van ondernemers en
families die groeiende
bedrijven leiden,
door hen geduldig
kapitaal en
ondersteunend advies
te verschaffen.

Ons doel bij Sofina is het scheppen van waarde met een menselijke benadering.

Wij geloven dat de ondernemingsgeest die veel familiale ondernemingen en groeibedrijven kenmerkt een bron is van vooruitgang. Door die ondernemers en vernieuwers te ondersteunen willen wij bijdragen tot wereldwijde groei, ontwikkeling en innovatie.

Wij geloven dat ondernemers enkel dan kunnen slagen als zij competitief zijn in een wereldwijde markt.

Onze missie bestaat erin geduldig kapitaal, expertise en advies te verstrekken aan groeiende bedrijven die geleid worden door ondernemers en families, en hun bevoorrechte partner te worden over een langetermijnhorizon die weinig anderen kunnen evenaren.

Onze geschiedenis en onze bedrijfscultuur onderscheiden ons.

Wij plaatsen menselijke relaties centraal in wat wij doen.

Al onze investeringen vertellen verhalen van gedeelde waarden, vriendschap en ambitieuze projecten met talentvolle ondernemers en hun management.

Door consequent elke dag op die manier samen te werken willen wij de bevoorrechte investeringspartner worden van al wie in de investeringswereld onze overtuigingen en visie deelt.

Overzicht

Investeringsvennootschap onder familiaal beheer en controle

Vier focussectoren

Consumptiegoederen

Digitale economie

Onderwijs

Gezondheidszorg

2

Minderheidsinvesteringen op de lange termijn

46% van het eigen vermogen ⁽¹⁾

Investeringen in durf- en groeikapitaalfondsen

30% van het eigen vermogen ⁽¹⁾

Sofina Growth – Investeringen in snelgroeiende bedrijven

16% van het eigen vermogen ⁽¹⁾

(1) Percentage berekend op basis van de portefeuille in transparantie (cf. punt 2.4 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

6,54 mld. EUR
eigen vermogen

Evolutie in de afgelopen 20 jaar ⁽²⁾

Wereldwijd
bereik

Verenigde Staten Europa Azië

Kantoren
in Brussel, Luxemburg
en Singapore

Roots gaan
120
jaar terug

~25
investerings-
professionals vanuit
onze 3 kantoren

(2) Sinds 1 januari 2018 heeft Sofina het statuut aangenomen van beleggingsentiteit volgens de normen IFRS 10 en IAS 28. Sindsdien komt het eigen vermogen, in dit Jaarverslag ook "Net Asset Value" genoemd, overeen met de reële waarde van haar deelnemingen, alsook van de rechtstreekse dochterondernemingen en hun deelnemingen en andere activa en passiva. Om in dit Jaarverslag een betere vergelijking van haar prestaties met de voorgaande boekjaren te garanderen, paste Sofina haar eigen vermogen aan voor de boekjaren 2016 en 2017 volgens IAS 28, §18. De financiële verslagen zijn overigens opgesteld volgens IFRS sinds het boekjaar eindigend op 31 december 2014. De nettowaarde van het eigen vermogen voor de boekjaren voorafgaand aan 2004 komen overeen met de geschatte waarde van het patrimonium.

Woord van de Voorzitter

3

Sir David Verey CBE
Voorzitter

Harold Boël
Chief Executive Officer

Geachte Aandeelhouders,

Dit is reeds de vijfde keer dat ik als Voorzitter van Sofina het woord tot u mag richten en telkens opnieuw ervaar ik dat als een eer. Deze brief laat mij toe kort toelichting te verschaffen bij het voorbije jaar, maar ook met u enkele reflecties te delen voor het jaar dat komt.

Zoals blijkt uit het Verslag van de Raad van Bestuur was 2018 opnieuw een jaar met heel wat onzekerheden. In een onvoorspelbare wereld, waarin de leiders van grootmachten soms de indruk geven zich bij de beleidsvoering door hun humeur te laten sturen, bleef Sofina voorzichtig. Dit wordt weerspiegeld niet alleen in een brede diversificatie van haar portefeuille op het niveau van geografische en sectoriële blootstelling, maar ook in de grootte en maturiteit van de ondernemingen in portefeuille. Het jaar 2018 werd afgesloten met een Total Shareholder Return van 14,8%.

Tegen deze achtergrond voerde de Raad tijdens het voorbije boekjaar een grondige herziening van de groepsstrategie door. Zo hield de Raad samen met het management drie vergaderingen tijdens de welke gekeken werd naar de voorbije prestaties, de aangewezen pistes voor de komende jaren en de maatregelen die nodig zijn om onze doelstellingen te realiseren. De conclusies van dit boekjaar worden beschreven in voorliggend Jaarverslag en in de brochure die op de website van de Vennootschap ter beschikking staat⁽¹⁾. Zij betreffen in hoofdzaak de voortzetting en accentuering van een ontwikkeling gericht op groeiende sectoren of regio's, met bijzondere focus op Azië en op de vier focussectoren waarin de Sofina-groep met vastberadenheid en geduld waarde wil scheppen: consumptiegoederen, gezondheidszorg, digitale economie en onderwijs. Doorgedreven aandacht zal eveneens gaan naar de middelen die nodig zijn om het strategisch plan ten uitvoer te brengen.

Het voorbije jaar bood ook de gelegenheid om vier nieuwe vrouwelijke Bestuurders te verwelkomen: Laura Cioli, Anja Langenbucher, Catherine Soubie en Gwill York. Het is mij een genoegen Voorzitter te mogen zijn van een dergelijk sterke Raad van Bestuur, waar de mix van culturen, talen en gender

telkens waarde toevoegt aan het debat. Dit laatste werd trouwens bevestigd naar aanleiding van de zelfevaluatieoefening die de Raad tegen het einde van het jaar uitvoerde.

2018 was ook het jaar waarin wij ons MVO-beleid (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) formaliseerden door de uitwerking van een gids voor intern gebruik die het DNA van de groep terzake vertaalt. Net zoals dat voor onze activiteiten als investeerder geldt, zijn de inspanningen ten voordele van meer maatschappelijke verantwoordelijkheid en filantropie oefeningen van lange adem, die de banden tussen alle partijen die betrokken zijn bij de verdere ontwikkeling van de groep, versterken. Zij verhogen eveneens de aantrekkelijkheid van Sofina in de ogen van de buitenwereld, in het bijzonder bij de talentvolle medewerkers die zij elk jaar opnieuw weet aan te trekken.

Ik ben ervan overtuigd dat al deze initiatieven, die gericht zijn op gediversifieerde investeringen, doorgedreven strategische reflecties, versterking van de competenties binnen de Raad van Bestuur, regelmatige aanwervingen en een uitgesproken MVO-beleid, factoren zijn die economische, menselijke en maatschappelijke waarde zullen scheppen. De toekomst zal het uitwijzen maar er bestaat geen twijfel dat zowel de Raad als ook alle medewerkers van Sofina dit nauwgezet zullen opvolgen.

Hoe kan ik deze boodschap overigens anders afsluiten dan met een woord van dank aan onze teams voor hun permanente inzet ten dienste van het succes van Sofina-groep. Hun motivatie, eenheid van visie, de hechte band tussen de verschillende kantoren en de alignering van onze langetermijnvisie met onze aandeelhouders, waarover wij ons verheugen telkens wanneer zich een gelegenheid voordoet, vormen samen de beste waarborg voor succes. Nogmaals van harte dank aan eenieder.

Sir David Verey CBE
Voorzitter

(1) www.sofinagroup.com/nl/over-sofina/corporate-brochure/

Kerncijfers

De financiële prestatie van Sofina in 2018 was positief. In vergelijking met het vorige boekjaar is de rentabiliteit van haar eigen vermogen per aandeel met 14,8% gestegen.

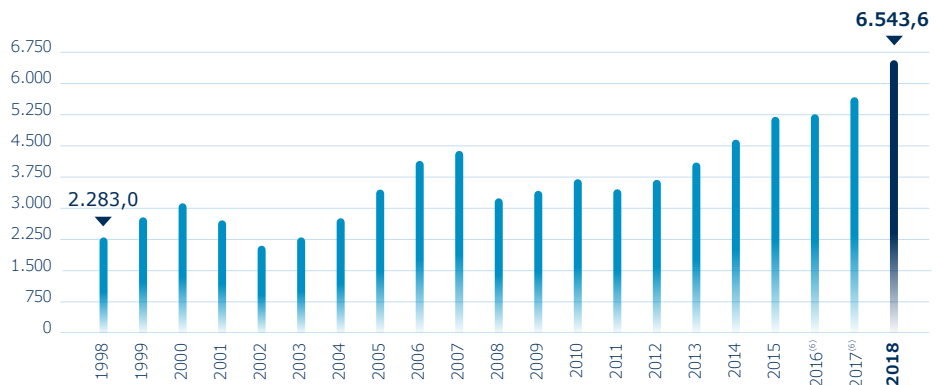
Samenvatting van de geconsolideerde jaarrekening

Totaalbedrag (in mln. EUR)	2018	2017 ⁽¹⁾
Eigen vermogen	6.543,6	5.778,4
Nettoresultaat (aandeel van de groep)	861,1	499,1

Bedrag per aandeel (in EUR)	2018	2017 ⁽¹⁾
Eigen vermogen ⁽²⁾	194,28	171,75
Nettoresultaat (aandeel van de groep) ⁽³⁾	25,59	14,83
Brutodividend ⁽⁴⁾	2,79	2,67
Nettodividend	1,95	1,87

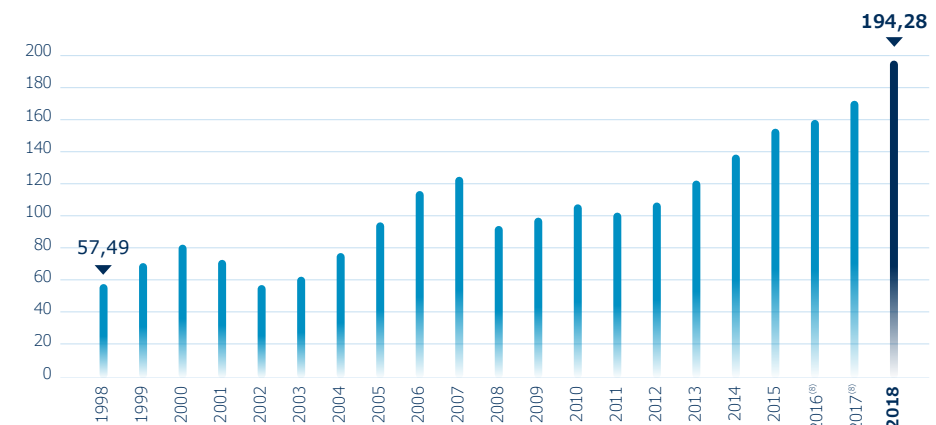
- (1) De gegevens van 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast zodat het eigen vermogen vergelijkbaar is met 2018 (cf. punt 1.2 van Deel 14 van dit Jaarverslag).
 (2) Berekeningen gebaseerd op het aantal aandelen in omloop op het einde van het boekjaar (33.681.297 aandelen in 2018 en 33.644.742 aandelen in 2017).
 (3) Berekeningen gebaseerd op het gemiddelde aantal aandelen in omloop (33.654.106 in 2018 en 33.653.648 aandelen in 2017).
 (4) Het niet-afgeronde brutodividend bedraagt 2,785714 EUR in 2018 en 2,671429 EUR in 2017.

Evolutie van het eigen vermogen over de laatste twintig jaar⁽⁵⁾ (in mln. EUR)

- (5) De financiële verslagen zijn opgemaakt volgens de IFRS normen sinds het boekjaar eindigend op 31 december 2014. De netto-waarde van het eigen vermogen voor de boekjaren voorafgaand aan 2004 komen overeen met de geschatte waarde.
 (6) De gegevens van 2016 en 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast zodat het eigen vermogen vergelijkbaar is met 2018 (cf. punt 1.2 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

Evolutie van het eigen vermogen per aandeel over de laatste twintig jaar⁽⁷⁾ (in EUR)

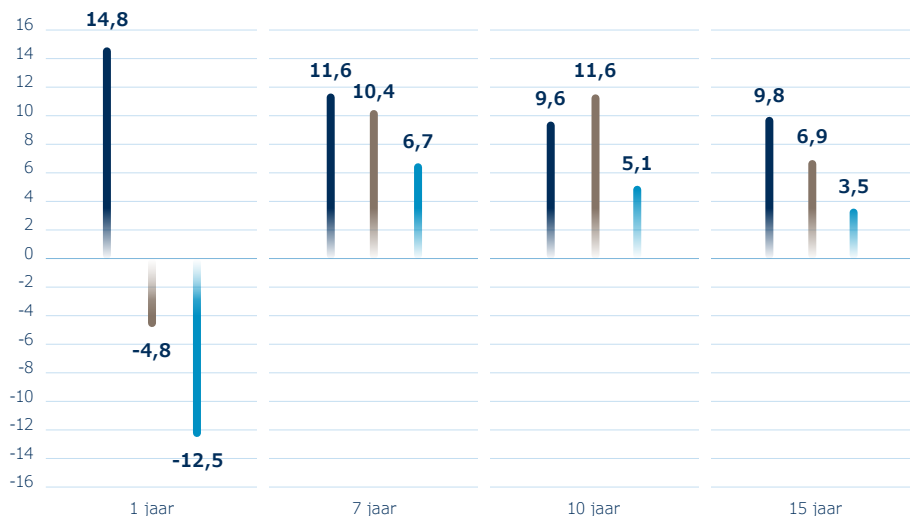

- (7) De financiële verslagen zijn opgemaakt volgens de IFRS normen sinds het boekjaar eindigend op 31 december 2014. De netto-waarde van de inventaris voor de boekjaren voorafgaand aan 2004 komen overeen met de geschatte waarde.
 (8) De gegevens van 2016 en 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast zodat het eigen vermogen vergelijkbaar is met 2018 (cf. punt 1.2 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

Gemiddelde jaarlijkse rentabiliteit ⁽¹⁾ (in %)

■ Eigen vermogen Sofina ⁽²⁾
■ MSCI ACWI (EUR) ⁽³⁾
■ EUR STOXX 50

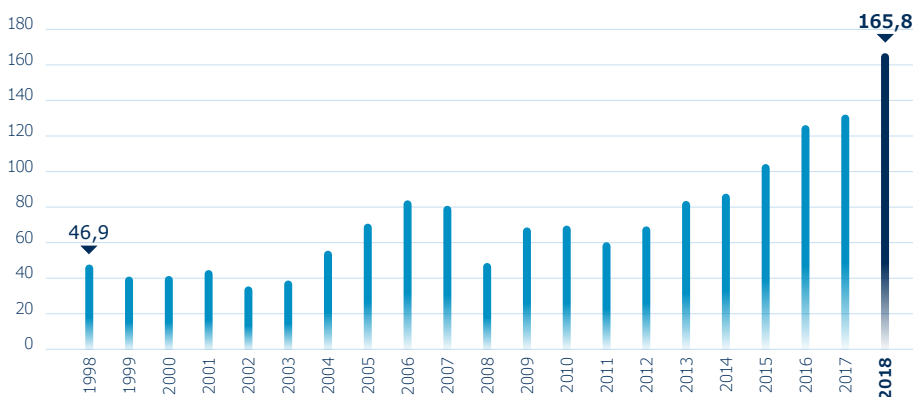

(1) Gemiddelde jaarlijkse groei over de referentieperiode die eindigde op 31 december 2018.

(2) Per aandeel, met herbelegd brutodividend. De gegevens van 2016 en 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast zodat het eigen vermogen vergelijkbaar is met 2018 (cf. punt 1.2 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

(3) MSCI AC World Net Total Return EUR Index - NDEEWN Index.

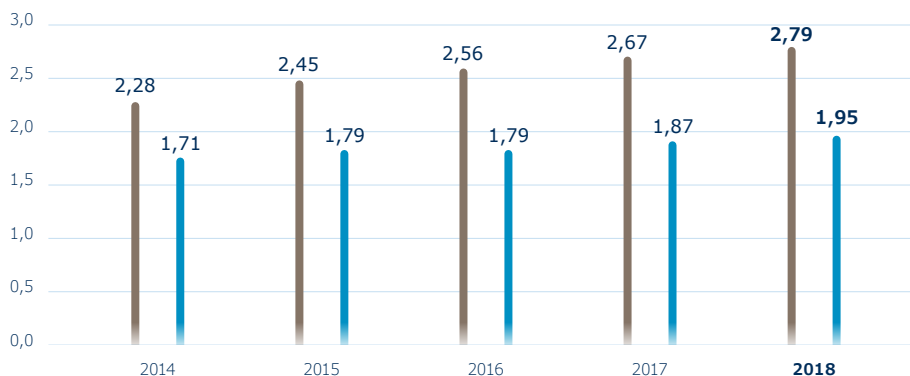
Evolutie van de beurskoers ⁽⁴⁾ over de laatste twintig jaar (in EUR)

(4) Beurskoers op 31 december.

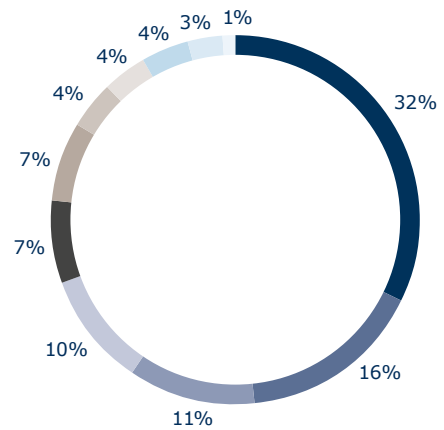
Bruto- en nettodividend per aandeel (in EUR)

■ Brutodividend
■ Nettodividend

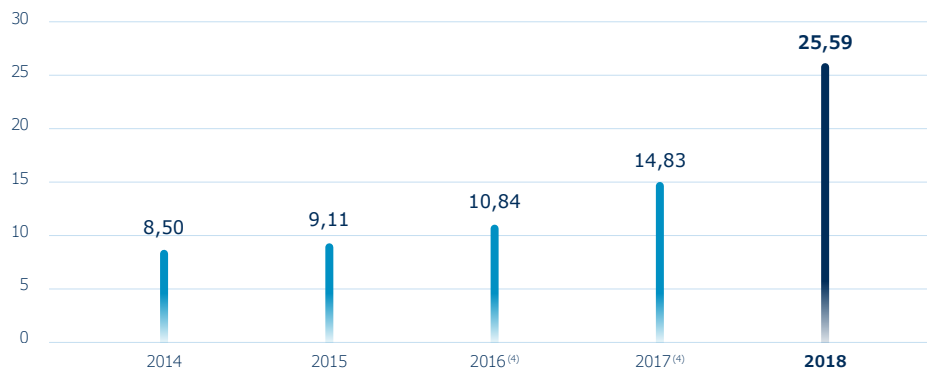
Sectoropsplitsing van de portefeuille in transparantie ⁽¹⁾

32%	Durf- en groeikapitaalfondsen
16%	Distributie ⁽²⁾
11%	Gezondheidszorg
10%	Consumptiegoederen
7%	Holdings en vermogensbeheerders
7%	Dienstverlening aan ondernemingen
4%	Onderwijs
4%	Informatietechnologie
4%	Telecommunicatie
3%	Transport en logistiek
1%	Industriële sectoren

(1) Op basis van de reële waarde op 31 december 2018 van de deelnemingen van de Sofina-groep (portefeuille in transparantie - cf. punt 2.4 van Deel 14 van dit Jaarverslag).
(2) Inclusief e-commerce.

Geconsolideerd nettoresultaat per aandeel ⁽³⁾ (in EUR)

(3) Berekeningen gebaseerd op het gemiddelde aantal aandelen in omloop (33.654.106 aandelen in 2018 en 33.653.648 aandelen in 2017).
(4) De gegevens van 2016 en 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast (cf. punt 1.2 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

Percentage van het kapitaal aangehouden door Sofina in haar 10 voornaamste deelnemingen ⁽⁵⁾

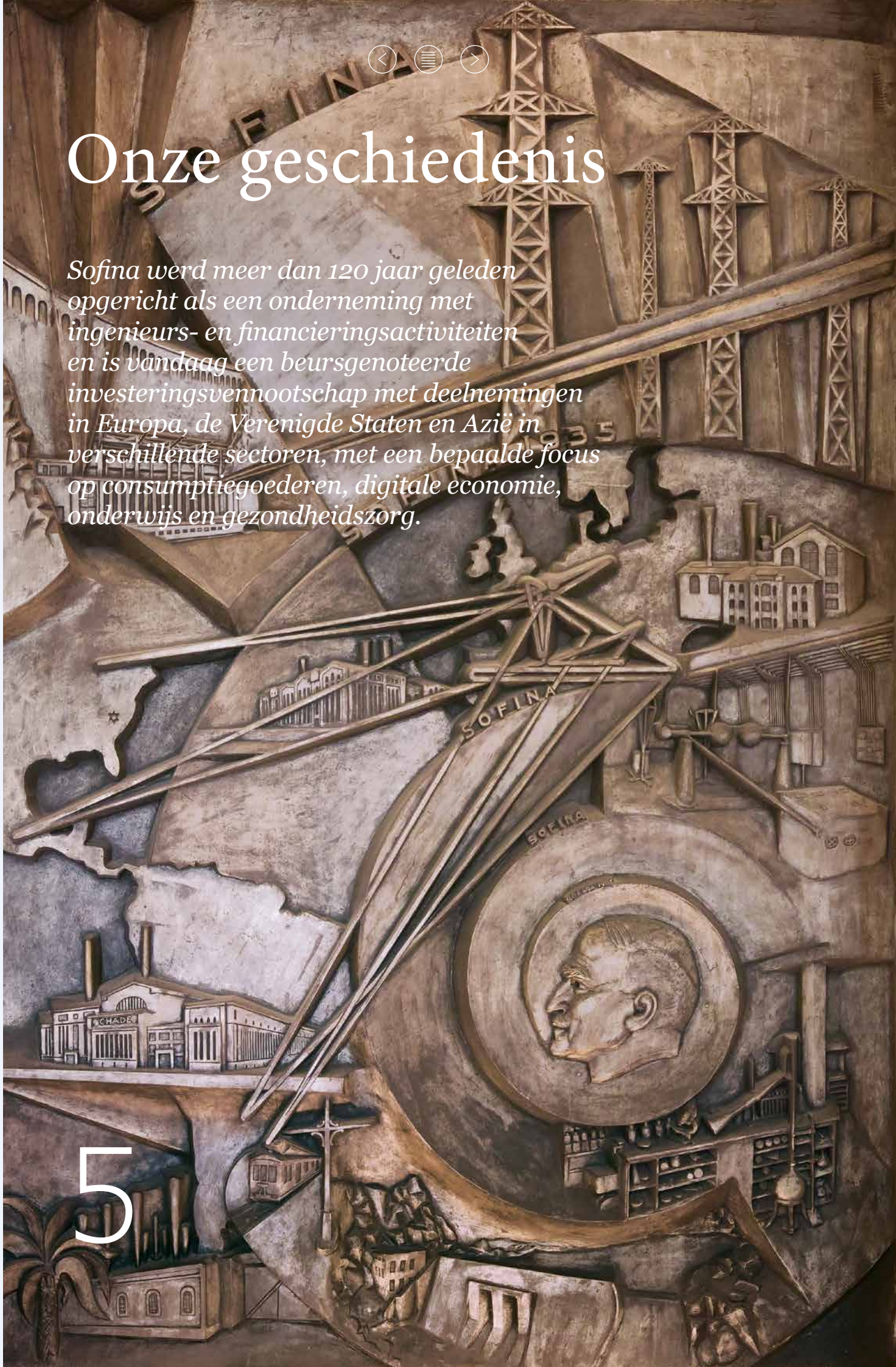
Colruyt Group	5,07%
Danone	1,04%
Groupe Petit Forestier	43,21%
Byju's	8,99%
The Hut Group	9,58%
Orpea	3,68%
Cambridge Associates	20,79%
bioMérieux	2,12%
First Eagle (indirecte deelneming)	4,69%
SES	1,28%

(5) De classificatie volgt de dalende volgorde van hun reële waarde op 31 december 2018 (portefeuille in transparantie - cf. punt 2.4 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

Onze geschiedenis

Sofina werd meer dan 120 jaar geleden opgericht als een onderneming met ingenieurs- en financieringsactiviteiten en is vandaag een beursgenoteerde investeringsvennootschap met deelnemingen in Europa, de Verenigde Staten en Azië in verschillende sectoren, met een bepaalde focus op consumptiegoederen, digitale economie, onderwijs en gezondheidszorg.

5

■ 2018

Waarde van het eigen vermogen boven de 6 miljard EUR
Overdracht van deelname in Flipkart

■ 2017

Meer dan de helft van de portefeuille van Sofina wordt geïnvesteerd buiten Europa

■ 2016

Vijfde verjaardag van het Platform voor Opleiding en Talent, het MVO-project van Sofina
Het investeringsteam telt 20 medewerkers

■ 2015

Opening van een kantoor in Singapore en versterking van Sofina Growth, vooral in India, China en in de Verenigde Staten

■ 2014

Eerste directe investering in de Verenigde Staten via een deelname in **Mérieux NutriSciences**
Sir David Verey CBE wordt Voorzitter

■ 2013

Deelname in **Flipkart**

■ 2012

Eerste investering in e-commerce

■ 2011

Strategische oriëntering richting groei en een meer internationale opstelling

Graaf Goblet d'Alviella wordt benoemd tot Uitvoerend Voorzitter

■ 2009

Deelname in **bioMérieux**

■ 2007

Partnerschap met de familie Forestier voor de beursexit van **Petit Forestier**

■ 2005

Eerste investering in durf- en groeikapitaalfondsen in India

■ 1998

Deelname in **SES**

■ 1988

Yves Boël wordt benoemd tot Voorzitter en Graaf Goblet d'Alviella tot co-Gedelegeerd Bestuurder

Versterking van het familiaal aandeelhouderschap na overname aandelen van de Generale Maatschappij van België

■ 1987

Deelname in **Danone**

■ 1978

Eerste investeringen in durf- en groeikapitaalfondsen in de Verenigde Staten

■ 1975

Investering in **Colruyt**

■ 1965-1970

Sofina wordt een investeringsvennootschap

■ 1956

Yves Boël word benoemd tot Bestuurder van Sofina
Sinds 1956 verhoogde Sofina onafgebroken haar jaarlijks dividend

■ Jaren 1950

Eerste investering door de huidige familiale aandeelhouders

■ 1938

Opening van het kantoor in Luxemburg

■ 1910

Beursintroductie

■ 1898

Oprichting van Sofina ("Société Financière de Transports et d'Entreprises Industrielles"), een ingenieurs- en financieringsbedrijf met activiteiten in de energie- en transportsector

Raad van Bestuur

6

(1) Guy Verhofstadt
(2) Laurent de Meeûs
d'Argenteuil
(3) Michèle Sioen

(4) Jacques Emsens
(5) Anja Langenbucher
(6) Nicolas Boël

(7) Robert Peugeot
(8) Gwill York
(9) Sir David Verey CBE

(8) (9) (10) (11) (12) (13) (14) (15) (16)

(10) Harold Boël
(11) Analjit Singh
(12) Charlotte Strömberg

(13) Dominique Lancksweert
(14) Laura Cioli

(15) Michel Tilmant
(16) Catherine Soubie

Raad van Bestuur

Voorzitter

Sir David Verey CBE (2020)

Vice-voorzitter

Dominique Lancksweert (2021)

Chief Executive Officer

Harold Boël (2019)

Leden

Nicolas Boël (2021)

Laura Cioli* (2021)

Laurent de Meeûs d'Argenteuil (2021)

Jacques Emsens (2020)

Anja Langenbucher* (2021)

Robert Peugeot* (2019)

Analjit Singh* (2022)

Michèle Sioen* (2022)

Catherine Soubie* (2021)

Charlotte Strömberg* (2020)

Michel Tilmant* (2021)

Guy Verhofstadt* (2019)

Gwill York* (2021)

Erevoorzitter

Graaf Goblet d'Alviella (2020)

Erebestuurder

Burggraaf Etienne Davignon (2024)

Comités van de Raad

Auditcomité

Voorzitter

Michèle Sioen *

Leden

Jacques Emsens

Charlotte Strömberg *

Guy Verhofstadt *

Gwill York *

Benoemingscomité

Voorzitter

Robert Peugeot *

Leden

Nicolas Boël

Dominique Lancksweert

Anja Langenbucher *

Michel Tilmant *

Sir David Verey CBE

Remuneratiecomité

Voorzitter

Robert Peugeot *

Leden

Laura Cioli *

Laurent de Meeûs d'Argenteuil

Catherine Soubie *

Michel Tilmant *

Commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA,

vertegenwoordigd door

de heer Eric Nys (2020)

() Jaar waarin het mandaat afloopt.

* Onafhankelijke Bestuurders.

Harold Boël
Chief Executive Officer

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2004, CEO sinds 2008
- Lid van het controlerend familiaal aandeelhouderschap
- Lid van de raad van bestuur van bioMérieux en van Mérieux NutriSciences
- Voorheen uitgeoefende functies bij Usines Gustave Boël en bij Corus
- Afgestudeerd aan Brown University (Chemie), École Polytechnique de Lausanne (Wiskunde-Wetenschappen) en INSEAD (IDP-C)

Nicolas Boël
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2007
- Voorzitter van Solvay en Samic, zetelt in de raad van bestuur van Guberna, Francqui Stichting, Solvay Institutes en de Cercle royal des Amis de Mariemont
- Voorheen uitgeoefende managementfuncties bij Corus, Hoogovens en Usines Gustave Boël
- Afgestudeerd aan Université catholique de Louvain en College of William and Mary, Virginia (MBA)

Laura Cioli
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2018
- Lid van de raad van bestuur van Pirelli en Brembo
- Voorheen uitgeoefende functies bij RCS MediaGroup, CartaSi, Sky Italia (News Corporation Group), ENI Gas & Power en Vodafone Italia
- Afgestudeerd aan Bocconi University Milaan, Italië (MBA) en de Universiteit van Bologna, Italië (Engineering)

Laurent de Meeûs d'Argenteuil
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2015
- Senior Partner bij Egon Zehnder International en lid van de raad van bestuurder van Union Financière Boël
- Voorheen uitgeoefende functies bij Booz-Allen & Hamilton, McKinsey & Company, Coopers & Lybrand en de Generale Maatschappij van België
- Afgestudeerd aan Université catholique de Louvain en aan University of Chicago (MBA)

Jacques Emsens
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2011
- Lid van de raad van bestuur en het auditcomité van Sibelco, bestuurder bij Le Pain Quotidien Brésil, Stone, Union Financière Boël, Stalusa Holding en het Administratiekantoor Sandrose
- Executive Voorzitter van JPSeven
- Afgestudeerd aan Université libre de Bruxelles, European University van Antwerpen (Business Administration) en Chamber of Commerce and Industry van Londen (Financial Economics)

Dominique Lancksweert
Vice-voorzitter

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 1997, Vice-voorzitter sinds 2011
- Managing Director bij Morgan Stanley, Institutional Securities Division – Bankier-adviseur voor Benelux, Zwitserland en grote Europese klanten
- Voorheen uitgeoefende functies bij First Chicago en Schroders
- Afgestudeerd aan University of Dallas, Texas (MBA Finance en Management)

Anja Langenbucher
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2018
- Europees directeur van de Bill and Melinda Gates Foundation
- Voorheen uitgeoefende functies bij de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO) en de International Finance Corporation (IFC)
- Afgestudeerd aan de Ludwig-Maximilians-Universiteit van München en aan de Ruprecht-Karls-Universiteit van Heidelberg (Master's degree en Ph.D. in economie), en was gastprofessor op Sciences Po Parijs

Robert Peugeot
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2008
- Voorzitter en CEO van FFP, zetelt in de raad van bestuur van Peugeot SA, Hermès International, Faurecia, Ets. Peugeot Frères, DKSH, FFP Invest, SC Rodom, Sarl CHP Gestion, Tikehau Capital Advisors en van Financière Guiraud SAS
- Afgestudeerd aan École centrale en INSEAD (MBA)

Analjit Singh
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2011
- Oprichter en emeritus voorzitter van de Max Group India, voorzitter van Vodafone India
- Lid van de Executive Board van de Indian School of Business (ISB), lid van het UK-India CEO Forum van de Eerste Minister
- Afgestudeerd aan Doon School, het Shri Ram College of Commerce (University of Delhi) en School of Management Boston University (MBA), Eredoctoraat behaald aan Amity University, India

Michèle Sioen
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in december 2016
- CEO van Sioen Industries
- Erevoorzitter van het VBO
- Lid van de raad van bestuur van D'Ieteren, Fedustria en Guberna
- Afgestudeerd aan de Universiteit van Antwerpen – meerdere managementopleidingen aan Vlerick Management School

Catherine Soubie
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2018
- CEO van Arfilia
- Lid van de raad van bestuur van Covivio en Korian
- Voorheen uitgeoefende managementfuncties bij Barclays Capital en Morgan Stanley
- Afgestudeerd aan École Supérieure de Commerce de Paris, France

Charlotte Strömberg
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2017
- Voorzitter van het vastgoedbedrijf Castellum AB
- Lid van de raad van bestuur van Kinnevik AB, Rezidor Hotel Group AB en Skanska AB
- Lid van de Swedish Securities Council
- Voorheen uitgeoefende functie: CEO van de Nordic Section van Jones Lang LaSalle
- Afgestudeerd aan Stockholm School of Economics (MBA)

Michel Tilmant
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2010
- Lid van de raad van bestuur van BNP Paribas Group, Groupe Lhoist, Groupe Foyer Assurances, Foyer Finance, Capital at Work en de Université catholique de Louvain
- Voorheen uitgeoefende functies: Unilever SA, Morgan Guaranty Trust Company, Banque Internationale à Luxembourg, Voorzitter van de BBL en van de Executive Board van ING Group
- Afgestudeerd aan Université catholique de Louvain (MBA en Master in European Affairs)

Sir David Verey CBE
Voorzitter

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2004, Voorzitter sinds 2014
- Senior Consultant bij Lazard & Co, lid van de raad van bestuur bij Bank Gutmann en de The British Council, voorzitter van het Advisory Committee van The Government Art Collection
- Voorheen uitgeoefende functies: Lazard Brothers & Co Ltd, Cazenove Group plc, The Blackstone Group UK
- Afgestudeerd aan Eton College, Trinity College, Cambridge en Harvard Business School

Guy Verhofstadt
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2012
- Voorzitter van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa (ALDE) in het Europees Parlement en van EIPA
- Voormalig Eerste Minister van België, oefende verschillende functies uit binnen de Partij van de Vlaamse Liberalen en Democraten, voormalig advocaat aan de Gentse balie, voormalig gemeenteraadslid van de Stad Gent
- Afgestudeerd in de rechten aan Universiteit Gent

Gwill York
Lid van de Raad van Bestuur

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2018
- Medeoprichter en Managing Director van Lighthouse Capital Partners
- Voorzitter van de raad van het Boston Museum of Science en van de Board of Fellows van Harvard Medical School; lid van de raad van Partners HealthCare en van de Board of Overseers aan Harvard University
- Afgestudeerd aan Harvard University (Economie) en Harvard Business School (MBA)

Management

7

Executive Committee

Harold Boël
Chief Executive Officer

- Werd lid van de Raad van Bestuur in 2004, CEO sinds 2008
- Lid van het controlerend familiaal aandeelhouderschap
- Lid van de raad van bestuur van bioMérieux en van Mérieux NutriSciences
- Voorheen uitgeoefende functies bij Usines Gustave Boël en bij Corus
- Afgestudeerd aan Brown University (Chemie), École Polytechnique de Lausanne (Wiskunde-Wetenschappen) en INSEAD (IDP-C*)

Victor Casier
Member of the Executive Committee

- In dienst bij Sofina sinds 2006
- Lid van de raad van bestuur van SES, vente-privee (Veepee)
- Voorheen Strategy Consultant bij Roland Berger, Transwide Ltd en Banco Urquijo
- Afgestudeerd aan Louvain School of Management, University of Chicago (MBA) en INSEAD (IDP-C*)

Xavier Coirbay
Member of the Executive Committee

- In dienst bij Sofina sinds 1992
- Lid van de raad van bestuur van Cambridge Associates en van Orpea
- Voorheen uitgeoefende functies bij de Generale Bank
- Afgestudeerd aan Solvay Brussels School of Economics and Management (BS, MSc en Tax) en INSEAD (IDP-C*)

Wauthier de Bassompierre
Member of the Executive Committee

- In dienst bij Sofina sinds 1999
- Lid van het Platform voor Opleiding en Talent
- Voorheen advocaat bij CMS DeBacker
- Afgestudeerd aan Université catholique de Louvain (Rechten), ICHEC (Fiscaliteit), Vlekhoe (Business Communications) en INSEAD (IDP-C*)

François Gillet
Member of the Executive Committee

- In dienst bij Sofina sinds 1988
- Lid van de raad van bestuur van Colruyt Group, JF Hillebrand, Luxempart en Groupe Petit Forestier
- Voorheen uitgeoefende functies bij Union Minière
- Afgestudeerd aan Louvain School of Management (BS & MSc) en INSEAD (IDP-C*)

Edward Koopman
Member of the Executive Committee

- In dienst bij Sofina sinds 2015
- Lid van de raad van bestuur van GL events en The Hut Group
- Voorheen oprichtend partner van Electra Partners Europe/ Cognetas, strategy consultant bij Bain & Co en investment banker bij BNPP en Barings
- Afgestudeerd aan EM Lyon Business School

Management Group

Investment, Corporate en Tax & Legal teams

**Jean-François
Burguet**

Investment Manager

**Stéphanie
Delperdange**

Head of Luxembourg

**Vincent
Denis**

Tax & Legal Counsel

**Luc
De Pourcq**

IT Manager

**Frédéric
Docquier**

Group Business
Controller

**Alexi
Gantelme**

Investment
Manager

**Clément
Gury**

Finance Team
Manager

**Yana
Kachurina**

Investment
Manager

**Anthony
Keusters**

Investment
Manager

**Amélie
Lagache**

Head of Tax

**Jean-François
Lambert**

Head of Operations

**Carine
Leroy**

Head of Human
Resources

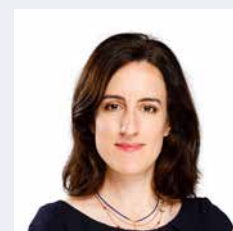
**Xiao-Tian
Loi**

Senior Investment
Manager

**Thierry
Lousse**

Group Reporting
Manager

**Ainhoa
Manterola Solans**

Senior Investment
Manager

**Mathieu
Poma**
Senior Investment
Manager

Gilles Ralet
(februari 2019)
Legal Counsel

**Benjamin
Sabatier**
Investment
Manager

**Tanya
Sen**
Investment
Manager

**Maxence
Tombeur**
Head of Asia

**João
Vale de Almeida**
Investment
Manager

**Emilie
van de Walle
de Ghelcke**
Senior Legal Counsel

**Giulia
Van Waeyenberge**
Senior Investment
Manager

**Olivier
Vervloessem**
Market Transactions
Manager

Verslag van de Raad van Bestuur

8

1. Macro-economische omgeving

Het jaar 2018 werd gekenmerkt door een sterke volatiliteit van zowel de beursmarkten als de grondstoffen- en wisselmarkten. Verklaring hiervoor zijn de geopolitieke onzekerheden als gevolg van de handelsoorlog tussen China en de Verenigde Staten, het risico van een harde Brexit, de budgettaire toestand van Italië of ook nog de opkomst van nationalistische, populistische en protectionistische stromingen. Deze risico's wegen op de verwachtingen inzake wereldwijde groei en op de handel, en zouden de vooruitgang die de laatste decennia geboekt werd inzake internationale samenwerking en armoedebestrijding in het gedrang kunnen brengen.

Voor de aandelenmarkten was 2018 een jaar met rode cijfers, met onder meer een bijzonder sombere maand december, wat veroorzaakt werd door zowel de beslissing van de Amerikaanse centrale bank om de basisrentevoet op te trekken en die koers in 2019 aan te houden, als door de shutdown van de Amerikaanse federale administraties. Zo liet de S&P 500 de grootste daling in bijna 10 jaar optekenen (-9,2%) en anderzijds ook de meest spectaculaire stijging op één dag (+5,0%). Over het hele jaar genomen valt de uitgesproken terugval op van de Aziatische opkomende markten, die negatief beïnvloed werden door de vertraging van de economische groei in China. Een en ander werd vertaald in rode cijfers voor de meeste internationale beursindexen: -4,8% voor de MSCI ACWI Net Total Return EUR Index, -10,3% voor de MSCI Emerging Markets Net Total Return EUR Index, -5,0% voor de MSCI USA Net Total Return USD Index en -10,6% voor de MSCI Europe Net Total Return EUR Index.

Wat de vooruitzichten betreft voorspelt de Wereldbank in zijn *"wereldwijde economische vooruitzichten"* een vertraging van de wereldwijde groei tot 2,9% in 2019, alsook een vertraging van de internationale handel en investeringen, het aanhouden van commerciële spanningen en een verharding van de financiële voorwaarden. Het Internationaal Muntfonds spreekt eenzelfde taal en pint zijn vooruitzichten vast op 3,7%, dit is 0,2% minder dan de vooruitzichten van oktober 2018 en wel vanwege onder meer een vertraging van de economie in het tweede halfjaar 2018 en een vertraging van het optimisme op de financiële markten. Beide internationale instellingen pleiten voor een snelle oplossing van de handelsgeschillen alsook voor maatregelen tot stimulering van de binnenlandse inkomsten en een beter schuldenbeheer.

2. Prestaties van Sofina

De waarde van Sofina, alsook haar prestaties van het ene jaar op het andere, moeten gewaardeerd worden in functie van de evolutie van haar eigen vermogen, haar dividend,

alsook in functie van het verschil tussen haar eigen vermogen per aandeel en haar beurskoers, algemeen uitgedrukt onder de vorm van de zogenaamde holding décote. Holdingmaatschappijen verschillen als dusdanig van andere waarden, voor de welke de omzet en/of de nettowinst doorgaans de belangrijkste prestatie-indicatoren zijn.

Sinds 2016 meet de Vennootschap haar prestaties op de lange termijn door de evolutie van haar eigen vermogen⁽¹⁾ te vergelijken met een referentie-index, met name de MSCI ACWI Net Total Return EUR Index («MSCI ACWI»)⁽²⁾ en dit over een periode van zeven jaar.

Deze referentie-index wordt als het meest geschikte vergelijkingspunt beschouwd vanwege (i) de wereldwijde investeringsstrategie van Sofina (die de vergelijking met een internationale index "World Index" ("WI") vereiste) en (ii) de investeringen van de Sofina-groep in Azië en de rest van de wereld (de reden om te kiezen voor een "All Countries" ("AC") vergelijkingsindex). Het in hoofdzaak Europese aandeelhouderschap van de Vennootschap en het feit dat deze op Euronext Brussels genoteerd is, leidden tot de keuze van genoemde index die in euro is gesteld.

In de voorbije boekjaren heeft Sofina uitstekend gepresteerd gemeten naar de evolutie van haar eigen vermogen versus de referentie-index, de MSCI ACWI. Zo is de rentabiliteit van het eigen vermogen van Sofina (met herinvestering van de brutodividenden) tijdens het voorbije jaar met 14,8% gestegen, daar waar de MSCI ACWI over diezelfde periode een negatieve prestatie neerzette (-4,8%). Over de laatste zeven boekjaren bekeken zette Sofina een groei neer van 11,6%⁽³⁾, versus een groei van 10,4% voor de referentie-index.

3. Evolutie van het eigen vermogen en financieel overzicht

Tijdens het voorbije jaar evolueerde het geconsolideerde eigen vermogen van Sofina van 5.778 miljoen EUR op 31 december 2017 naar 6.544 miljoen EUR op 31 december 2018, zijnde respectievelijk 171,75 EUR en 194,28 EUR per aandeel⁽⁴⁾.

De geconsolideerde winst komt uit op 861,1 miljoen EUR, 72,5% meer dan de 499,1 miljoen EUR voor het boekjaar 2017. Deze stijging van de geconsolideerde winst is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de evolutie van de reële waarde van de deelnemingen van de Sofina-groep en aan de invoering van IFRS 9 zoals gedetailleerd in Deel 14 van dit Jaarverslag.

Op het niveau van de jaarrekening van Sofina NV steeg het eigen vermogen van 2.532 miljoen EUR op 31 december 2017 naar 2.620 miljoen EUR op 31 december 2018. Het totaal van de activa op de balans van het boekjaar 2018

(1) Sinds 1 januari 2018 heeft Sofina het statuut aangenomen van beleggingsentiteit volgens IFRS 10 en IAS 28. Sindsdien komt het eigen vermogen, in dit Jaarverslag ook "Net Asset Value" genoemd, overeen met de reële waarde van haar deelnemingen, alsook van de rechtstreekse dochterondernemingen en hun deelnemingen en andere activa en passiva. Om in dit Jaarverslag een betere vergelijking van haar prestaties met de voorgaande boekjaren te garanderen, paste Sofina haar eigen vermogen aan voor de boekjaren 2016 en 2017 volgens IAS 28, §18.

(2) NDEEWN Index.

(3) Berekend op basis van het bekendgemaakte eigen vermogen voor de boekjaren 2013 tot 2015 en op basis van het volgens IAS 28, §18 aangepaste eigen vermogen voor de boekjaren 2016 en 2017 (cf. punt 1.2 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

(4) Volgens IAS 28, §18 aangepast eigen vermogen voor het boekjaar 2017 (cf. punt 1.2 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

bedroeg 2.828 miljoen EUR tegenover 2.920 miljoen EUR in het vorige boekjaar.

De jaarrekening van de Vennootschap vermeldt een winst van 186 miljoen EUR op 31 december 2018, tegen 1.080 miljoen EUR op 31 december 2017⁽¹⁾. De financiële vaste activa van hun kant zijn van 1.968 miljoen EUR in 2017 gedaald tot 1.917 miljoen EUR in 2018.

Net zoals de voorgaande jaren maakte Sofina in 2018 volop werk van haar tresauriebeheer en van haar kostenbeheersing. Voorts hield de Vennootschap haar vijf kredietlijnen of kredietfaciliteiten aan voor een totaal bedrag op groepsniveau van 420 miljoen EUR.

4. Dividend

De Raad zal aan de Gewone Algemene Vergadering van 2 mei 2019 voorstellen om een brutodividend van 2,79 EUR per aandeel⁽²⁾ uit te keren, tegenover een brutodividend van 2,67 EUR⁽³⁾ per aandeel in 2017. Deze verhoging van het brutodividend sluit aan bij het dividendbeleid dat wordt toegepast sedert 1956 – jaar van de oprichting van Sofina – om een gestaag hoger brutodividend voor te stellen. Onder voorbehoud van goedkeuring door de Gewone Algemene Vergadering wordt het dividend betaalbaar gesteld op maandag 13 mei 2019.

5. Eigen aandelen en evolutie van het Sofina-aandeel

Op 31 december 2018 bezat Sofina NV 568.703 eigen aandelen, zijnde 1,66% van haar maatschappelijk kapitaal. Overeenkomstig haar beleid terzake en op basis van de toelatingen verkregen van de Algemene Vergadering, is Sofina doorgaan met opportunistische aankopen op de markt en kocht zij in 2018 bij meerdere gelegenheden in totaal 124.445 eigen aandelen in. In 2017 had zij 68.365 eigen aandelen ingekocht. De vernieuwing van de toelating om over te gaan tot aankoop van eigen aandelen zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Gewone Algemene Vergadering van 2 mei 2019.

Ter informatie: in 2018 bedroegen de uiterste slotkoersen van het aandeel Sofina op Euronext Brussel respectievelijk 131,60 EUR en 181,60 EUR, terwijl de koers over het jaar met zowat 28,5% gestegen is, exclusief uitgekeerd dividend.

6. Filosofie, investeringsthema's en relatie met de vennootschappen in portefeuille

In 2018 onderzocht Sofina talrijke nieuwe dossiers in uiteenlopende regio's en volgens haar verschillende investeringsstijlen. Sofina bleef ook haar deelnemingen ondersteunen en

de rol van vertrouwenspartner opnemen in hun projecten en investeringen, zowel financieel als door de inbreng van haar ervaring, haar competenties en haar relatienetwerk. De Vennootschap trok zich ten slotte volledig of gedeeltelijk terug uit sommige deelnemingen, voor de welke haar aanwezigheid in het kapitaal niet langer geboden was.

Op die manier heeft de Vennootschap haar missie uitgevoerd, met name "de bevoorrechte partner zijn van ondernemers en families die groeiende bedrijven leiden, door hen geduldig kapitaal en ondersteunend advies te verschaffen", en blijft zij de strategie uitvoeren die in 2014 werd opgestart en die in 2018 werd herzien. Deze strategie wordt uitgerold doorheen uiteenlopende en complementaire investeringsstijlen die door een investeringsteam beheerd worden onder een enkel devies, in 2015 aangenomen: "Purpose & Patience".

De strategische herziening die de Raad van Bestuur in 2018 doorvoerde, sterkte de Vennootschap in haar keuzes inzake diversificatie, zowel geografisch als sectorieel. Wat geografie betreft bevestigen de resultaten die door de portefeuille van Sofina Growth geboekt werden, dat India, China en Zuid-Oost-Azië regio's zijn waar Sofina in staat is haar kapitaal, haar knowhow en haar netwerk met succes uit te rollen. Samen met Europa, de historische bakermat van de groep, en de Verenigde Staten, waar de meeste fondsenbeheerders waarmee Sofina samenwerkt, gevestigd zijn, zijn dit de belangrijkste geografische investeringsgebieden. De strategische herziening bevestigde ook de keuze van de sectoriële groeithema's in de welke Sofina meent toegevoegde waarde te kunnen genereren dankzij haar ervaring, haar kennis, haar gedane investeringen en haar relatienetwerk. Voorts wil de Vennootschap haar investeringsstrategie verder uitrollen doorheen haar vier focussectoren, met name consumptiegoederen, gezondheidszorg, digitale economie en onderwijs.

Sofina is de vennootschappen in portefeuille blijven ondersteunen door haar aanwezigheid in hun bestuursorganen of door de regelmatige contacten die zij met hen onderhoudt, en, waar van toepassing, onder de vorm van financiering. Als professionele langetermijninvesteerder stelt Sofina alles in het werk om haar profiel van vertrouwenspartner voor groeiende bedrijven te versterken. Zij wil zich daarbij beschikbaar stellen voor die bedrijven, strategisch met hen meedenken en hen op de hoogte houden van de tendensen die zij bespeurt in de talrijke raden en forums waar zij aan deelneemt.

7. Belangrijkste investeringen in 2018

Tijdens het voorbije boekjaar is Sofina blijven investeren doorheen haar drie belangrijkste investeringsstijlen, met

(1) De uitzonderlijke variaties in de jaarrekening en de resultatenrekening in 2017 in vergelijking met de andere boekjaren zijn vooral te wijten aan de fusies door absorptie van de dochterondernemingen Rebelco NV en Sidro NV op 4 mei 2017.
(2) Het brutodividend, niet afgerond, bedraagt 2,785714 EUR.
(3) Het brutodividend, niet afgerond, bedraagt 2,671429 EUR.

name: (i) rechtstreekse minderheidsinvesteringen in bedrijven waar zij vertegenwoordigd is in de bestuursorganen en via de welke zij een langetermijnstrategie uitrolt aan de zijde van ondernemers of families, (ii) deelnemingen in durf- en groeikapitaalfondsen uit het topsegment via beheerders waarmee zij langlopende relaties onderhoudt en (iii) investeringen die samen met fondsen of vermogensbeheerders die dicht bij de Sofina-groep staan, verricht worden in vennootschappen in regio's of sectoren met een groter groeipotentieel.

Wat de eerste investeringsstijl betreft werd het voorbije boekjaar gekenmerkt door de volgende acquisities door de Sofina-groep:

- een deelneming van 24,8% in mei 2018 in **Biotech Dental**, een Franse onderneming die een van de marktleiders is in tandimplantaten, tandherstellingen en tandprothesen, met een bijzondere aandacht voor digitale oplossingen. Deze investering werd mogelijk naar aanleiding van een kapitaalronde van 100 miljoen EUR die bedoeld is om de ontwikkeling van innovatieve producten en de groeistrategie in Frankrijk en in het buitenland te financieren; en
- een deelneming van 23,1% in augustus 2018 in **Cambridge Associates**, een Amerikaanse vermogensbeheerder met wereldwijde uitstraling die stichtingen, dotatiefondsen, pensioenfondsen en privéklanten helpt een investeringsportefeuille op maat samen te stellen en te beheren.

Naast deze nieuwe investeringen en, zoals in haar halfjaarlijkse financiële verslag van 2018 gemeld, trok Sofina haar deelneming in bepaalde ondernemingen in portefeuille verder op. Zo trok zij in maart 2018 haar belang op in **The Hut Group**, de belangrijkste distributeur van verschillende e-commercesites van het Verenigd Koninkrijk voor eiwithoudende voedingssupplementen en schoonheidsproducten, waarvan zij op dit moment 9,6% van het kapitaal bezit. Verder trok zij ook haar deelneming op in andere ondernemingen in portefeuille, waaronder **First Eagle Investment Management**, een vermogensbeheerder met hoofdzetel in New York City, en **Chapoutier**, een van de belangrijkste producenten van wijnen uit het topsegment in de Rhône-vallei.

In oktober jongstleden nam Sofina deel aan de kapitaalverhoging van **GL events**, de grootste wereldwijde geïntegreerde groep voor de organisatie van evenementen. Deze kapitaalophaling van 106,7 miljoen EUR is bedoeld om de verdere externe groei van de GL events-groep te financieren, in hoofdzaak in Azië (China en Japan), alsmede de opstart van nieuwe sites.

De waarde van alle rechtstreekse investeringen als minderheidsaandeelhouder op de lange termijn en in transparan-

tie⁽¹⁾ is van 2.973 miljoen EUR op 31 december 2017 gestegen tot 3.017 miljoen EUR op 31 december 2018, bedrag dat goed is voor circa 46% van het eigen vermogen.

De tweede investeringsstijl – met name investeringen in durf- en groeikapitaalfondsen, in hoofdzaak in de Verenigde Staten en Azië – bleef in 2018 positief bijdragen tot de resultaten van Sofina. Deze investeringen zijn op vandaag goed voor zowat 30% van het totale eigen vermogen van Sofina. Wat de geografische spreiding betreft is 69% van de portefeuille belegd in fondsen die in de Verenigde Staten beheerd worden, 23% in Azië en de rest in Europa en elders in de wereld. De prestaties van de portefeuille worden gedreven door bemoedigende uitkeringen en stijgende waarderingen. De groep schreef tijdens het jaar in op 52 fondsen voor een totaal bedrag van 421 miljoen EUR, tegen 29 fondsen en 287 miljoen EUR in 2017. Daarbij kunnen wij nieuwe engagementen vermelden ten aanzien van Europese beheerders van durfkapitaalfondsen, een sector die al enkele jaren zowel inzake rendement als transactievolume bovengemiddeld presteert. Per einde 2018 bedroeg het totale bedrag van de niet-volstorte verplichtingen 830 miljoen EUR, tegen 711 miljoen EUR een jaar eerder. De waarde van deze investeringen in transparantie steeg van 1.447 miljoen EUR op 31 december 2017 naar 1.954 miljoen EUR op 31 december 2018.

Vandaag zijn dit de 20 voornamelijke fondsenbeheerders: Abry, Aberdeen Standard, Atomico, Bain, Battery, Crescent Asia, Draper Fisher Jurvetson, General Atlantic, H.I.G., Iconiq, Insight, IVP, Lightspeed, NEA, Sequoia (Verenigde Staten, India en China), Silver Lake, TA Associates, Thoma Bravo, Tiger Global en Trustbridge.

In België trok Sofina 1 miljoen EUR uit ten voordele van het laatste fonds van Theodorus, dat de creatie van spin-offs aan de Université libre de Bruxelles (ULB) steunt. Bepaalde deelnemingen waarin Theodorus investeerde zijn intussen beursgenoteerd (Bone Therapeutics en Ogeda). De groei van die ondernemingen vertaalde zich in België ook in de creatie van zo'n 500 nieuwe jobs.

Tot slot was Sofina Growth, de derde investeringsstijl waarbij in snelgroeïende bedrijven geïnvesteerd wordt, in 2018 bijzonder actief. Zo zijn, samen met vertrouwenspartners (fondsen of vermogensbeheerders), een tiental nieuwe investeringen tot stand gekomen in niet-beursgenoteerde groeibedrijven, dit in Azië (voornamelijk in India en in China), in de Verenigde Staten en in Europa. De relevante sectoren zijn in hoofdzaak consumptiegoederen, gezondheidszorg, onderwijs en digitale economie.

De investeringen die in Azië werden gerealiseerd in de loop van boekjaar 2018 zijn vooral de volgende:

(1) De waarderingsregels van de investeringsportefeuille worden uitgebreid beschreven in Deel 14 van het Jaarverslag, onder punt 2.3 Investeringsportefeuille in transparantie.

- **Aohua**, de Chinese marktleider voor industriële endoscopie, fabrikant van apparatuur en verbruiksgoederen;
- **Bira 91**, een Indisch biermerk dat uitgroeide tot marktleider in het premium biersegment;
- **MissFresh**, een Chinese supermarktretailer die gespecialiseerd is in de online verkoop en levering van verse levensmiddelen van topkwaliteit;
- **Xinyu**, de grootste groothandelaar en verdeler van premium horloges in China;
- **Zhangmen**, een toonaangevende speler in naschools onderwijs in China, van basisschool tot hoger middelbaar (K-12-segment); en
- **Zilingo**, een e-commerceplatform uit Singapore actief in de sector van mode en lifestyle, vooral in Zuid-Oost-Azië.

Tijdens het voorbije boekjaar deed Sofina ook investeringen in de Verenigde Staten, vooral in de sectoren gezondheidszorg en digitale economie, waaronder **Clover Health**, een zorgverzekeraar die de Medicare Advantage-verzekeringscontracten aanbiedt.

Voortbouwend op haar toenemende ervaring in de begeleiding van supergroeibedrijven in Azië en de Verenigde Staten investeerde Sofina ook in Europa in dit segment, waar zij instapte in het kapitaal van:

- **Wynd**, een Frans bedrijf dat SaaS-software ontwikkelt die bedrijven helpt bij de digitale transformatie van hun winkels;
- **Graphcore**, een in Groot-Brittannië gevestigd bedrijf dat specifiek voor AI bestemde microprocessoren ontwikkelt.

Binnen deze derde investeringsstijl trok Sofina haar deelneming ook op in bedrijven die reeds in portefeuille zijn, met name **Pine Labs**, een bedrijf gespecialiseerd in innovatieve betaaloplossingen in India, **ThoughtSpot**, een Amerikaans technologiebedrijf dat business intelligence-software ontwikkelt voor grote ondernemingen, en **Hector Beverages**, een Indiase producent van traditionele fruitsappen.

De deelnemingen binnen deze laatste investeringsstijl hebben een hoger risicoprofiel en verhoogd rendement dan de minderheidsinvesteringen op de lange termijn. Het aandeel in het kapitaal gaat van 1,37% (Clover Health) tot 23,92% (opseo) en in het algemeen wordt per dossier niet meer dan 50 miljoen EUR geïnvesteerd. De waarde van deze investeringen in transparantie is van 640 miljoen EUR op 31 december 2017 gestegen naar 1.070 miljoen EUR op 31 december 2018, bedrag dat goed is voor 16% van het totale eigen vermogen.

8. Rotatie van de portefeuille in 2018

Tijdens het voorbije boekjaar is Sofina ook doorgegaan met de rotatie van haar portefeuille, een initiatief dat jaren geleden al opgestart werd.

Wat de minderheidsinvesteringen op de lange termijn betreft heeft Sofina een aanzienlijk deel van haar deelneming in twee Franse bedrijven door middel van marktoperaties verkocht: **Mersen**, wereldwijd specialist in elektrische apparatuur en geavanceerde materialen, waarin Sofina sinds 2005 een deelneming heeft, en **Ipsos**, een toonaangevend bedrijf inzake marktonderzoek, waarin Sofina sinds 2011 een deelneming aanhoudt. Voorts verkocht Sofina in de loop van het jaar een belangrijk deel van haar deelneming in **SES**, één van de grootste satellietoperatoren ter wereld, alsook een deel van haar aandelen **Colruyt**, een Belgische familiale levensmiddelenretailer. **QMC II**, een Spaans beleggingsfonds dat in vereffening is, is uitkeringen blijven genereren dankzij de uitstap uit het fonds in de periode 2013-2015.

Op het niveau van de investeringsstijl Sofina Growth werd het boekjaar 2018 gekenmerkt door de verkoop door de Sofina-groep van haar volledige deelneming in **Flipkart**, een generalistisch e-commerceplatform dat marktleider is in India, dit naar aanleiding van de overname van de onderneming door Walmart. Deze verkoop is de grootste liquiditeitsgebeurtenis voor deze investeringsstijl sinds de oprichting ervan in 2014.

Sofina verminderde eveneens haar blootstelling in **TCNS**, een belangrijke Indiase speler voor damesmode, dit naar aanleiding van een verkoop van aandelen van deze laatste door zijn holdingmaatschappij in het kader van de beursgang van TCNS.

9. Activiteiten sinds de afsluiting van het boekjaar

Sinds de afsluiting van het boekjaar heeft Sofina blijvend nieuwe investeringsopportuniteiten gezocht en de vennootschappen en fondsen in portefeuille ondersteund.

Wat de minderheidsinvesteringen op de lange termijn betreft noteren wij de investering door de Sofina-groep in **Cognita**, een Britse onderneming die privéscholen bezit in Europa, Latijns-Amerika en Azië. Deze acquisitie werd in het begin van boekjaar 2019 gerealiseerd via een kapitaalverhoging in de overkoepelende holding. Als gevolg van deze operatie werden Sofina en BDT Capital Partners allebei minderheidsaandeelhouders van Cognita, naast de Jacobs Holding die hoofdaandeelhouder blijft. Als onderdeel van de rotatie van haar portefeuille verkocht Sofina ook een deel van haar aandelen **Colruyt** en **SES**.

Wat Sofina Growth betreft rondde de groep in februari 2019 een investering in de Verenigde Staten af, met name in **Giphy**, een online database en zoekrobot waarmee het mogelijk is korte videoclipjes in lus te maken zonder geluid (bewegende GIF-bestanden), en in maart ook in **Dailyhunt**, een bedrijf dat Indiase content bundelt in regionale talen en zijn gebruikers hoogkwalitatieve content op maat aanbiedt. Voorts trok de groep in het begin van boekjaar 2019 zijn deelneming op in **Practo**, **MedGenome** en **1stdibs**.

Wat de herstructurering van de groep betreft zal er een fusie door absorptie van Sobeldev NV door Advent Management Belgium NV op het agenda staan van de Buitengewone Algemene Vergaderingen van die vennootschappen van april 2019 en zal Advent Belgium NV in de eerste semester van 2019 vereffend worden.

Tot slot deden zich sinds het einde van de vorige verslagperiode geen gebeurtenissen voor die van die aard waren om de liquiditeit, de solvabiliteit en de rendabiliteit van de Vennootschap aanzienlijk te beïnvloeden.

10. Interne ontwikkelingen

Naast de strategische herziening en de activiteiten in verband met de versterking en de externe evaluatie van de Raad van Bestuur werd deze laatste in 2018 van talloze interne initiatieven op de hoogte gebracht. Aan sommige daarvan heeft de Raad van Bestuur ook actief meegewerkt. Daaronder vermelden wij graag het evenement dat op 6 juni 2018 in Parijs georganiseerd werd en waarop alle Voorzitters en CEO's van de bedrijven in de portefeuille van Sofina-groep uitgenodigd waren. Eén van de gasten, Emmanuel Faber, Voorzitter Directeur-Generaal van Danone, gaf er een uiteenzetting over het maatschappelijk engagement van de groep die hij leidt. Dit evenement vond plaats in het Palais Brongniart, een evenementenlocatie die eigendom is van een ander bedrijf in portefeuille, GL events.

De Raad had ook bijzondere aandacht voor de voortzetting van de sourcingactiviteiten voor bepaalde regio's, zoals Duitsland, Italië en Spanje, de verbetering van de werkomgeving via een verruiming van de kantoren in Singapore, de talloze boekhoudkundige wijzigingen, zoals het aannemen op 1 januari 2018 van het statuut van beleggingsentiteit overeenkomstig IFRS 10 en IAS 28, de toepassing van IFRS 9, zoals meer uitgebreid beschreven in Deel 14 van dit Jaarverslag, of nog de ontwikkelingen inzake communicatie, met de publicatie van twee nieuwe newsletters in de loop van het jaar.

De Raad volgde ook de ontwikkelingen op inzake regelgeving, onder meer de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming, de goedkeuring van een nieuw Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen en de nakende in-

voering van het UBO-register, alsook enkele projecten van lange adem: de uitrol van nieuwe IT-systemen, de vereenvoudiging van de juridische structuur van de groep, die onder meer invulling kreeg door de fusies door absorptie van (i) Sofilec SA en Interamerican NV door Sofina Capital SA (voorheen Trufidee SA genaamd) en van (ii) Truficar SA door Sofina Partners SA (voorheen Trufilux SA genaamd), de vereffening van Trufiswiss SA en de vereffening van Interealty Fin. BV alsook de omvorming van Sofina Private Equity SCA SICAR tot een naamloze vennootschap.

Voorts verleende de Raad in 2018 goedkeuring aan de formalisering van de maatschappelijke aanpak van de groep via onder meer het opstellen van een gids voor intern gebruik die voorschriften en onze engagementen terzake behandelt. In Deel 12 van voorliggend Jaarverslag wordt hierop nader ingegaan. Onder deze MVO-projecten (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) vermelden wij alvast de aanneming van de investeringsbeginselen zoals door de Verenigde Naties uitgewerkt ("UNPRI"), alsook enkele interne maatregelen, zoals permanente opleiding, workshops die collaboratieve samenwerking moeten bevorderen, de voortzetting van gezamenlijke jaardoelstellingen rond de vermindering van de ecologische voetafdruk, en de uitwerking van wensen waarin enkele vrijwillige personeelsleden optreden, enz.

Tot slot mocht de Vennootschap in 2018 en ook nog in het begin van dit jaar een aantal nieuwe medewerkers verwelkomen in de Investment, Tax & Legal en Corporate teams. Op geconsolideerde basis komt dit neer op een tiental aanwervingen. Daarenboven heette Sofina een half dozijn stagiairs welkom in haar drie vestigingen, naar aanleiding van het stageprogramma dat enkele jaren geleden werd opgestart. De verschillende kantoren van de groep bleven gedurende wisselende periodes medewerkers verwelkomen die elders aan de slag zijn met als bedoeling de cohesie te versterken van het investeringsteam.

De Vennootschap heeft geen filiaal en oefent geen activiteiten uit in verband met onderzoek en ontwikkeling.

11. Certificatie van de financiële staten 2018

Harold Boël, Chief Executive Officer, bevestigt in naam en voor rekening van de Raad van Bestuur dat, voor zover hem bekend:

- de financiële staten, die opgesteld zijn overeenkomstig de toepasselijke boekhoudkundige normen, een getrouw beeld geven van het vermogen, de financiële positie en de resultaten van de Vennootschap en de globaal geconsolideerde ondernemingen;

- het Verslag van de Raad van Bestuur een getrouw overzicht geeft van de gang van de zaken, de resultaten en de positie van de Vennootschap en de gezamenlijk in consolidatie opgenomen ondernemingen, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij worden geconfronteerd.

12. Hernieuwing van bestuursmandaten

Op de Gewone Algemene Vergadering die zal plaatsvinden op 2 mei 2019 zullen de bestuursmandaten van Harold Boël, Robert Peugeot en Guy Verhofstadt op vervaldag komen.

Aan de aandeelhouders zal voorgesteld worden hun mandaten te verlengen. Bij die gelegenheid zal Robert Peugeot aan de criteria van onafhankelijkheid, zoals uiteengezet in artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen, niet meer beantwoorden. De Raad zal geen nieuwe benoemingen voorstellen.

Verdere informatie, vereist door het Wetboek van Vennootschappen en de Belgische Corporate Governance Code, is hieronder te vinden in de Verklaring inzake deugdelijk bestuur en in het Remuneratieverslag, respectievelijk terug te vinden in Deel 10 en Deel 11 van voorliggend Jaarverslag, documenten die beide deel uitmaken van voorliggend Verslag van de Raad van Bestuur.

De Raad van Bestuur wenst tot slot de kwaliteit te benadrukken van het werk dat alle medewerkers van de Vennootschap leverden, onder meer bij de strategische reflecties en hun implementatie, bij de voortzetting van de verschillende werven ter verbetering van procedures en de zaken, en tenslotte gezien de talrijke investerings- en desinvesteringsopportuniteiten die werden gerealiseerd of geanalyseerd. De Raad is zich bewust van hun inspanningen, ervaring, competentie en uitgesproken enthousiasme, en wenst daarom alle teams te danken voor hun permanente inzet.

Overzicht van de belangrijkste deelnemingen^{(1) *}

9

Minderheidsinvesteringen op de lange termijn

Minderheidsinvesteringen op de lange termijn vertegenwoordigen de belangrijkste activiteiten van Sofina-groep. Sofina investeert in gezonde en goed geleide bedrijven met een duurzame groei naast families of ondernemers die er nauw bij betrokken zijn.

De investeringsgrootte ligt ideaal tussen 75 miljoen EUR en 300 miljoen EUR voor een minderheidsbelang.

De portefeuille bestaat vooral uit ondernemingen in Europa met wereldwijde activiteiten.

Investeringen in durf- en groeikapitaalfondsen

Oprichters en ondernemers ondersteunen zit in het DNA van de Sofina-groep, iets wat Sofina ook toepast via haar investeringen in de beste beleggingsfondsen met een sterke voorkeur voor durf- en groeistrategieën.

De belangrijkste regio's van de portefeuille zijn Noord-Amerika, Azië-Pacific (APAC) en Europa.

Gezien de hoogkwalitatieve portefeuille van haar general partners genereert die beleggingsactiviteit van de fondsen een belangrijke dealflow voor Sofina Growth.

Sofina Growth – Investeringen in snelgroeiende bedrijven

Sofina Growth investeert wereldwijd in snelgroeiende bedrijven die minder matuur zijn dan de minderheidsinvesteringen op de lange termijn en die een hoger risico-rentabiliteitsprofiel hebben.

De aanpak bestaat erin naast vertrouwde partners deel te nemen aan financieeringsrondes in de welke Sofina Growth tot 50 miljoen EUR kan investeren.

De portefeuille heeft een wereldwijd bereik (Azië, Europa, Verenigde Staten).

(1) In principe worden de vennootschappen toegelicht waarin Sofina rechtstreeks of onrechtstreeks een belang bezit met een permanent karakter of die representatief zijn voor een sector waarin de vennootschap actief is. Voor de minderheidsinvesteringen op de lange termijn volgt de classificatie van de toegelichte deelnemingen, in elke sector, de dalende volgorde van hun reële waarde (in transparantie) eind december 2018 volgens de boekhoudkundige principes beschreven in Deel 14 van dit Jaarverslag. Voor de Sofina-Growth-investeringen volgt de classificatie van de toelichtingen de dalende volgorde van de reële waarde (in transparantie) van de deelnemingen eind december 2018 in de besproken ondernemingen volgens dezelfde boekhoudkundige principes.

De inhoudstabel van deze vennootschappen staat op pagina 127.

De sector waaronder elke deelneming wordt ingedeeld is aangegeven in het begin van de betrokken toelichting.

* De vennootschappen waarin Sofina op 31 december 2018 over een vertegenwoordigingsmandaat beschikt in de bestuursorganen zijn aangegeven met een ster naast hun naam.
• De vennootschappen waarin Sofina op 31 december 2018 over een waarnemerszetel beschikt in de bestuursorganen zijn aangegeven met een bolletje naast hun naam.

46 %
van het eigen vermogen

Investeringsgrootte
tussen **75 mln. EUR**
en **300 mln. EUR**

**Minderheids-
deelnemingen**
in private en
beursgenoteerde
ondernemingen

**Minderheids-
investerings
op de lange
termijn**

Hoofdzakelijk in
Europa gevestigde
vennootschappen
met een
**wereldwijd
bereik**

Geduldig kapitaal
Referentieaandeelhouder
met een langetermijn
investeringshorizon

Ondernemingen
met een bedrijfswaarde
tussen **250 mln. EUR**
en **4,5 mld. EUR**

Colruyt Group*

www.colruytgroup.com

Colruyt is een levensmiddelendistributeur actief in België, Frankrijk en Luxemburg.

Activiteitssector

Distributie

Omzet
op 31/03/2018

9,5 mld. EUR

Werknemers

29.255

Deelnemings-
percentage

5,1 %

Colruyt is een Belgisch familiebedrijf dat actief is in de levensmiddelendistributie in België, Frankrijk en Luxemburg. Dit gebeurt zowel in eigen beheer (Colruyt, OKay, Bio-Planet en Cru) als via een netwerk van zelfstandige handelaars (Spar en Alvo).

De groep ontwikkelt ook activiteiten op het vlak van rechtstreekse distributie aan professionals (Solucious), in non-food (DreamLand, Dreambaby, ZEB en DATS 24), en in de productie van hernieuwbare energie (Parkwind).

Onze partner in deze investering is de familie Colruyt. De 40ste verjaardag van de band tussen Colruyt en Sofina werd in 2015 gevierd. Jef Colruyt (voorzitter van de raad van bestuur, CEO en co-COO) staat tot de dag van vandaag aan het hoofd van deze Belgische marktleider.

België

1975

Geschiedenis van de investering

De investering van Sofina in Colruyt dateert van 1975, toen de groep nog maar een kleine speler was op de Belgische markt van de levensmiddelendistributie. Sofina heeft in de beginjaren herhaaldelijk geïnvesteerd en zo Colruyt de nodige financiële ademruimte bezorgd toen het zijn positie aan het uitbouwen was in de beginjaren.

Sofina wordt vertegenwoordigd op het niveau van de raad van bestuur. Deze vertegenwoordiger is ook voorzitter van het auditcomité.

The Hut Group*

www.thehutgroup.com

THEHUTGROUP®

The Hut Group (THG) is een technologiebedrijf voor e-commerce met internationale activiteiten in de sectoren schoonheidszorg en welzijn.

Activiteitssector

Distributie

Wereldwijde omzet

+ 70%

Werknemers

+ 4.000

Bezoeken per maand

+ 30 mln.

Websites beschikbaar via het THG-platform

166

Deelnemingspercentage

9,6%

THG, in 2004 opgericht door CEO Matthew Moulding, runt vandaag 166 websites die distributiediensten aanbieden in 164 landen. De activiteiten van de groep steunen op het digitale platform Ingenuity, een wereldwijd opererend technologisch ecosysteem waarvan het eigenaar is. Het bedrijf bezit en exploiteert zijn eigen geïntegreerd platform, dat alle functionaliteiten voor e-commerce op zich neemt: hosting, opslagbeheer, bestellingen, gegevensverwerking, betalingsoplossingen net als de klantendienst.

Voor de groep wijst de Ingenuity-technologie zich uit als een groeiversneller op mondiale schaal. Dankzij deze unieke technologie kan THG een belangrijke stuwkracht geven aan zijn eigen merken en e-commercewebsites. De onderneming biedt eveneens platformdiensten aan aan bepaalde bedrijven die tot de meest innoverende ter wereld behoren.

Verenigd Koninkrijk

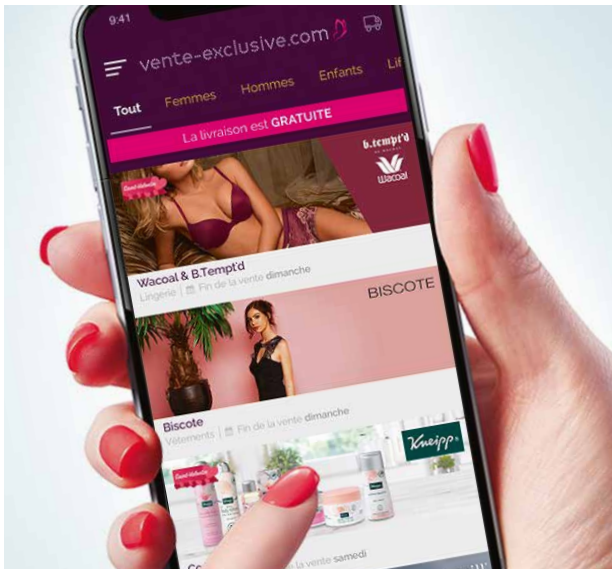
2016

Historiek van de deelneming

Sofina trad voor het eerst toe tot het kapitaal van de vennootschap in mei 2016 om de expansie van de groep te financieren. In de loop van de jaren 2017 en 2018 verwierf Sofina via zowel primaire als secundaire transacties bijkomende aandelen met de bedoeling de snelle groei van de groep te ondersteunen en haar deelneming verder op te trekken.

Sofina is vertegenwoordigd in de raad van bestuur van de vennootschap.

Veepee werd in 2001 opgericht en is de Europese marktleider inzake online flash sales en dé specialist in de online outletverkoop van grote merken.

Warehouse, Lyon, Frankrijk. © Luca Nicolao

Activiteitssector

Distributie

Internationale aanwezigheid

14 Landen

Leden

+ 72 mln.

Grote merken

+ 7.000

Deelnemingspercentage

5,6%

Veepee, voorheen vente-privee, is één van de grootste e-commercewinkels van Europa en gespecialiseerd in de outletverkoop van grote merken. Het bedrijf ontwikkelde eerst het concept van online flashverkoop via zijn website vente-privee.com. De flashverkoop zijn van korte duur (doorgaans drie tot vijf dagen) en worden in nauwe samenwerking met meer dan 6.000 internationale merken georganiseerd met de bedoeling sterk verlaagde prijzen te kunnen aanbieden.

De groep is in verschillende sectoren actief, waaronder mode, reizen, vrijetijdsbesteding en wijn. Met een aanwezigheid in 14 landen breidde Veepee zijn activiteiten in Europa en Latijns-Amerika verder uit via een reeks overnames: Vente-Exclusive, Privalia, aboutic.ch, zlotewyprzedaze.pl en Le Petit Ballon, samengebracht onder de benaming Veepee.

De groep wordt nog steeds gecontroleerd door de oprichters via hun holding Oredis.

Frankrijk

2016

Historiek van de deelneming

De groep Veepee is gevestigd in Frankrijk in Seine-Saint-Denis. De overname door Veepee van de onderneming Privalia in april 2016 leidde tot de uitstap van Sofina uit het kapitaal van Privalia, waarvan de Vennootschap sinds 2013 aandeelhouder was. De transactie rond Privalia gaf Sofina de kans de groep beter te leren kennen en besprekingen op te starten die ertoe leidden dat de Vennootschap minderheidsaandeelhouder werd van Veepee. Sofina heeft een vertegenwoordiger in de negen leden tellende raad van bestuur en is ook vertegenwoordigd in het strategisch comité.

Danone

www.danone.com

Danone is een wereldleider inzake gezondheid via voeding rond vier divisies: Zuivelproducten, Water, en Early Life en Advanced Medical Nutrition.

Activiteitensector

**Consumptie-
goederen**

Omzet
op 31/12/2018

25 mld. EUR

Omzet gerealiseerd
in opkomende landen

47%

Werknemers

105.000

Deelnemings-
percentage

1,0%

Met merken zoals evian, Nutrilon, Activia, Alpro of Mizone positioneert Danone zich wereldwijd als de marktleider van gezondheid via voeding. Danone is een mondiale groep die bijna de helft van zijn verkopen realiseert in opkomende landen. Op die manier ondersteunt Danone de blootstelling van Sofina aan koopkrachtgroei bij de middenklasse in die economieën (vooral in Azië). Sinds zijn overname van WhiteWave haalt de groep voordeel uit de nieuwe consumptietrends inzake plantaardige eiwitten, wat een unieke aanvulling vormt op de bestaande productcategorieën.

Signaleren wij tenslotte dat Danone met zijn Manifesto en de geleidelijke omschakeling naar B Corp een voorbeeldfunctie vervult. Naast winstdoelstellingen beoogt dit project zowel verdieping van de bestaande activiteiten als een positieve impact op mens en milieu.

Frankrijk

1987

Historiek van de deelneming

De vennootschap heeft haar hoofdzetel in Parijs. De eerste investering van Sofina in Danone dateert van april 1987. Sindsdien rondde Sofina verschillende operaties af van aan- en verkoop van aandelen, inschrijvingen en conversies van dividenden. Sofina begeleidde Danone ook bij haar eerste stappen in Azië, meer bepaald via een rechtstreekse participatie in haar dochteronderneming op dat continent. Sofina was tot in 2015 vertegenwoordigd in de raad van bestuur en staat met die raad in zeer nauw contact.

Chapoutier*

www.chapoutier.com

Chapoutier is één van de belangrijkste wijnproducenten in de Rhônevallei en is ook aanwezig in andere wijnggebieden. Het is één van de pioniers van de biodynamica.

Wijngaarden, Tain l'Hermitage, Frankrijk.

Activiteitssector

**Consumptie-
goederen**

Omzet
op 31/12/2018

+ 60 mln. EUR

Verkopen buiten
Frankrijk

55%

Jaarproductie
van flessen

11 mln.

Direct en indirect
deelnemingspercentage

28,9%

Michel Chapoutier leidt het domein reeds 30 jaar en gaf zijn bedrijf een internationale uitstraling dankzij een krachtige marketingstrategie die steunt op uitzonderlijke herkomstbenamingen, een permanent hoge kwaliteitseis en pionierswerk in de biodynamische teelt. Die inspanningen vertaalden zich in verschillende prijzen en sterke scores in wijnvakbladen. Steunend op een belangrijk wijnggebied, zowel in volledige eigendom als onder beheer (bijna 500 ha), werd de groei aangezwengeld door de inzet van onderaannemers die de snelle stijging van de vraag het hoofd wisten te bieden. De groep staat ook sterk dankzij een omvangrijk en wereldwijd opererend sales team, dat sinds kort ook profiteert van het wijntoerisme.

Tot slot beschikt de groep over een aanzienlijk patrimonium aan niet-geëxploiteerde gronden, dat een waardevolle reserve vormt en een productiemiddel op lange termijn.

Frankrijk

2007

Historiek van de deelneming

Sofina trad toe tot het kapitaal van deze Franse vennootschap in 2007. Sindsdien nam Sofina driemaal deel aan de verdere expansie van de groep Chapoutier door in te tekenen op drie kapitaalverhogingen, bedoeld om de uitbreiding van de productiecapaciteit en de aankoop van wijngaarden te financieren.

In 2018 dreef Sofina haar deelneming op middels een secundaire transactie in de controleholding. Sofina is vertegenwoordigd in de raad van bestuur en ondersteunt de vennootschap door haar aanwezigheid in verschillende subcomités.

Groupe Petit Forestier*

www.petitforestier.com

Groupe Petit Forestier is de Europese marktleider voor de verhuur van koelsystemen, zowel koelwagens en koelmeubelen als koelcontainers.

Activiteitssector

**Dienst-
verlening aan
ondernemingen**

Omzet
op 31/12/2018

715 mln. EUR

Vestigingen in
Frankrijk en Europa

280

Medewerkers

4.180

Voertuigen

+ 53.000

Deelnemings-
percentage

43,2 %

Groupe Petit Forestier werd in 1907 opgericht door de familie Forestier en is vandaag de Europese marktleider voor de verhuur van koelsystemen met meer dan 15.000 klanten en een vloot van meer dan 53.000 voertuigen.

Groupe Petit Forestier koos er bewust voor zich volledig te specialiseren in koelsystemen. Op die manier zet het bedrijf een zeer divers aanbod aan producten voor verhuur in de markt, dat zowel koelwagens en koelmeubelen als koelcontainers omvat. De expansiestrategie van de groep berust op vier grote pijlers: organische groei, internationale activiteiten, specialisatie en dienstverlening. Met de recente overname van de New Yorkse onderneming Mendon Leasing Truck Rental zet Groupe Petit Forestier een nieuwe grote stap in zijn ontwikkeling door zijn knowhow inzake de verhuur van koelsystemen te exporteren naar het Amerikaanse continent.

Frankrijk

2007

Historiek van de deelneming

In augustus 2007 verwierf Sofina een deelneming van 19,9% in het kapitaal van Groupe Petit Forestier, de aanhoudende en sturende holding van de groep die alle filialen samen controleert. De familie Forestier is nog steeds hoofdaandeelhouder van de groep.

Sofina is met twee bestuurders vertegenwoordigd in het comité van toezicht.

Als geïntegreerde groep voor de organisatie van evenementen is GL events een referentiespeler die op de drie grootste evenementmarkten actief is.

Activiteitensector

**Dienst-
verlening aan
ondernemingen**

Omzet
op 31/12/2018

1 mld. EUR

Eigen beurzen en
evenementen

332

Evenementen

+ 3.700

Bezoekers en
exposanten

+ 14 mln.

Direct en indirect deel-
nemingspercentage

24,0%

Deze in 1978 opgerichte groep verstrekt diensten aan talloze publieke en particuliere klanten in de wereld: ondernemingen, instellingen en organisatoren van evenementen. De groep begeleidt deze klanten van a tot z bij hun projecten.

De groep is gestructureerd rond drie pijlers. GL events Live, de historische activiteit van GL events, bundelt alle activiteiten voor de organisatie van evenementen voor bedrijven, instellingen en sport. Zijn teams bieden klanten totaaloplossingen, van advies en ontwerp tot uitvoering. GL events Exhibitions staat in voor de aansturing en praktische organisatie van 300 eigen beurzen in verschillende sectoren: agro-voeding, cultuur, textiel/mode en industrie.

GL events Venues exploiteert een netwerk van meer dan 45 evenementenlocaties (congrescentra, tentoonstellingsparken, concertzalen en multifunctionele zalen) in 10 landen.

Frankrijk

2012

Historiek van de deelneming

Sofina stapte in 2012 in het kapitaal van GL events in het kader van een kapitaalverhoging en van een secundaire operatie in de holding Polygone. Tussen 2013 en 2018 verwierf Sofina aandelen via primaire en secundaire operaties in GL events en Polygone om de internationale expansie van de groep te ondersteunen en haar deelneming verder op te trekken. Sofina is met een bestuurder vertegenwoordigd in de raad van bestuur van Polygone en met twee bestuurders in de raad van bestuur van GL events (waarvan een lid in het auditcomité).

Orpea*

www.orpea.com

ORPEA
LA VIE CONTINUE AVEC NOUS

Orpea is één van de belangrijkste wereldwijd opererende zorgverleners voor fysiek en psychisch zorgbehoevenden, zowel aan huis als in een instelling.

Activiteitssector

**Gezondheids-
zorg**

Omzet
op 31/12/2018

3,4 mld. EUR

Internationale
aanwezigheid

14 Landen

Werknemers

+ 54.000

Bedden
op 950 sites

96.577

Deelnemings-
percentage

3,7%

Orpea werd in 1989 opgericht door dokter Jean-Claude Marian. De onderneming ontwikkelde zich tot de Europese leider inzake zorgverlening aan zorgbehoevenden dankzij een internationale expansiestrategie die de klemtoon legt op de allerhoogste standaard aan kwaliteit op de beste locaties. Vandaag wil Orpea verder uitgroeien tot een wereldwijd opererende groep, die vandaag de eerste projecten in China en Brazilië kan voorleggen.

Deze strategie wordt ondersteund door de snelle veroudering van de wereldbevolking, een toename aan zorgnoden waarvoor medisch uitgeruste instellingen noodzakelijk zijn, en een nog steeds ontoereikend en onaangepast zorgaanbod voor zorgbehoevenden. De sterke ontwikkeling van Orpea berust op vier strategische pijlers: fundamenteel ethische waarden, een kwaliteitspolitiek die centraal staat in de ontwikkeling, een efficiënte dienstverlener die zulke kwaliteit weet te bieden en een langetermijnbeleid voor het vastgoed.

Frankrijk

2013

Historiek van de deelneming

In september 2013 stapte Sofina in het kapitaal van Orpea. Ten gevolge van de vervroegde terugbetaling van obligaties in februari 2015 is de deelneming van Sofina licht verwaterd. In de loop van 2017 bouwde Sofina haar deelneming verder af tot 3,7% van het kapitaal. Als gevolg van de toekenning van dubbele stemrechten zag Sofina haar stemrecht binnen Orpea toenemen tot 5,7%.

Sofina zetelt in de raad van bestuur van Orpea en is ook vertegenwoordigd in het benoemings- en remuneratiecomité.

bioMérieux is een wereldspeler die diagnostische oplossingen op de markt brengt die de gezondheid van patiënten en de veiligheid van consumenten verbeteren.

					
Activiteitensector	Omzet op 31/12/2018	Internationale aanwezigheid	Werknemers	Geïnstalleerde systemen wereldwijd	Deelnemingspercentage
Gezondheidszorg	2,3 mld. EUR	43 Landen	+ 10.400	93.000	2,1 %

Het ontstaan van de groep gaat terug tot 1890, toen Marcel Mérieux een breed scala aan vaccins en biologische producten ontwikkelde. Als internationaal speler op het gebied van *in-vitro*diagnostiek is bioMérieux wereldwijd de nummer één voor microbiële diagnostische oplossingen voor klinische en industriële toepassingen (agro-voeding, biofarma en cosmetica), alsook voor moleculaire syndromale tests op infectieziekten. De klinische diagnostische oplossingen detecteren en kwantificeren de aanwezigheid van ziektekiemen of meten lichamelijke secreties. De industriële, microbiologische controle-oplossingen zorgen voor de nodige microbiologische tests doorheen het productieproces en controleren op de afwezigheid van pathogene bacteriën en de niet-woekering van commensale bacteriën.

Sinds de oprichting wordt de onderneming gecontroleerd door het Institut Mérieux en momenteel wordt ze geleid door de vierde generatie van de familie Mérieux.

 Frankrijk 2009

Historiek van de deelneming

bioMérieux heeft zijn hoofdzetel in Marcy-l'Etoile, Frankrijk. De teams van Sofina en het Institut Mérieux kennen elkaar sinds 2003, dus zes jaar voor de investering door Sofina, wat toeliet een sterke vertrouwensrelatie op te bouwen voorafgaand aan de investering in 2009.

Sindsdien werd de relatie nog versterkt door de deelname van Sofina aan de vergaderingen van de raad van bestuur en het auditcomité, waar de bestuurder voorgedragen door Sofina het voorzitterschap van waarneemt.

Mérieux NutriSciences*

www.merieuxnutrisciences.com

Mérieux NutriSciences stelt analyse- en ondersteuningsoplossingen voor voor productontwikkeling die gezondheidsrisico's in voeding moet helpen voorkomen.

Activiteitensector

**Gezondheids-
zorg**

Internationale
aanwezigheid

22 Landen

Werknemers

+ 7.000

Laboratoria

100

Deelnemings-
percentage

15,1 %

Mérieux NutriSciences heeft als missie de gezondheid van consumenten te beschermen door oplossingen in de markt te zetten voor analyse en ondersteuning voor de ontwikkeling van producten in de agro-voedingsindustrie. De onderneming baat een netwerk van laboratoria uit over de hele wereld.

Analyses richten zich onder meer op het opsporen van bacteriën, contaminanten of onzuiverheden, alsook op chemische bestanddelen. Hoewel de groep aanvankelijk gespecialiseerd was in agro-voeding, wat nog steeds tot de kernactiviteit behoort, breidde de expertise zich uit naar sectoren zoals de agro-chemische industrie, farmaceutica en cosmetica. De onderneming heeft ruim 50 jaar ervaring met ondernemingen die marktleiders zijn in de agro-voedingssector. Mérieux NutriSciences en Biofortis, zijn contractueel opererende onderzoekseenheid, begeleiden ondernemingen bij de ontwikkeling van innovatieve producten.

Verenigde Staten

2014

Historiek van de deelneming

In maart 2014 werd Sofina aandeelhouder van Mérieux NutriSciences Corporation, dit naar aanleiding van een kapitaalverhoging bedoeld om de groei te ondersteunen van een groep die actief is binnen een zich volop consoliderende markt.

Sinds de overname van de Amerikaanse groep Silliker in 1997 is het Institut Mérieux grootaandeelhouder van de onderneming.

Sofina zetelt in de raad van bestuur en is ook vertegenwoordigd in het auditcomité, het benoemingscomité en het investeringscomité.

Biotech Dental*

www.biotech-dental.com

Biotech Dental is één van de Europese marktleiders inzake tandheelkunde met een exclusief aanbod aan producten en digitale diensten.

Activiteitssector

**Gezondheids-
zorg**

Omzet
op 31/12/2018

55 mln. EUR

Internationale
aanwezigheid

8 Landen

Medewerkers

450

Geplaatste
tandimplantaten

+ 1,5 mln.

Deelnemings-
percentage

24,8%

Biotech Dental werd in 1987 opgericht door Philippe Veran, Bruno Thévenet en dokter Francis Poulmaire en met een aanbod aan exclusieve producten en digitale diensten is de vennootschap uitgegroeid tot één van de grote spelers op de Europese markt van de tandheelkunde: ontwerp en productie van tandimplantaten en -prothesen, intra-orale scanners, software voor glimlachanalyse, doorzichtige tandbeugels op maat die vervaardigd worden door middel van innovatieve digitale productieprocedures, alsook de bijbehorende opleidingen.

Biotech Dental is lid van de Up Group (Uppside Capital Partners) die werd opgericht en geleid wordt door Philippe Veran en Bruno Thévenet. Up Group bezit 15 andere bedrijven in uiteenlopende sectoren, waaronder geneeskunde, sport, cosmetica en industrie. In 2017 boekte Up Group een omzet van meer dan 85 miljoen EUR. Sinds 2014 laat ze een jaarlijkse groei optekenen van 30%.

Frankrijk

2018

Historiek van de deelneming

In mei 2018 nam Sofina deel aan een kapitaalverhoging van 52 miljoen EUR in de groep Biotech Dental naast Ceres Capital (investeringsvehikel van ondernemer Renaud Besançon).

Sofina is vertegenwoordigd in de raad van bestuur van Biotech Dental.

Cambridge Associates*

www.cambridgeassociates.com

Cambridge Associates is een vermogensbeheerder die zijn klanten helpt beleggingsportefeuilles samen te stellen op maat.

Activiteitensector

**Holdings en
vermogens-
beheerders**

Activa in beheer

33 mld. USD

Werknemers

1.200

Activa onder advies

+ 400 mld. USD

Deelnemings-
percentage

20,8%

Cambridge Associates ("C|A") met hoofdzetel in Boston ging vanaf 1973 van start met wereldwijd gerenomeerde dotatiefondsen. De onderneming was een van de pioniers met een strategie die berust op de selectie van high equity en brede diversificatie. Vandaag is C|A een wereldwijd bekende vermogensbeheerder die stichtingen en dotatiefondsen, pensioenfondsen en particuliere klanten helpt om beleggingsportefeuilles op maat op te bouwen en te beheren die beter willen presteren dan de markt binnen bepaalde risicoparameters, wat toelaat impact te genereren in de wereld. C|A biedt aan zijn klanten een geheel van diensten aan voor discretionair en niet-discretionair portefeuillebeheer. Afhankelijk van het delegatieniveau biedt C|A diensten aan inzake portefeuillestrategie, de implementatie ervan, alsook het dagelijks beheer. Haar expertise op het vlak van portefeuillesamenstelling gekoppeld aan haar solide kennis van activaklassen laat C|A toe adviesdiensten te verschaffen en personeel ter beschikking te stellen van klanten die hun interne resources willen uitbreiden.

Verenigde Staten

2018

Historiek van de deelneming

Sofina is al vele jaren een van de klanten van Cambridge Associates. In 2018 rondde Cambridge de transactie af waarbij verschillende klanten een minderheidsparticipatie namen in de onderneming. Sofina leidde deze transactie en werd één van de grote minderheidsaandeelhouders. Bridget Macaskill, onafhankelijk voorzitter van de raad van bestuur, nam eveneens een minderheidsparticipatie.

Sofina is vertegenwoordigd in de raad van bestuur. De vertegenwoordiger zit het benoemingscomité en het remuneratiecomité voor.

First Eagle Investment Management

www.feim.com

First Eagle Investment Management is een onafhankelijke vermogensbeheerder die beleggingsadviezen verstrekt.

Activiteitssector

Holdings en vermogensbeheerders

Activa onder beheer

97 mld. USD

Klanten

Particulier en institutioneel

Werknemers

200

Indirect deelnemingspercentage

4,7%

Met een sterke geschiedenis die teruggaat tot 1864 is First Eagle Investment Management ("FEIM") een in New York gevestigd vermogensbeheerder. Doorheen die periode ontwikkelde de onderneming haar activiteiten en haar belangrijkste investeringsprincipes, die aan de basis liggen van de consolidering van haar merk wereldwijd. FEIM heeft een wereldwijd mandaat, zowel geografisch als naar activaklassen (aandelen, obligaties, grondstoffen, enz.). Vandaag zet de onderneming bijna 10 verschillende strategieën voort, waarvan er twee goed zijn voor ongeveer 85% van de activa onder beheer. De onderneming legt de klemtoon op absolute rendementen en beoogt zo de bescherming van het kapitaal voor haar klanten. Deze strategie omvat investeringen in verschillende activaklassen, regio's, sectoren en niveaus van marktkapitalisatie. Dankzij haar portefeuille aan producten (gemeenschappelijke beleggingsfondsen, afzonderlijk beheerde rekeningen en privéfondsen) en verschillende distributiekanaalen bedient FEIM institutionele klanten en welgestelde particulieren.

Verenigde Staten

2016

Historiek van de deelneming

Initieel verwierf Sofina in augustus 2016 een indirecte deelneming in FEIM via GoldIron (een entiteit bedoeld om zich te kunnen verenigen met de stichtende familiale aandeelhouders) in een secundaire transactie naast de financiële sponsors (Blackstone en Corsair) en de stichtende familiale aandeelhouders. In juni 2017 en in juni 2018 verwierf Sofina bijkomende aandelen afkomstig van werknemers en van sommige familiale aandeelhouders via GoldIron. Per 31 december 2018 hield Sofina onrechtstreeks 4,7% van FEIM aan.

Luxempart*

www.luxempart.lu

Luxempart is een investeringsmaatschappij die noteert op de beurs van Luxemburg en die een portefeuille van beursgenoteerde en private deelnemingen beheert.

Activiteitssector

**Holdings en
vermogens-
beheerders**

Eigen vermogen op
1/11/2018

1,4 mld. EUR

Gespecialiseerde
lokale teams

4

Rechtstreekse
investerings

18

Deelnemings-
percentage

5,3%

Luxempart is een actieve professionele aandeelhouder die sedert 1992 een portefeuille aan participaties beheert, vooral in Luxemburg, België, Frankrijk en Duitsland. De investeringsactiviteiten van Luxempart berusten op twee pijlers: "rechtstreekse investeringen" en "gespecialiseerde teams".

Het team dat instaat voor rechtstreekse investeringen heeft zijn standplaats in Luxemburg en heeft als opdracht rechtstreekse transacties te identificeren en uit te voeren, vooral in België, Frankrijk, Luxemburg, Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland (DACH-regio). Daarnaast beheren gespecialiseerde teams kleinere investeringen in niet-beursgenoteerde ondernemingen, beleggingsfondsen en Private Investments in Public Equity ("PIPE"). De gespecialiseerde teams zijn zeer actief op het terrein via lokale partners, met de bedoeling hun ervaring en steun ter beschikking te stellen van de ondernemingen in de portefeuille van Luxempart.

Luxemburg

1992

Historiek van de deelneming

De hoofdzetel van Luxempart is gevestigd in Luxemburg. Sofina is aandeelhouder van Luxempart sinds 1992, jaar van de overname van BIL Participations door de huidige referentieaandeelhouders van Luxempart.

De raad van bestuur van Luxempart telt 12 leden, waarvan 6 onafhankelijke leden. Sofina is vertegenwoordigd in de raad van bestuur. Haar vertegenwoordiger is de voorzitter van het audit-, compliance- en risicocomité.

SES is de grootste satellietoperator van de wereld met meer dan 70 satellieten in twee verschillende banen: geostationaire baan (GEO) en middelhoge baan (MEO).

Activiteitensector

**Telecom-
municatie**

Omzet op
31/12/2018

2,0 mld. EUR

Dekking
wereldbevolking

99%

Werknemers

2.000

Uitgezonden
kanalen

8.020

Deelnemings-
percentage

1,3%

SES verstrekt aan een breed scala klanten wereldwijde diensten inzake videosignalen en dataconnectiviteit. SES Video bereikt meer dan 351 miljoen TV-kijkende gezinnen via DTH-platformen (Direct-to-Home), kabel-, radiogolf- en IPTV-netwerken. De SES Video portfolio omvat ook MX1, een van de belangrijkste mediadienstenverstrekkers die een volledig aanbod aan innovatieve diensten in de markt zet voor zowel lineaire als digitale distributie, alsook het ASTRA-satellietstelsel, dat het grootste DTH-televisiebereik heeft in Europa. SES Networks verstrekt wereldwijd managed data services, die verbindingen tussen mensen mogelijk maken in de sectoren telecommunicatie, zeevaart, ruimtevaart en energie, en ook voor overheden en instellingen. SES Networks omvat GovSat, een 50/50 publiek-private samenwerking tussen SES en de Luxemburgse regering, en O3b, vandaag het enige niet-geostationaire systeem dat met glasvezel vergelijkbare breedbanddiensten aanbiedt.

Luxemburg

1998

Historiek van de deelneming

Sinds 1998 bouwde Sofina geleidelijk aan een positie op om uiteindelijk naast de Luxemburgse staat een referentieaandeelhouder van de vennootschap te worden. Na de verkoop van haar belang in O3b besliste Sofina de aankoop ervan door SES te ondersteunen door in te tekenen op de aandelen bij kapitaalverhoging van SES in mei 2016, aandelen die vervolgens werden verkocht in 2017. In 2018 halveerde Sofina aldus haar deelneming. Sofina is vertegenwoordigd in de raad van bestuur. Haar vertegenwoordiger is lid van het audit- en risicocomité.

JF Hillebrand*

www.jfhillebrandgroup.com

JF Hillebrand Group

JF Hillebrand is wereldwijd de leidende dienstverlener op het gebied van logistiek en transport van dranken en van producten die bijzondere zorg vereisen.

Activiteitensector

**Transport
en logistiek**

Omzet op
31/12/2018

1,3 mld. EUR

Internationale
aanwezigheid

91 Landen

Werknemers

2.500

Klanten

41.000

Deelnemings-
percentage

21,0%

JF Hillebrand Group is een Duitse niet-beursgenoteerde onderneming die wereldwijde activiteiten heeft in logistiek en transport, en die in twee specifieke nichemarkten actief is: bier, wijn en sterke dranken, en vloeistoffen in bulk. JF Hillebrand, het oorspronkelijke merk van de groep, bestaat sinds 1844. Het bedrijf legt zich uitsluitend toe op internationale logistieke dienstverlening inzake het transport. JF Hillebrand biedt een compleet gamma oplossingen en diensten aan voor dranken in kisten, wijn in bulk en bier op vaten, met inbegrip van het beheer van de logistieke keten van lege vaten voor brouwerijen via de vennootschap Satellite Logistics Group. In 2007 rondde de groep JF Hillebrand de acquisitie af van de vennootschap Trans Ocean. Al ruim 35 jaar verstrekt deze onderneming geïntegreerde logistieke oplossingen voor het transport van ongevaarlijke vloeistoffen in bulk. Vandaag richt Trans Ocean zich volledig op drie productcategorieën: minerale oliën, chemische stoffen en levensmiddelen.

Duitsland

2016

Historiek van de deelneming

In augustus 2016 namen Cobepa, een onafhankelijke Belgische investeringsmaatschappij met particulier aandeelhouderschap, en Sofina van MOL Logistics een deelneming van 31,56% in het kapitaal van JF Hillebrand over. MOL Logistics is een Japanse zeetransporteur en was een historische partner van JF Hillebrand. Cobepa, toen reeds aanwezig in het kapitaal van JF Hillebrand, werd hoofdaandeelhouder van de groep.

Sofina is vertegenwoordigd in de raad van bestuur en in het auditcomité.

30%
van het eigen vermogen

Investeringsgrootte
tussen **15 mln. EUR**
en **40 mln. EUR**

**Durf-
en
groeikapitaal**

Investeringen in durf- en groeikapitaal- fondsen

Vooral
in de **Verenigde
Staten, Azië
en Europa**

~60
General Partners

40
Eerste investeringen
1978

Opstart en geschiedenis van de activiteit

Sofina zette haar eerste stappen in de activaklasse van investeringsfondsen in niet-beursgenoteerde vennootschappen ("Private Equity" of "PE") vanaf eind jaren 1970 door zich te concentreren op durf- en groeikapitaalfondsen op de Amerikaanse markt. Dergelijke investeringen vereisen de inleg van een vooraf bepaald bedrag in een fonds dat door een gespecialiseerd team beheerd wordt (de "General Partner(s)"). Deze General Partners beheren de kapitalen voor rekening van professionele investeerders zoals Sofina via specifieke fondsen en krijgen telkens een deel van de meerwaarde die bij de uitstap uit een investering gerealiseerd wordt.

Vandaag heeft Sofina dankzij jarenlange doorgedreven inspanningen een goed onderbouwde activiteit inzake Private Equity, met een aantrekkelijke portefeuille en een naar jaarlijkse inleg gemeten stabiel investeringsprogramma.

Mede als gevolg van een groeiend besef bij investeerders van het aantrekkelijk risico-rentabiliteitsprofiel van deze activaklasse bereikte Private Equity in de voorbije decennia een verregaande maturiteit. Sofina slaagde erin uit deze ontwikkeling voordeel te halen door vroeg in te stappen, de nadruk te leggen op durf- en groeikapitaalfondsen en door de investeringsinspanningen in de voorbije 15 jaar sterk op te drijven. Niet alleen draagt de PE-activiteit aanzienlijk bij tot het rendement en de resultaten van de groep, zij heeft tegelijkertijd positieve effecten, zoals het genereren van een dealflow voor de directe investeringsactiviteiten.

Beschrijving van de activiteit

Samengevat slaat Private Equity op het investeren van kapitaal in niet-beursgenoteerde bedrijven. De belangrijkste kapitaalbron voor Private Equity is dat van de General Partners, die specifieke fondsen inzamelen met de bedoeling deze voor een beperkte tijd te investeren. Doorgaans verzamelen deze General Partners in de loop van de tijd verschillende fondsen en definiëren zij hun strategie in functie van het stadium van ontwikkeling, geografie en sector van de target-ondernemingen. De General Partners specialiseren zich echter doorgaans in een specifiek domein (bijvoorbeeld in het nemen van controleposities in middelgrote Amerikaanse technologiebedrijven). Investeerders schrijven op deze fondsenophalingen in en gaan toezeggingen aan die geleidelijk aan opgevraagd worden naarmate zich investeringskansen voordoen en kapitaal geïnvesteerd kan worden.

Bij Sofina verschilt het investeringsproces voor fondsen van dat voor haar rechtstreekse investeringen. Binnen de PE-activiteit evalueert Sofina doorlopend welke sectoren en

General Partners een aanwinst kunnen vormen voor de portefeuille en de rentabiliteit van de groep. Om de General Partners te identificeren die de moeite waard zijn, steunt de groep op zijn bestaand netwerk van marktactoren en consultants. Daarna worden de General Partners proactief benaderd met als bedoeling een relatie op te starten, hun strategie te begrijpen en hun voorgaande investeringen te evalueren. Deze analyse wordt aangevuld door een studie van consultants, aftoetsing van het profiel en de ervaring van de General Partners en marktonderzoek. Van zodra deze analyse afgerond is bevestigt Sofina aan de General Partner of en voor welk bedrag zij aan de fondsenwerving wil deelnemen. De fondsen beheerd door beste General Partners overschrijden vaak de onderschrijving. Zij moeten het aantal investeerders en de gewenste inlegbedragen beperken opdat het fonds zijn omvang niet overschrijdt. De toegang tot deze fondsen is zeer competitief en het is daarom van het grootste belang om sterke langetermijnrelaties te smeden met deze General Partners om tot hun eerste keuze te behoren.

Het partnerschapsakkoord van een fonds legt de algemene investeringsstrategie vast naast andere fondsvoorwaarden, zoals de looptijd van het fonds. In de meeste gevallen varieert de looptijd van een fonds tussen acht en twaalf jaar. Dit betekent dat General Partners gemiddeld vijf tot zes jaar hebben om investeringen te vinden die overeenstemmen met de overeengekomen strategie. De uitstap uit een investering gebeurt doorgaans door de verkoop van de target-onderneming aan een strategische koper, door desinvestering via verkoop aan een ander investeringsfonds of door een beursgang. Uitkeringen aan investeerders zijn dus volledig afhankelijk van de activiteiten van de General Partner. Met de ontwikkeling van de secundaire markt echter is het mogelijk om bestaande vastleggingen te verkopen aan andere investeerders.

Huidige stand van de activiteit

De afgelopen 15 jaar ontwikkelde de PE-activiteit van Sofina zich tot een geformaliseerde investeringsactiviteit, die goed is voor meer dan 30% van het eigen vermogen van de groep. Bovendien worden elk jaar bijkomende middelen ingezet in nieuwe fondsen van verschillende General Partners. Het bedrag aan jaarlijkse toezeggingen groeide gestaag met als bedoeling de nodige diversificatie in tijd en cycli te waarborgen. De activiteit wordt beheerd door een sterk investeringsteam dat over ruime ervaring in de sector beschikt, gespreid is over alle kantoren van Sofina, en dat verder kan rekenen op verschillende ondersteunende teams. Het team beoogt de ontwikkeling van een gedifferentieerde portefeuille door middel van een proactieve commerciële aanpak die gericht is op toegang tot de beste en meest aantrekkelijke fondsen.

Blootstelling door strategie

Vanwege zowel het aantrekkelijk risico-rentabiliteitsprofiel van hun strategie maar ook hun affiniteit met het DNA van Sofina hebben durf- en groeikapitaalfondsen altijd al het gros uitmaakt van de PE-portefeuille van Sofina. Dergelijke fondsen investeren doorgaans in bedrijven waar de oprichters nog altijd tot het management behoren, in tegenstelling tot acquisitiedoelen waar financiële investeerders de controle over het bedrijf overnemen. De missie van Sofina om oprichters en ondernemers te steunen, zowel rechtstreeks als onrechtstreeks, verantwoordt de belangrijke blootstelling van de totale PE-portefeuille aan durf- en groeikapitaalfondsen in 2018.

Strategie	Reële waarde portefeuille ⁽¹⁾ (in mln. EUR)		Niet-volstort kapitaal ⁽²⁾ (in mln. EUR)	
Venture Capital	1.083,4	55%	361,1	43%
Growth	511,5	26%	179,2	22%
LBO	269,0	14%	207,7	25%
Specific situations	90,1	5%	82,2	10%
Totaal	1.954,0	100%	830,2	100%

Blootstelling door regio

Noord-Amerika blijft de meest ontwikkelde markt voor Private Equity. Dat wordt in de portefeuille van Sofina weerspiegeld door de relatief hoge blootstelling aan deze regio (69% in 2018). In Europa werd de PE-portefeuille geheroriënteerd in de richting van een beperkt aantal Europese durf- en groeikapitaalfondsen, die bijkomende waarde toevoegen aan haar bestaand netwerk.

Met de bedoeling de geografische spreiding verder te diversifiëren en munt te slaan uit snelgroeiende sectoren en regio's heeft Sofina verder haar blootstelling aan Azië via de PE-portefeuille geleidelijk aan opgedreven. Hierdoor kan Sofina onrechtstreeks voordeel halen uit trends die haar General Partners in Azië aanstipten: inkomensgroei bij de middenklasse, snelle verstedelijking en een jongere bevolking.

Door zich overigens te concentreren op durf- en groeikapitaal-fondsen en op de geografische spreiding van haar portefeuille haalt Sofina ook voordeel uit een wereldwijde blootstelling aan haar focussectoren: digitale economie, consumptiegoederen en gezondheidszorg.

Geografie	Reële waarde portefeuille ⁽¹⁾ (in mln. EUR)		Niet-volstort kapitaal ⁽²⁾ (in mln. EUR)	
Noord-Amerika	1.348,9	69%	555,2	67%
West-Europa	155,2	8%	97,9	12%
Opkomende markten	449,9	23%	177,1	21%
Totaal	1.954,0	100%	830,2	100%

(1) Op basis van de reële waarde van de portefeuille op 31 december 2018 in transparantie (cf. punt 2.1 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

(2) Op 31 december 2018.

(3) Op basis van de reële waarde van de portefeuille op 31 december 2018 in transparantie (cf. punt 2.1 van Deel 14 van dit Jaarverslag).

Blootstelling door General Partner

Het voorbije decennium is de concentratie in de PE-portefeuille gedaald, hoewel de 20 grootste General Partners nog steeds goed zijn voor meer dan 50% van de portefeuille. Terwijl Sofina overigens de prestaties van haar General Partners doorlopend zorgvuldig tegen het licht houdt, hanteert zij in het in stand houden van relaties met hen een langetermijnperspectief.

Momenteel zijn dit de 20 belangrijkste General Partners in de portefeuille: Abry, Aberdeen Standard, Atomico, Bain, Battery, Crescent Point, Draper Fisher Jurvetson, General Atlantic, H.I.G., Iconiq, Insight, IVP, Lightspeed, NEA, Sequoia (Verenigde Staten, India en China), Silver Lake, TA Associates, Thoma Bravo, Tiger Global en Trustbridge.

Evolutie van de portefeuille

In mln. EUR	2018 ⁽³⁾	2017
Reële waarde op 1 januari	1.447,4	1.475,7
Investerings (kapitaalopvragingen)	346,5	307,8
Uitkeringen	-318,8	-373,3
Andere aanpassingen aan de reële waarde	478,9	37,2
Reële waarde op 31 december	1.954,0	1.447,4

Succesfactoren

De keuze van Sofina om zich op het terrein van de PE-investeringsactiviteit te begeven en deze te ontwikkelen wordt vandaag bevestigd door de prestaties van de portefeuille. Deze prestaties zijn in hoofdzaak gebaseerd op de groei van de vennootschappen geselecteerd door haar General Partners.

De toegang tot de best presterende managementteams is een van de sleutels tot succes voor de portefeuille. Deze General Partners worden vaak overbevraagd en op de fondsen die ze genereren is ruimschoots ingetekend. Het profiel van Sofina, haar langetermijnvisie, de stabiliteit van haar teams en haar lopend investeringsprogramma, haar lange ervaring in de sector, haar breed netwerk en de geloofwaardigheid van haar prestaties maken dat zij toegang krijgt tot deze gerenommeerde General Partners.

Niettemin waakt Sofina er voortdurend over haar General Partners te herevalueren, zowel de besten die voor uitdagingen zouden kunnen staan, zoals een teamwijziging, als de minder goed presterende die hun prestaties in de toekomst zouden kunnen optrekken. Jongere General Partners worden ook regelmatig tegen het licht gehouden om vroeg te bepalen wie van hen betere prestaties dan hun sectorgenoten kan neerzetten in de toekomst.

Huidige omgeving

Verenigde Staten: Binnen Private Equity zijn de bedragen voor kapitaalopvragingen gedaald, omdat er minder megafondsen gesloten worden. De buyout multiples blijven hoog, maar zijn licht gedaald tot 11,6x EBITDA. General Partners krijgen nu ook te maken met concurrentie van grote bedrijven die volop over cash beschikken dankzij een verlaging van de vennootschapsbelastingen. Om de negatieve impact van hoge waarderingen te verminderen zijn General Partners steeds meer op zoek naar de verhoging van hun deelnemingspercentage in bedrijven die reeds in portefeuille zijn (tegen lagere multiples) om de gemiddelde waarde van hun instapwaarderingen naar beneden te trekken.

Binnen het durfkapitaal zitten de waarderingen en de ophaalrondes in de lift, gedreven door een grotere fondsomvang en door investeerders die grote kapitaalreserves als een competitief voordeel zien. Bijkomend kiezen bedrijven ervoor om langer privaat te blijven, waardoor ze meer kapitaal tegen hogere waarderingen nodig hebben, hoe meer matuur ze worden. Hogere waarderingen worden ook gedreven door de groeiende belangstelling van niet-traditionele investeerders, zoals hefboomfondsen, mutual funds en staatsfondsen (SW-F's – sovereign wealth funds) voor grote transacties van durfkapitaal.

Europa: De waarde van de grootste buyoutoperaties kent een steile klim, nog eens versterkt doordat General Partners de grote bedragen die ze ophaalden correct moeten plaatsen. De buyoutwaarde in het bovenste deciel is gestegen van 490 miljoen EUR in 2017 naar meer dan 600 miljoen EUR in 2018. Gemeten naar sectorblootstelling ziet de IT-sector zijn aandeel inzake aantal en waarde van de transacties verder toenemen, een trend die op alle markten te zien is. Binnen de IT-sector geven General Partners in het bijzonder de voorkeur aan SaaS-bedrijven vanwege hun opschaalbaarheid en hun recurrente inkomstenmodellen.

Wat het durfkapitaal in Europa betreft bereikte het geïnvesteerde kapitaal met 20,5 miljard EUR een record, in hoofdzaak gedreven door de toegenomen transactiebedragen en door niet-traditionele investeerders die steeds meer in durfkapitaal willen stappen. Het aandeel van Amerikaanse investeerders in Europese investeringen kwam uit op 20,9%, ruim boven het aandeel van 11%-14% dat tijdens het voorbije decennium opgetekend werd. De huidige stijging is gedeeltelijk toe te schrijven aan de hoge waarderingen van Amerikaanse start-ups, waardoor Amerikaanse investeerders op zoek gaan naar alternatieven in Europa. De exitwaarde kwam in 2018 uit op 47,5 miljard EUR, wat aanzienlijk meer is dan in 2017 en vooral werd bepaald door de beursgang van Spotify en Adyen.

Azië: Een groot deel van het kapitaal voor PE-investeringen komt terecht bij een relatief klein aantal General Partners. In China beginnen buyoutgeoriënteerde General Partners hun intrede te doen en is de RMB-fondseninzameling (in Chinese yuan) op de terugweg. In India bleven de General Partners hun portefeuille rationaliseren en die vlucht naar kwaliteit vertaalde zich in een grote belangstelling voor de best presterende General Partners in een gunstige macro-economische omgeving. Gevolg is dat een groep grote panregionale of landgebonden spelers met fondsen in USD de markt overheerst.

Inzake durfkapitaal kende Azië een zeer actief jaar gemeten naar nieuwe investeringen en exits. China bereikte het niveau van de Verenigde Staten inzake transactiewaarde, met een aantal grote financieringsrondes die in 2018 plaatsvonden (onder meer Ant Financial, Bytedance). Tijdens de tweede helft van het jaar echter viel het investeringstempo terug. Een reeks grote IPO's (waaronder Meituan Dianping, Xiaomi en Pinduoduo) vond plaats tegen een achtergrond van volatiele kapitaalmarkten voor Chinese aandelen. In India bleef de uitrol van kapitaal gezond, met als meest opmerkelijke gebeurtenis de overname van Flipkart door Walmart. Ook Zuid-Oost-Azië tekende een aantal megafinancieringsrondes op voor regionale topbedrijven, zoals Go-Jek, Tokopedia en Grab. De investeringen door durfkapitaalbedrijven en strategische investeerders waren aanzienlijk en konden grotendeels worden toegeschreven aan Softbank, Alibaba en Tencent.

Vooruitzichten

De aantrekkelijke rendementen van PE-activa zwengelen de vraag naar investeringen van dit type aan. Sindsdien is het kapitaalvolume dat door General Partners beheerd wordt in de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen om tegemoet te komen aan de stijgende vraag van investeerders. De resulterende kapitaalsmuur is één van de redenen waarom de waarderingen van private vennootschappen stijgen, waardoor het voor General Partners moeilijker wordt bovenmatige rendementen te halen.

Daarbij komt dat de toegang tot het schaarse topsegment van General Partners complexer wordt. Niettemin heeft Sofina er vertrouwen in dat ze haar bevoorrechte positie bij General Partners kan houden en zelfs ontwikkelen dankzij de voortzetting van haar investeringspolitiek en haar sterk netwerk.

Welke de economische marktomgeving ook moge zijn, Sofina zet haar strategie consequent en regelmatig verder. Zij ziet toe op een nauwe opvolging van de relaties met de General Partners van haar portefeuille, trekt haar investeringen in de beste fondsen op wanneer de kans zich voordoet en houdt zich aan een stabiel investeringstempo in lijn met haar doelstellingen voor alle cycli.

16%
van het eigen vermogen

Investeringsgrootte
tussen **15 mln. EUR**
en **50 mln. EUR**

Investeringen
naast
**betrouwbare
partners**

Sofina Growth — Investeringen in snelgroeiende bedrijven

**Wereldwijd
bereik**

Transparant
en **snel**
investeringsproces

**Snel-
groeiende**
sectoren

Opstart en geschiedenis van de activiteit

De activiteit van Sofina Growth werd opgestart in 2013 en leidde tot de opening van een kantoor in Singapore in 2014 om de wereld van de Venture and Growth-markten in Azië beter te kunnen benaderen. De strategie bestond erin om van de ervaring van Sofina met directe investeringen volop gebruik te maken, en ook van haar permanente kapitaalsbasis en investeringsnetwerk, en zo toegang te krijgen tot de belangrijkste investeringsopportuniteiten in snelgroeiende bedrijven. Dit had als positief gevolg dat Sofina haar relaties met General Partners kon versterken, aangezien Sofina de ondernemingen in hun portefeuille voortaan financieel kon ondersteunen van zodra zij daar zelf niet meer toe in staat waren. Ondernemers wisten het eveneens sterk waarderen langetermijninvesteers zoals Sofina tot hun aandeelhouderschap te zien toetreden, wat duidelijk aantoonde dat er voor haar goede redenen waren om die markt te betreden.

Sinds 2013 werden talrijke investeringen gedaan in de Verenigde Staten, Azië en Europa, met een eerste grote uitstap gerealiseerd in 2018 (als gevolg van de overname van Flipkart door Walmart voor een bedrag van 16 miljard USD).

Eind 2018 wordt de portefeuille van Sofina Growth gewaardeerd op 1.069,8 miljoen EUR voor een totaal van 28 investeringen.

Investeringsstrategie

Sofina Growth richt zich op investeringen in snelgroeiende bedrijven die degelijke economische modellen kunnen voorleggen. Hoewel de portefeuille momenteel voornamelijk bestaat uit investeringen in Azië (India, China en Zuid-Oost-Azië), heeft Sofina geen geografische voorkeur.

Doorgaans investeert Sofina Growth tussen 15 en 50 miljoen EUR in vroege of latere kapitaalrondes. Prioriteit wordt gegeven aan investeringsopportuniteiten in welke vertrouwde partners reeds aanwezig zijn in het aandeelhouderschap, of het nu General Partners zijn uit haar Private Equity-portefeuille of andere investeerders die Sofina goed kent. Daardoor geeft Sofina financiële ondersteuning aan bedrijven uit haar portefeuille en profiteert zij van hun visie tijdens het due diligence-proces.

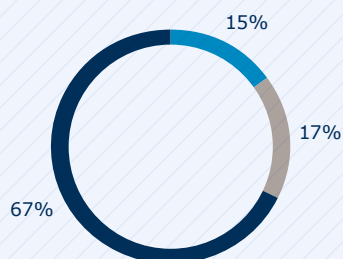
Het investeringsniveau, hetzij naar waardering, hetzij naar deelnemingspercentage dat Sofina kan bedingen moet van die grootte zijn dat zij nauwe relaties kan onderhouden met oprichters van wie de economische belangen met die van haar overeenstemmen. Om zich te onderscheiden is het van het grootste belang dat Sofina meer is dan een eenvoudige kapitaalverschaffer.

Geprefereerde investeringsthema's zijn binnenlandse consumptiegroei in opkomende markten, digitale transformatie, onderwijs, de promotie van een gezondere levensstijl en gezondheidszorg in het algemeen. Wat hun ontwikkelingsfase betreft zijn de target-ondernemingen doorgaans snelgroeiende ondernemingen, economisch gezond en bewezen zij zich reeds op het vlak van de aanpassing van een product aan de markt.

Gegevens op 31/12/2018	in mln. EUR	Aantal bedrijven
Investeringen sinds de start	852,3	35
Uitkeringen	450,7	7 volledig / 1 gedeeltelijk
Huidige portefeuille ⁽¹⁾	1.069,8	28

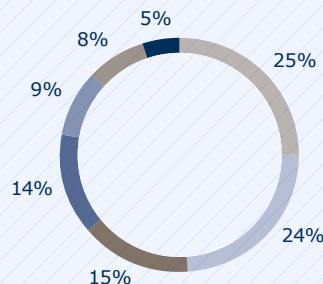
Verdeling van de portefeuille per regio⁽¹⁾

- 67% Azië
- 17% EMEA
- 15% Verenigde Staten

Verdeling van de portefeuille per sector⁽¹⁾

- 25% Onderwijs
- 24% Informatie-technologie
- 15% Distributie
- 14% Gezondheidszorg
- 9% Telecommunicatie
- 8% Consumptiegoederen
- 5% Transport en logistiek

(1) Op basis van de reële waarde van de portefeuille op 31 december 2018 in transparantie (cf. punt 2.1. van Deel 14 van dit Jaarverslag).

Byju's

www.byjus.com

India 2016 Onderwijs

Byju's is een van de toonaangevende leveranciers van online educatieve inhoud. Byju's werd in 2008 opgericht en ontwikkelt doeltreffende, dynamische en boeiende lesprogramma's die de klemtoon leggen op het K-12-segment en op voorbereidingsproeven voor examens. Byju's is actief in India en het Midden-Oosten, en telt meer dan 20 miljoen geregistreerde studenten en meer dan een miljoen betalende jaarabonnees. Sofina stapte in het kapitaal van Byju's in 2016 en verhoogde haar deelneming sindsdien meermaals. De andere investeerders zijn Sequoia Capital, Chan Zuckerberg Initiative, Lightspeed Venture Partners, IFC, Tencent en General Atlantic.

IHS

www.ihstowers.com

Nigeria 2014 Telecommunicatie

IHS is de Afrikaanse marktleider op het gebied van telecommunicatietorens voor mobiele operatoren. IHS bouwt, verhuurt en beheert telecommunicatietorens voor eigen rekening en voor rekening van derden. Het bedrijf bezit vandaag een portefeuille van meer dan 23.500 torens in vijf Afrikaanse landen (Nigeria, Ivoorkust, Kameroen, Zambia en Rwanda) en staat vooral in Nigeria sterk. Sofina investeerde in IHS in 2014 naar aanleiding van een kapitaalverhoging van twee miljard USD naast Wendel, één van de hoofdaandeelhouders van IHS. Sofina trok haar aandeel in het bedrijf op door in augustus 2016 deel te nemen aan een nieuwe kapitaalronde.

Postmates

www.postmates.com

Verenigde Staten 2016 Transport en logistiek

Postmates is een Amerikaans leveringsbedrijf dat een netwerk van koeriers beheert. Dankzij zijn mobiele app brengt Postmates klanten en koeriers met elkaar in contact en organiseert het binnen enkele minuten een levering vanuit om het even welk lokaal restaurant of winkel. Het in 2011 opgerichte bedrijf boekt meer dan een miljard EUR aan verkopen en verricht meer dan drie miljoen leveringen per maand verspreid over de Verenigde Staten. Sofina investeerde in Postmates in oktober 2016 naast de bestaande investeerders Founders Fund, Spark Capital en Tiger Global Management.

Pine Labs

www.pinelabs.com

India 2015 Distributie

Pine Labs is een onderneming die actief is op het domein van innovatieve IT-oplossingen voor het betalingsverkeer.

Pine Labs vereenvoudigt de betalingsverwerking voor meer dan 85.000 handelaars dankzij een aanbod van terminals die alle soorten elektronische betalingen aanvaarden. Bovendien biedt de technologie van Pine Labs de verschillende spelers in de waardeketen (uitgevers, kopers, merken, klanten en handelaars) de mogelijkheid om in interactie te treden via de betaalterminal (promoties, kredietverstrekking, getrouwheidsprogramma's, enz.). Het bedrijf is marktleider in India en is internationaal aan het uitbreiden. De onderneming wordt ook ondersteund door Sequoia Capital, Temasek, Actis en Paypal.

MissFresh

www.missfresh.cn

China 2018 Consumptiegoederen

MissFresh is een onderneming die gespecialiseerd is in de online verkoop van verse kruideniersproducten.

MissFresh baat een e-commerceplatform uit dat werd opgestart in 2014 en dat verse en hoogkwalitatieve kruideniersproducten verdeelt in China. Dankzij een geïntegreerde toeleveringsketen en een netwerk van mini-opslagruimten in de belangrijkste Chinese steden levert het bedrijf zijn klanten binnen de twee uur verse en kwaliteitsvolle voeding (fruit, groenten, zuivelproducten, vlees, dranken). Het bedrijf is actief in 20 steden, verspreid over China. Sofina stapte in het kapitaal van MissFresh in 2018. Andere investeerders zijn onder meer Genesis Capital, Tiger Global, Goldman Sachs en Tencent.

Zilingo

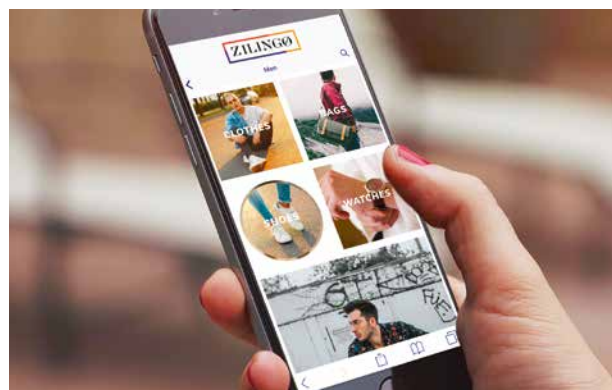

www.zilingo.com

Singapore 2018 Distributie

Zilingo is een toonaangevende e-commercespeler in de modesector in Zuid-Oost-Azië.

Zilingo doet aan waardecreatie doorheen de volledige modetoeleveringsketen in Azië. Het bedrijf beheert een B2C-onlinemarktplaats voor mode, schoenen en accessoires, en een B2B-platform voor bulk aankopen dat Asia Mall heet. Het bedrijf biedt ook verschillende diensten met toegevoegde waarde voor verkopers (financiering, data-analyse, enz.). Het bedrijf werd in 2014 opgericht en wordt ook ondersteund door Sequoia Capital, Temasek, Burda Principal Investments, Venturra en SIG.

opseo

Duitsland 2016 Gezondheidszorg

www.opseo-intensivpflege.de

opseo Intensivpflege (opseo) is een Duits bedrijf dat actief is in de sector van de ambulante gezondheidszorg. opseo is de op één na grootste zorgverstrekker op de Duitse markt en omvat meer dan 20 intensive care-eenheden. Zowat 800 patiënten doen een beroep op de diensten van het bedrijf, zowel voor individuele behandelingen (38%) als in zorginstellingen (62%). Sofina investeerde samen met Ergon Capital Partners in de onderneming in 2016. Het management en de verkopende aandeelhouders bleven in het kapitaal van opseo na de transactie.

Carebridge

China 2016 Gezondheidszorg

www.jiahui.com

Carebridge is een in Shanghai gevestigd geïntegreerd netwerk voor gezondheidsdiensten, dat zich onderscheidt door de kwaliteit van zijn diensten en zijn impact op het gebied van klinische zorg, klinisch onderzoek en beroepsopleidingen. Het netwerk telt een aantal ziekenhuizen en is verbonden met het Jiahui International Hospital, een ziekenhuis met internationale accreditatienormen dat tertiaire zorg aanbiedt. Het ziekenhuis opende in oktober 2017 de deuren in samenwerking met het Massachusetts General Hospital (verbonden aan Harvard Medical School). Sofina stapte in het kapitaal van Carebridge in 2016. Ook Trustbridge Partners is aandeelhouder van Carebridge.

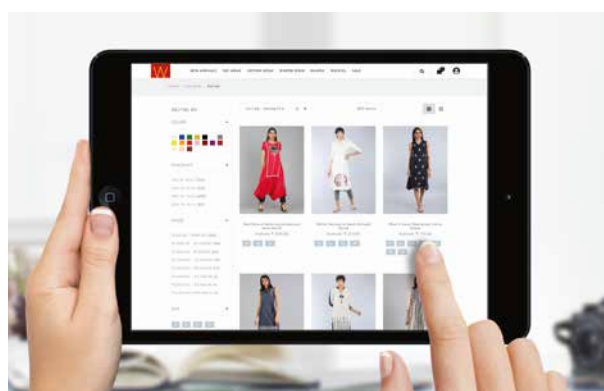
TCNS

India 2016 Consumptiegoederen

www.wforwoman.com

TCNS is de Indiase marktleider op het gebied van merk-kledij voor vrouwen. TCNS Clothing Company (TCNS) bezit drie merken (W, Aurelia en Wishful), die zich toeleggen op het moderne etnische segment. Het bedrijf brengt zijn producten op de markt via meer dan 2.000 contactpunten: een combinatie van exclusieve fysieke winkels, multimerkenoutlets en online portaalsites. Sofina stapte in het kapitaal van TCNS in 2016. De investering gebeurde via TA Vogue Holdings, als een co-investering naast TA Associates. In juli 2018 verkreeg het bedrijf een notering op de Indiase Nationale Stock Exchange (NSE) en op de Bombay Stock Exchange (BSE).

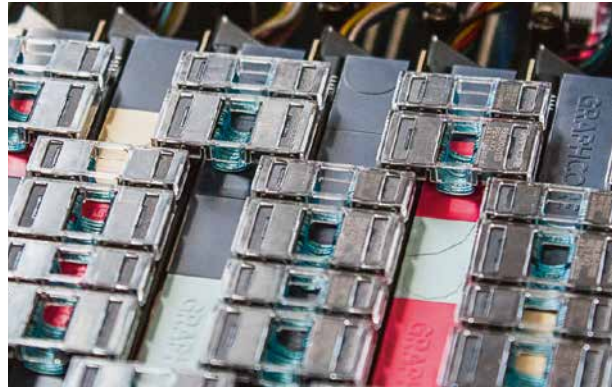
Graphcore

GRAPHCORE

📍 Verenigd Koninkrijk 📅 2018 🎯 Informatietechnologie

www.graphcore.ai

Graphcore ontwerpt microprocessoren voor AI-toepassingen. Met een hoofdzetel in Bristol in het Verenigd Koninkrijk, is Graphcore een chipproducent die een nieuw type processor bouwde voor AI, de Intelligence Processing Unit ("IPU"), die afgestemd is op deze snelgroeende markt. De IPU is het snelste en meest flexibele platform voor huidige en toekomstige AI-oplossingen. Het laat toe de kostprijs van AI in de cloud en in datacenters te verlagen en tegelijk ook voor betere prestaties en meer efficiëntie te zorgen. De andere investeerders zijn: Sequoia Capital, Atomico, Microsoft, Dell, Samsung en Bosch Venture Capital.

Xinyu

盛时.com
放心买表，来盛时！

📍 China 📅 2018 🎯 Consumptiegoederen

www.censh.com

Xinyu is de grootste groothandelaar en distributeur van horloges in China. De onderneming stelt een compleet gamma voor aan horloges, zowel uit het midden-, top- als luxesegment van internationaal bekende merken. Het landelijk distributienetwerk omvat zowat 350 eigen winkels en meer dan 1.000 verkooppunten voor zijn groothandelsklanten. Het bedrijf baat ook een eigen e-commerceplatform uit (www.censh.com). Sofina trad toe tot het kapitaal van Xinyu in 2018.

1stdibs

1stdibs.

📍 Verenigde Staten 📅 2015 🎯 Distributie

www.1stdibs.com

1stdibs is een onderneming die een online marktplaats beheert voor decoratieve kunstvoorwerpen. 1stdibs werd opgericht in 2001 en is momenteel de marktleider in deze branche die zich richt tot internationaal bekende interieurarchitecten, grote verzamelaars en welgestelde particulieren die op zoek zijn naar antiek, design, vintage haute-couture, kunst en luxe-eigendommen. Sofina stapte in het kapitaal van 1stdibs in 2015. Het bedrijf wordt gefinancierd door belangrijke investeerders, waaronder Benchmark Capital, Spark Capital, Index Ventures, Alibaba Group en Insight Venture Partners.

ThoughtSpot

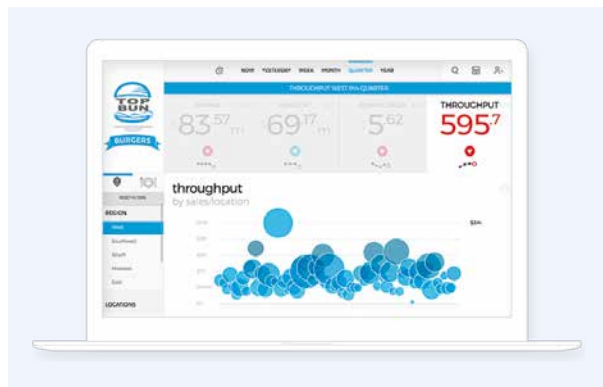

Verenigde Staten 2017 Informatietechnologie

www.thoughtspot.com

ThoughtSpot levert business intelligence-software aan grote bedrijven. De plug-and-play-software van het bedrijf

helpt niet-technisch geschoolde gebruikers om realtime zakelijke analysegegevens makkelijk te doorzoeken, analyseren en delen. Heel wat Fortune 500-bedrijven werken al met de software van ThoughtSpot. Oprichter en CEO Ajeet Singh, tevens mede-oprichter van de op de NASDAQ genoteerde vennootschap Nutanix, wordt omringd door een team van talentrijke ingenieurs. Sofina stapte in het kapitaal van het bedrijf in 2017 naast Lightspeed Venture Partners, één van haar General Partners met een uitstekende staat van dienst in IT-systemen voor bedrijven.

Zhangmen

China 2018 Onderwijs

www.zhangmen.com

Zhangmen is een belangrijke speler voor naschools onderwijs in China voor het K-12-segment.

Zhangmen, opgericht in 2014, is actief op de markt van het naschools onderwijs in China en is de marktleider in het segment van individueel online onderwijs. Het bedrijf brengt K-12-leerlingen en leerkrachten online met elkaar in verbinding en biedt langs deze weg leerprogramma's op maat aan. Sofina trad toe tot het kapitaal van Zhangmen in 2018. Andere aandeelhouders van het bedrijf zijn onder meer Genesis Capital en Warburg Pincus.

F&B Asia

Singapore 2014 Consumptiegoederen

www.fb-asia.com

F&B Asia is een platform dat actief is in de sector van voeding en restauratie in Azië. Het doel van F&B Asia is

de creatie van een pan-Aziatisch platform in de diensten-sector Food and Beverage in verschillende landen en met verschillende restauratieformules. De portefeuille van F&B Asia omvat de exclusieve licentie van Burger King in India en Indonesië, en van Domino's Pizza in Indonesië. F&B Asia is ook eigenaar van Harry's (premium bars in Singapore en India), Pind Balluchi (Noord-Indiase keuken), en van de groep Massive Restaurants (exploitant van Masala Library, Made in Punjab, Farzi Café en Pa Pa Ya). F&B Asia werd in 2014 opgericht op initiatief van Everstone Capital.

Wynd*

Frankrijk **2018** **Informatietechnologie**

www.wynd.eu

Wynd is een leverancier van SaaS-software die de digitale transformatie van verkooppunten ondersteunt.

Wynd, met hoofdzetel in Parijs, is een leverancier van software die bedoeld is om de digitale transformatie van verkooppunten en merken te begeleiden. De onderneming bedenkt nieuwe winkelervaringen en stemt de verkoop langs online en offline kanalen op elkaar af. Het bedrijf ondersteunt meer dan 90 grote klanten bij hun digitale transformatie, en dit via meer dan 18.000 verkooppunten verspreid over de hele wereld. Sofina investeerde in Wynd naast de oprichter van het bedrijf, Ismael Ould, en andere strategische financiële partners.

ACT

India **2016** **Telecommunicatie**

www.actcorp.in

ACT is een leverancier van internet en kabeltelevisie in India.

Atria Convergence Technologies (ACT) is een leverancier van breedbandinternet en kabeltelevisiedistributie in India en telt meer dan 1,5 miljoen abonnees. Het bedrijf is actief in Hyderabad, Bangalore, Delhi, Chennai en breidt uit naar andere steden. ACT werd in 2016 overgenomen door een consortium van investeerders, geleid door TA Associates en True North. Deze investering gebeurde via TA Action Holdings, als een co-investering met TA Associates.

Grand Rounds

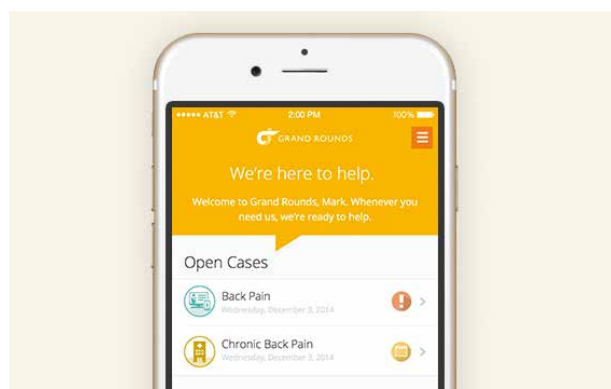

Verenigde Staten **Gezondheidszorg**

www.grandrounds.com

Grand Rounds helpt personen toegang te krijgen tot kwalitatieve gezondheidszorg.

Grand Round stelt aan ondernemingen een dienst voor die toelaat om de meest geschikte specialisten te identificeren en in contact te brengen met hun werknemers in functie van hun medische noden. Werknemers moeten niet langer bij verschillende generalistische artsen langs, wat de zorgkost doet dalen. Het bedrijf centraliseert eveneens alle medische dossiers, wat het inwinnen van een tweede opinie op afstand mogelijk maakt. Sofina investeerde in Grand Rounds naast Venrock, een Amerikaanse General Partner die een ruime ervaring kan voorleggen in de gezondheidssector.

MedGenome

India 2017 Gezondheidszorg

www.medgenome.com

MedGenome is een diagnostica- en onderzoeksbedrijf dat actief is in de genomica. Met kantoren en laboratoria in India, Californië en Singapore is het bedrijf de marktleider op het gebied van genetische diagnostica in Zuid-Azië en een van de belangrijkste leveranciers wereldwijd van diensten voor genomica-onderzoek. Zijn unieke toegang tot genomica, klinische en fenotypische gegevens laat het bedrijf toe om complexe ziekten op genetisch en moleculair niveau beter te begrijpen en om zo het onderzoek rond gepersonaliseerde geneeskunde te vergemakkelijken. Sofina stapte in het kapitaal van MedGenome in 2017. Andere investeerders zijn Sequoia Capital en Zodiuss Capital.

Bira 91

India 2018 Consumptiegoederen

www.bira91.com

Bira 91 is een Indiaas biermerk dat zich ontpopt tot een marktleider in het premiumsegment.

Bira 91 werd opgericht in 2013 en onderscheidt zich door een helder gamma van unieke en smaakvolle bieren (blond, witbier, licht, sterk, IPA) en een gedifferentieerde marketingstrategie die mikt op jonge professionals. In 2018 maakte het bedrijf volop werk van de uitbreiding van zijn aanbod en boorde het nieuwe markten aan, zowel in India als internationaal (Singapore, Verenigde Staten, Vietnam, enz.). Sofina stapte in het kapitaal van Bira 91 in 2018. Ook Sequoia Capital is aandeelhouder van Bira91.

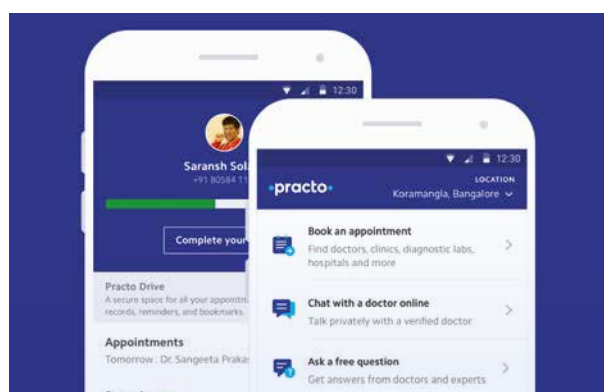
Practo

India 2015 Gezondheidszorg

www.practo.com

Practo is een technologiebedrijf dat actief is binnen de gezondheidszorg. Practo werd in 2008 opgericht door Shashank ND en stelt hoogtechnologische oplossingen voor die toelaten actoren in de medische waardeketen (patiënten, artsen, ziekenhuizen en dienstverleners) met elkaar in contact te brengen, vooral op de Indiase markt. Het bedrijf maakt het mogelijk toegang te krijgen tot medische zorg (doktersafspraken, consultaties op afstand), aan online verkoop te doen van geneesmiddelen en medische verzekeringen af te sluiten. Sofina stapte in het kapitaal van Practo in 2015. Het bedrijf telt onder zijn investeerders onder meer Sequoia Capital, Matrix Partners, Tencent en Google Capital.

Clover Health

Clover

Verenigde Staten 2018 Gezondheidszorg

www.cloverhealth.com

Clover Health (Clover) is een Amerikaanse zorgverzekeraar die Medicare Advantage-polissen aanbiedt. Medicare Advantage is een privéverzekering ter aanvulling van Medicare, een door de overheid gesubsidieerde zorgverzekering voor senioren ouder dan 65. Clover stelt zich tot doel de zorgkwaliteit te verbeteren en tegelijk de kosten terug te dringen dankzij eigen technologie en data-analyse, die tot een betere preventie in zorgbeheer moeten leiden. Clover werd opgericht door serieel ondernemer Vivek Garipalli. Investeerders in de onderneming zijn onder meer Sequoia en Spark. Sofina stapte in het kapitaal van Clover in 2018.

Aohua

AOHUA

China 2018 Gezondheidszorg

www.aohua.com

Aohua werd in 1994 opgericht en is de Chinese marktleider in industriële endoscopie, als producent van apparatuur en verbruiksgoederen. Het in Shanghai gevestigde bedrijf telt wereldwijd meer dan 20 dochterondernemingen en bijkantoren. Het levert hoogwaardige endoscopieproducten, zoals beeldprocessors, endoscopen, verbruiksgoederen en andere technologische oplossingen. Aohua zet volop in op onderzoek en innovatie en is voortdurend op zoek naar betere endoscopische diagnoses en behandelingen door de inzet van technologie. Sofina stapte in het kapitaal van Aohua in 2018. Andere investeerders in de onderneming zijn LYFE Capital en Qiming.

Spartoo*

spartoo.com
TOUTE LA MODE À VOS PIEDS

Frankrijk 2013 Distributie

www.spartoo.com

Spartoo is één van de Franse marktleiders in de omni-channelverkoop van schoenen. Spartoo werd in 2006 opgericht als Franse online retailer in de verkoop van schoenen en handtassen en is vandaag in heel Europa actief. Na een eerste experiment met 10 fysieke winkels nam Spartoo in 2018 de groep André over die goed is voor 200 verkooppunten in Frankrijk. Met deze overname moet de groep zijn omzet kunnen verdubbelen. Sofina begeleidt Spartoo sinds 2013 via een aanwezigheid in de raad van toezicht. Verschillende Franse en Zwitserse fondsen investeren in het bedrijf, net als het Amerikaanse fonds Highland Capital.

Hector Beverages

India 2015 Consumptiegoederen

www.paperboatdrinks.com

Hector Beverages is een onderneming die gespecialiseerd is in de productie van dranken en levensmiddelen in het traditionele Indiase segment. Hector Beverages is een Indiase onderneming die zich opwerkt tot een lokale marktleider op de Indiase markt van softdrinks en levensmiddelen. Het stermerk Paper Boat werd in 2013 gelanceerd en werkt rond tien traditionele Indiase recepten die vermarkt worden tot drinkklare producten, waaronder aamras (mangopulp) en jaljeera (komijnlimonade). Hector Beverages produceert ook snacks en zuivelproducten. Sofina stapte in het kapitaal van Hector Beverages in 2015. De investeerders zijn Sequoia Capital, Hillhouse Capital en Catamaran Ventures.

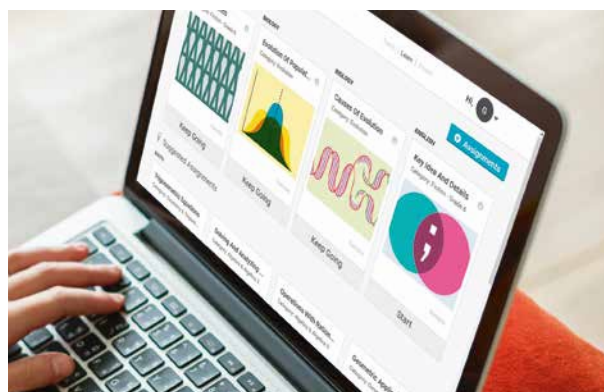
Knewton

Verenigde Staten 2015 Onderwijs

www.knewton.com

Het in 2008 opgerichte Amerikaanse bedrijf Knewton is pionier inzake *personalised learning*. Het bedrijf ontwikkelde een platform dat toelaat om de digitale educatieve inhoud van derden te personaliseren. Als marktleider in de sector werkt Knewton samen met grote internationale uitgevers zoals Pearson, Houghton Mifflin Harcourt, Hachette, Elsevier, enz. Enkele miljoenen studenten overal ter wereld gebruiken dit platform, van jonge kinderen tot wie al in het hoger onderwijs zit. Sofina stapte in het kapitaal van Knewton in 2015. Andere investeerders zijn onder meer Founders Fund, Atomico, Accel Partners en Bessemer Venture Partners.

Wat onze partners zeggen

We are very pleased to have welcomed Sofina as a shareholder. Beyond the sharing of strong family entrepreneurial values, we appreciate the listening, openness and pragmatism of their teams. A balanced and trusting relationship was built very quickly. The quality of this relationship allows us to discuss the greatest number of subjects in our boards and to benefit from all the experience of Sofina. We are confident that this relationship will become even stronger over the years.

Philippe Sans,
CEO van Mérieux NutriSciences, 2016

Sofina has been a very strong partner and has supported us in our exponential growth. Sofina has backed us at a time when we are creating world's best learning programs for children across grades. Working closely with Sofina has further enriched our understanding on how we can innovate and optimize our offerings for every user of the app. We are happy that the team at Sofina shares our vision of revolutionizing education and is there to guide us.

Byju Raveendran,
Oprichter en CEO van Byju's, 2017

Sofina is a supportive and constructive long term partner. They understand our business well, and have contributed in implementing our international buy and build strategy, particularly in Latin America and in Asia.

Olivier Ginon,
Oprichter en CEO van GL events, 2019

Sofina has been an investor of Trustbridge over the last five years and in 2016 invested directly in Carebridge, our healthcare company. What impressed us the most is Sofina's commitment and interest to invest for the long-term. Sofina team has a simple, collaborative approach with sharp industry focus and insight and builds true partnership with local managers and entrepreneurs. For its Asia initiatives, Sofina also invested with commitment and a long term approach, building a capable and differentiating Asia team. We are honored to have partners like Sofina and look forward to collaborating more closely in coming years.

Feng Ge,
Managing Partner van Trustbridge Partners en
CEO van Carebridge Holdings, 2016

Verklaring inzake deugdelijk bestuur

10

Deze verklaring inzake deugdelijk bestuur bevat de informatie zoals vereist door het Wetboek van Vennootschappen en de Belgische Corporate Governance Code van 12 maart 2009 (de "Code"), die Sofina als referentiecode heeft aangenomen. Deze is beschikbaar op de website van de Commissie Corporate Governance⁽¹⁾.

Een nieuw Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen werd onlangs door het Federaal Parlement goedgekeurd en zal binnenkort in werking treden. Als gevolg van deze goedkeuring zal de nieuwe Belgische Corporate Governance Code, die nauw verbonden is met dit nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, middels een koninklijk besluit goedgekeurd en gepubliceerd worden. Op die manier wordt zij de nieuwe referentiecode voor de Belgische beursgenoteerde vennootschappen.

Sofina past geregeld haar Corporate Governance Charter, de Huishoudelijke reglementen van de Raad van Bestuur en van zijn Comités, alsook haar Dealing Code aan met de bedoeling er de wetgevende, regelgevende, statutaire of feitelijke ontwikkelingen in op te nemen. Deze documenten kunnen ten allen tijde worden geraadpleegd op de website van de Vennootschap⁽²⁾.

1. Afwijkingen van de Corporate Governance Code

Sofina wil zich houden aan de voorschriften van deze Code. Overeenkomstig het principe "comply or explain", zoals opgenomen in de Code en bekrachtigd door artikel 96, §2 van het Wetboek van Vennootschappen, wordt hieronder toelichting verstrekt bij een aantal bepalingen van de Code. De cijfers tussen haakjes verwijzen naar de artikelen van de Code.

1.1 Raad van Bestuur

Sofina koos ervoor om de gemiddelde aanwezigheidsgraad van de Bestuurders op de zittingen van de Raad van Bestuur niet individueel maar wel globaal mee te delen. De Vennootschap is van oordeel dat de werking van een Raad van Bestuur berust op het collegialiteitsprincipe en dat het dan ook niet aangewezen is de mate van deelname te individualiseren (2.8).

De Code beveelt aan dat niet-Uitvoerende Bestuurders niet meer dan vijf bestuursmandaten uitoefenen in beursgenoteerde vennootschappen. De aard van de activiteit van een holding-investeringsmaatschappij zoals Sofina, die er net in bestaat om deelnemingen te nemen in andere ondernemingen en die van nabij op te volgen, onder meer door een aanwezigheid in de bestuursorganen, maakt de toepassing van een dergelijke beperking weinig wenselijk (4.5).

De Raad van Bestuur is van oordeel dat een jaarlijkse bijeenkomst van niet-Uitvoerende Bestuurders, bedoeld om hun inter-

actie te evalueren met de Chief Executive Officer ("CEO"), niet nuttig is, gezien hun regelmatige contacten en de verslagen van het Remuneratiecomité en het Benoemingscomité aan hen worden overgemaakt. Wanneer de Raad van Bestuur beraadslaagt over aangelegenheden waarbij de CEO specifiek betrokken is, dan wordt deze verzocht de zitting te verlaten (4.12).

1.2 Bijzondere Comités

De Code schrijft voor dat het Auditcomité op zijn minst viermaal per jaar bijeenkomt. Het Huishoudelijk reglement van het Auditcomité van de Vennootschap bepaalt dat dit Comité drie keer per jaar bijeenkomt, waarvan eenmaal in aanwezigheid van de Group Business Controller, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de interne auditfunctie. Deze vergaderfrequentie voldoet tot op heden voor de Vennootschap, de leden van het Auditcomité en alle natuurlijke gesprekspartners (5.2/28). De laatste drie boekjaren is het Auditcomité telkens viermaal formeel bijeengekomen.

Gezien de omvang van de Vennootschap en haar personeelsbestand en de voortdurende dialoog tussen al haar leden achtte de Raad van Bestuur het niet nodig een specifieke regeling uit te werken voor het personeel van de Vennootschap langs dewelke zij hun bezorgdheid kunnen uiten over mogelijke onregelmatigheden inzake Financiële verslaggeving. De Vennootschap is bovendien van mening dat de controles die hiervoor uitgewerkt werden (strikte naleving van de boekhoudkundige regels, interne audit, externe audit, procedure inzake belangenconflicten en rollen van de Group Business Controller en van de Compliance Officer) van die aard zijn dat zij de Vennootschap tegen dergelijke onregelmatigheden beschermen (5.2/16).

Aangezien de Commissaris geen bijkomende diensten van significante aard verricht, werd beslist geen formeel beleid ter zake op te stellen en zich te houden aan de wettelijke voorschriften (5.2/24). Noteren wij in dit verband dat het Auditcomité goedkeuring verleende aan de niet-auditdiensten die door de Commissaris verstrekt worden, met name de audit van de Vennootschap in het kader van de Europese EMIR-verordening (European Market and Infrastructure Regulation) en de indiening van een verslag in dit kader, de uitrol van de overeengekomen controleprocedures om de toepassing na te gaan van het Reglement tot toekenning van de Performance Share Units ("PSU") in het kader van het Long Term Incentive Plan ("LTIP") van de Vennootschap, de bijstand in het kader van de aanneming door de Vennootschap van het statuut van beleggingsentiteit volgens de normen IFRS 10 en IAS 28, de herziening van de risico- en controleomgeving als gevolg van de veranderingen op het vlak van IT-systemen en de herziening van de interne procedures als gevolg van die veranderingen, alsook de verslagen die opgemaakt werden in het kader van de herstructurering van Luxemburgse entiteiten van de Sofina-groep.

(1) www.corporategovernancecommittee.be

(2) www.sofinagroup.com

In tegenstelling tot wat de Code voorschrijft bestaat het Benoemingscomité niet uit een meerderheid van onafhankelijke (niet-Uitvoerende) Bestuurders. Sofina houdt zich aan de wettelijke voorschriften, die alleen voor het Remuneratiecomité een dergelijke meerderheid vereisen. Volgens Sofina is het Benoemingscomité het forum bij uitstek waar de familiale aandeelhouder verwacht vertegenwoordigd te zijn en waar de ervaring van Bestuurders met meer dan drie mandaten of twaalf anciënniteitsjaren een belangrijke meerwaarde garandeert in lijn met het langetermijnbeleid van de Vennootschap (5.3/1).

1.3 Executive Committee

Het Executive Committee bestaat momenteel uit de CEO en vijf andere leden. Deze leden worden beschouwd als andere leiders in de zin van het Wetboek van Vennootschappen en als personen met leidinggevende verantwoordelijkheden in de zin van de Europese Verordening betreffende marktmisbruik. De werking van het Executive Committee is niet aan enige specifieke formaliteiten onderworpen. De beslissingen worden genomen door de CEO, die er de verantwoordelijkheid voor draagt (1.4, 6.1, 9.1/1). De beslissingen die moeten worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur of die betrekking hebben op belangrijke operaties maken het voorwerp uit van een grondige en voortdurende dialoog tussen de Voorzitter van de Raad en de CEO. De Raad van Bestuur heeft geoordeeld dat een strikte en uitgeschreven verdeling van de respectievelijke prerogatieven van eenieder geen nut heeft en dat een soepele werkwijze hier wenselijk is (1.5, 6.6).

2. Beleid inzake interne controle en risicobeheer

2.1 Financiële verslaggeving

De Vennootschap publiceert haar financiële informatie op halfjaarbasis via jaarlijkse en halfjaarlijkse financiële verslagen. Deze worden voorbereid door het boekhoudkundig departement, nagekeken door het Executive Committee, vervolgens geanalyseerd door het Auditcomité en op voorstel van het Auditcomité door de Raad van Bestuur goedgekeurd.

Deze financiële verslagen zijn ook onderworpen aan een interne controleprocedure en worden vervolgens beoordeeld door de Commissaris. Bij de uitvoering van zijn taak baseert de Commissaris zich op zijn professionele gebruiken en de reglementeringen. De verschillende controles in de diverse stadia van de financiële verslaggeving hebben betrekking op zulke uiteenlopende onderwerpen als de toepassing van de IFRS-normen, de significante verrichtingen van de periode, de consolidatie enz. De controles worden uitgevoerd in toepassing van onder meer het COSO-1-model voor interne controle, aangepast aan het proces van financiële verslaggeving en herzien door een externe consultant in het kader van het jaarlijks programma voor interne audit. Over alle verrichtingen en controleprocessen bestaat documentatie *ad hoc*.

2.2 Belangrijkste risico's en onzekerheden waarmee de Vennootschap wordt geconfronteerd

Met betrekking tot het beheer van de financiële risico's – in de wetgeving ook "prijsrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico en kasstroomrisico" genoemd – heeft Sofina altijd een langetermijnbeleid gevoerd. Sofina gaat enkel op selectieve en gerichte wijze dekkingsverrichtingen aan voor wissel- of beurskoersen.

De belangrijkste risico's en onzekerheden waarmee de Vennootschap wordt geconfronteerd houden verband met de evolutie van de aandelenbeurzen en, voor haar kasstromen, met de evolutie van de rentevoeten. Voor haar activa in vreemde valuta is Sofina blootgesteld aan de wisselkoersschommelingen ten opzichte van de euro.

Voor het risicobeheer in het algemeen voert de Vennootschap een beleid dat van toepassing is op alle personeelsleden. Dit beleid, goedgekeurd door de Raad van Bestuur op aanbeveling van het Auditcomité, heeft tot doel de controleomgeving te bepalen en de risico's te identificeren, met andere woorden, de gebeurtenissen die op korte of op langere termijn de intrinsieke waarde van de Vennootschap en die van haar aandeel op de beurs zouden kunnen beïnvloeden.

Dit beleid stelt de wijze voor waarop deze risico's beheerd worden met de bedoeling de risicobereidheid in lijn te brengen met de doelstellingen van de Vennootschap, zowel wat betreft de strategische en operationele doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving of de conformiteit met wetten en regelgevingen, als wat betreft de manier waarop dit beleid intern wordt gecontroleerd.

Het beleid inzake interne controle en risicobeheer is aangepast aan de eigenheden van de activiteit van Sofina als financiële holding, met name hoofdzakelijk het nemen van minderheidsbelangen op de lange termijn in bedrijven waarvan de geografische locatie varieert (in hoofdzaak in Europa, de Verenigde Staten en Azië) en met activiteiten in uiteenlopende sectoren. Deze bedrijven hebben elk hun eigen beleid inzake interne controle en risicobeheer. Het beleid van Sofina houdt ook rekening met de beperkte omvang van de Vennootschap en van haar personeelsbestand, wat een beleid mogelijk maakt dat voornamelijk berust op dialoog en de voortdurende uitwisseling van informatie tussen personeelsleden. Dit beleid echter niet dat, gelet op de sectorale en geografische expansie van de Vennootschap en de recente wetgevende en reglementaire ontwikkelingen, een gedetailleerde risicomatrix in de maak is sinds 2017, in nauwe samenwerking tussen het management en het Auditcomité. Deze risicomatrix identificeert de belangrijkste risico's waarmee de Vennootschap geconfronteerd wordt (strategische, investeringsgebonden, financiële, operationele, reglementaire, fiscale en wettelijke risico's), beoordeelt hun impact en licht de actieplannen en controles toe die uitgerold moeten worden om die risico's te verminderen. De drie belangrijkste onderwerpen die in 2018

geanalyseerd werden, zijn: het reputatierisico, het risico op verlies van belangrijke medewerkers en het desinvesteringsproces.

Het Auditcomité stelt elk jaar het intern auditprogramma op voor het komende jaar, op aanbeveling van de Group Business Controller. In 2017 legde de interne audit de klemtoon op de herziening van de waarderingsprocedures van de deelnemingen, het beleid tot afdekking van de wisselkoersen, de uitwerking van de risicomatrix, de herziening van de investeringsprocedures en de overeenstemming ervan met de reglementering inzake verrekenprijzen, de HR-procedures en de algemene uitgaven. In 2018 waren de belangrijkste prioriteiten van de interne audit de voortdurende verbetering van het waarderingsproces van niet-beursgenoteerde deelnemingen en de inzet van een onafhankelijk expert, de firma Duff & Phelps, om de objectiviteit ervan te verbeteren, de opvolging van de interne audit van 2017, cybersecurity en de opstart van de drie belangrijkste onderwerpen uit hogergenoemde risicomatrix.

Het investeringsbeleid van de Vennootschap waakt ervoor om een blijvende diversificatie van de portefeuille te handhaven. Op het vlak van investeringen in durf- en groeikapitaalfondsen vertaalt de langetermijnbenadering zich in een regelmatig investeringsprogramma op basis van een strenge selectie door de General Partners, terwijl de investeringsstijl in snelgroeiende bedrijven grotendeels berust op het principe van co-investeringen aan de zijde van betrouwbare professionele investeerders die de Sofina-groep goed bekend zijn en die in de target-vennootschappen investeerden.

3. Aandeelhoudersstructuur

De jongste kennisgeving meegedeeld door Union Financière Boël SA, Société de Participations Industrielles SA en Mobilière et Immobilière du Centre SA, waarvan de eerste van de drie handelt als lasthebber van de twee andere vennootschappen, dateert van 21 augustus 2018 en vond plaats in het kader van de wet van 1 april 2007 op de openbare overnamebiedingen.

Uit die kennisgeving blijkt dat deze vennootschappen in onderling overleg handelen in de zin van genoemde wet. Op die datum hielden zij aandelen van Sofina NV aan in de volgende verhoudingen:

	Aantal aandelen	Deelnemingspercentage
Union Financière Boël SA	7.642.729	22,31%
Société de Participations Industrielles SA	8.486.320	24,78%
Mobilière et Immobilière du Centre SA	2.535.968	7,40%
<i>Subtotaal</i>	<i>18.665.017</i>	<i>54,49%</i>
Sofina NV (eigen aandelen) ⁽¹⁾	619.306	1,81%
Totaal	19.168.763	56,30%

(1) Vermoeden van overleg (artikel 3, §2 van de wet betreffende de openbare overnamebiedingen).

De partijen die de kennisgeving indienden hebben aangeduid dat er geen controle is, noch op Union Financière Boël SA, noch op Société de Participations Industrielles SA, noch op de vennootschap Mobilière et Immobilière du Centre SA.

Sofina heeft geen weet van enig akkoord tussen deze of andere aandeelhouders die beperkingen met zich mee zouden kunnen brengen, noch wat betreft de overdracht van effecten of de uitoefening van stemrechten, noch wat dit laatste betreft, de meer algemene beperkingen die voortvloeien uit de wetgeving of de statuten. De statuten van de Vennootschap bevatten overigens geen verschillende categorieën aandelen, noch speciale controlerechten, noch een systeem van aandeelhouderschap van het personeel. Er bestaan geen specifieke regels voor de benoeming of vervanging van de Bestuurders die niet al opgenomen zouden zijn in de gepubliceerde Huishoudelijk reglementen. De Vennootschap is ook geen belangrijke verbintenis aangegaan die clausules zouden bevatten aangaande een eigen controlewijziging, met uitzondering van (i) een clausule opgenomen in het Reglement tot toewijzing van Performance Share Units (PSU) dat sinds 1 januari 2017 van kracht is en (ii) clausules opgenomen in de volgende kredietovereenkomsten: de Roll-Over Kredietovereenkomst ten belope van 80 miljoen EUR van 12 oktober 2016 tussen ING België NV en Sofina, de Revolving Kredietovereenkomsten ten belope van 90 miljoen EUR en 50 miljoen EUR van 15 december 2016 tussen BNP Paribas Fortis NV en Sofina, en het Kaskredietcontract ten belope van 100 miljoen EUR van 22 november 2016 tussen Banque du Luxembourg SA en Sofina. Deze clausules inzake verandering van controle werden goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 4 mei 2017.

De artikelen 523 en 524 van het Wetboek van Vennootschappen waren in 2018 niet van toepassing.

Op 31 december 2018 bezat Sofina 568.703 eigen aandelen die 1,66% van haar maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen.

4. Samenstelling en werking van de Raad van Bestuur en van de verschillende Comités sinds de Gewone Algemene Vergadering van 3 mei 2018

4.1 Samenstelling van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur, waarvan hieronder de samenstelling gegeven wordt, telt op dit ogenblik zestien leden, benoemd door de Algemene Vergadering, waarvan tien leden onafhankelijk zijn overeenkomstig de criteria zoals vermeld in artikel 526ter van het Wetboek van Vennootschappen en artikel 2.3 van de Code. De Voorzitter en de CEO zijn niet een en dezelfde persoon.

Raad van Bestuur

Sir David Verey CBE (Voorzitter)	Laura Cioli*	Robert Peugeot*	Charlotte Strömberg*
Dominique Lanckswert (Vice-voorzitter)	Laurent de Meeûs d'Argenteuil	Analjit Singh*	Michel Tilmant*
Harold Boël (CEO)	Jacques Emsens	Catherine Soubie*	Guy Verhofstadt*
Nicolas Boël	Anja Langenbucher*	Michèle Sioen*	Gwill York*

De niet-onafhankelijke Bestuurders zijn hetzij Uitvoerend, hetzij verbonden aan de referentieaandeelhouders van de Vennootschap, of hebben al meer dan drie mandaten of meer dan twaalf jaar als Bestuurder achter de rug.

4.2 Samenstelling van de bijzondere Comités

De Comités van de Raad zijn als volgt samengesteld:

Auditcomité	Benoemings-comité	Remuneratie-comité
Michèle Sioen* (Voorzitter)	Robert Peugeot* (Voorzitter)	Robert Peugeot* (Voorzitter)
Jacques Emsens	Nicolas Boël	Laura Cioli*
Guy Verhofstadt*	Dominique Lanckswert	Laurent de Meeûs d'Argenteuil
Charlotte Strömberg*	Anja Langenbucher*	Catherine Soubie*
Gwill York*	Michel Tilmant*	Michel Tilmant*
	Sir David Verey CBE	

Overeenkomstig de bepalingen van zowel artikel 526*bis* van het Wetboek van Vennootschappen als van de Code zijn alle leden van het Auditcomité niet-Uitvoerend en is de meerderheid onafhankelijk Bestuurder: Michèle Sioen, de Voorzitter, alsook Guy Verhofstadt, Charlotte Strömberg en Gwill York. Algemeen genomen beschikt het Auditcomité over de vereiste deskundigheid inzake boekhouding, audit, IFRS en op het vlak van investeringsholdings, dit dankzij de jarenlange ervaring in grote financiële en industriële ondernemingen die sommige leden bezitten.

Het Benoemingscomité bestaat uit zes niet-Uitvoerende Bestuurders, waarvan drie onafhankelijk: Robert Peugeot (Voorzitter), Anja Langenbucher en Michel Tilmant.

Het Remuneratiecomité bestaat uit vijf niet-Uitvoerende Bestuurders, waarvan vier onafhankelijk: Robert Peugeot (Voorzitter), Laura Cioli, Catherine Soubie en Michel Tilmant.

4.3 Aanwezigheden en werking van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is in 2018 viermaal formeel bijeengekomen, met een gemiddelde aanwezigheidsgraad van 90% of iets minder dan de voorgaande jaren. In de loop van het jaar werden op regelmatige tijdstippen opnieuw *ad hoc* telefonische vergaderingen georganiseerd om de Bestuurders in staat te

stellen deel te nemen aan besprekingen over specifieke investeringsopportuniteiten.

Naast zijn bevoegdheden met betrekking tot het toezicht op de taken van zijn interne Comités keurt de Raad van Bestuur de jaarrekening en de halfjaarrekening goed, beslist hij over het voorstel over de resultaatverwerking, over maatregelen inzake financiële flexibiliteit, de publicatie van de financiële verslaggeving, de strategie, het investeringsbeleid en over materies met betrekking tot de investeringen/desinvesteringen van de Sofina-groep. De Raad waakt over de opvolging van de Sofina-deelnemingen en evalueert of deze stroken met de strategie die hij goedgekeurd heeft. Hij neemt eveneens de beslissingen inzake benoemingen en human resources, inzake het maatschappelijk engagement en de filantropische activiteiten van de Vennootschap, herzielt zijn Verklaring voor Deugdelijk Bestuur en neemt voorts ook alle belangrijke operationele beslissingen (IT, infrastructuur, belastingen, juridische structuur van de Sofina -groep enz.).

De in 2018 door de Raad genomen beslissingen betroffen in hoofdzaak de hierboven vermelde taken, de beslissingen die op aanbeveling van de Comités getroffen werden die in de volgende paragrafen worden beschreven en de herziening van het Huishoudelijk reglement van het Auditcomité. Om de twee jaar besteedt de Raad bijzondere aandacht aan de werkzaamheden rond de strategie. In 2018 stond de strategie op de agenda van drie vergaderingen van de Raad, waarbij gesproken werd over de huidige strategische toestand, het te bereiken doel en de manier om dat doel te realiseren.

4.4 Aanwezigheden en werking van de bijzondere Comités

Het Auditcomité, het Remuneratiecomité en het Benoemingscomité zijn in het boekjaar 2018 respectievelijk vier-, twee- en tweemaal bijeengekomen, met een gemiddelde aanwezigheidsgraad van respectievelijk 90%, 100% en 100%. Voorts hield het Auditcomité één telefonische vergadering voor de bespreking van een onderwerp *ad hoc*. Zij oefenen hun activiteiten uit met inachtneming van het Wetboek van Vennootschappen en hun respectievelijke Huishoudelijk reglement.

Het Auditcomité behandelde in 2018 onderwerpen met betrekking tot het opstellen van de jaar- en halfjaarrekeningen, de boekjaren en waarderingsmethodes voor niet-beursgenoteerde ondernemingen in de portefeuille van de Vennootschap, de aanstelling van een externe consultant, de firma Duff & Phelps, die de taak kreeg deze te herzien, het opstellen van de financiële verslaggeving en de beheersverslagen, de door externe consultants van DSD Associates uitgevoerde interne auditopdrachten, de toepassing van IFRS 9 en de aanneming van het statuut van beleggingsentiteit volgens IFRS 10 en IAS 28. Ook besteedde het Comité aandacht aan het jaarprogramma voor de interne audit en de evolutie van zijn risicomatrix, de uitrol

* Onafhankelijke Bestuurders.

van nieuwe IT-systemen, de goedkeuring van een pensioenplan van het type "cash balance" en de vereenvoudiging van de juridische structuur van de Sofina-groep. Tenslotte boog het Comité zich over de gebeurtenissen na afsluiting en over de waardering van de investeringen die via durf- en groeikapitaalfondsen gerealiseerd werden.

Het Remuneratiecomité boog zich over de aangelegenheden met betrekking tot het opstellen van het Remuneratieverslag en met betrekking tot de evaluatie van de CEO en van de leden van het Executive Committee. Wat de verloning op de lange termijn betreft paste het Comité het Long Term Incentive Plan toe voor de leden van de Management Group voor het boekjaar 2017, stelde het een aanpassing voor aan het LTIP zoals beschreven in het Remuneratieverslag en beval het de toekenning aan van Performance Share Units in het kader van het LTIP over de periode 2015-2018. Het Comité maakte ook de aanbeveling aan de Raad om in het kader van het Sofina-aandelenoptiesplan ("SOP") opties toe te kennen aan de CEO, de leden van het Executive Committee en de Management Group voor het boekjaar 2018. Voorts heeft het Comité het beleid van de groep inzake de toekenning van aandelenopties herzien, en het aantal en de verdeling van de opties die traditioneel aan de leden van het Executive Committee toegekend worden, gewijzigd.

Het Benoemingscomité boog zich in het bijzonder over de aangelegenheden betreffende de samenstelling van de Raad en zijn Comités, en de vernieuwing van het mandaat van sommige Bestuurders. Het Benoemingscomité stelde aan de Raad de benoeming voor van vier nieuwe vrouwelijke Bestuurders op de Algemene Vergadering van de maand mei 2018, alsook aanpassingen aan de samenstelling van de Comités van de Raad. Het heeft in eerste instantie de persoonlijke bijdragen herzien van de Bestuurders van wie het mandaat op die Algemene Vergadering afliep, en het organiseerde vervolgens een algemene evaluatie van de werking van de Raad in november 2018, die in het volgende punt meer uitgebreid wordt beschreven.

Elk van deze drie Comités kwijtde zich van zijn taak in toepassing en binnen de grenzen van het Huishoudelijk reglement aangaande zijn opdrachten en zijn werking. Zij brachten de Raad van Bestuur stelselmatig verslag uit over hun vergaderingen en de aanbevelingen, die ter goedkeuring werden voorlegd. Zij lieten zich voor de uitvoering van hun taken gedeeltelijk bijstaan door externe consultants.

4.5 Evaluatieprocedure

Het Corporate Governance Charter legt de informele processen vast ter evaluatie van de Raad van Bestuur, de Bestuurders, het Auditcomité, het Benoemingscomité en het Remuneratiecomité. Die evaluaties vinden op regelmatige tijdstippen plaats. Zij hebben betrekking op de omvang, de samenstelling en de prestaties van de Raad van Bestuur en zijn Comités.

Periodiek of bij vernieuwing van het mandaat vindt ook een evaluatie plaats van de bijdrage van elke Bestuurder met het oog op, desgevallend, een aanpassing van de samenstelling van de Raad van Bestuur en om rekening te houden met de gewijzigde omstandigheden. Deze evaluatie gebeurt onder meer op basis van volgende criteria, die ook van toepassing zijn bij de benoeming van nieuwe Bestuurders:

- professionele bekwaamheid en geschiktheid voor de huidige en toekomstige noden en behoeften van de Vennootschap;
- integriteit en algemene reputatie,
- onafhankelijk oordeel,
- collegiale geest, en
- belangstelling voor de Vennootschap en haar ontwikkeling.

De Raad voerde bovendien in november 2018 een externe evaluatie van de eigen werking uit met behulp van een gespecialiseerde externe consultant, met name Dr Tracy Long. De evaluatie vond plaats door middel van gedrukte formulieren die elkeen invulde en die vervolgens een hele voormiddag op een vergadering van de Raad besproken werden. De resultaten van deze evaluatie worden momenteel aan analyse onderworpen. De voorgestelde maatregelen zullen in de komende maanden uitgevoerd worden.

Verder evalueert de Raad van Bestuur op permanente en informele wijze de prestaties van het Executive Committee, alsmede op geregelde tijdstippen de uitvoering van de strategie met inachtneming van de risicobereidheid. Zoals hierboven aangestipt werd de strategie in 2018 door de Raad herzien tijdens drie specifieke vergaderingen.

4.6 Dealing Code

De Vennootschap voerde een Dealing Code in die binnen de groep reeds lange tijd van toepassing is op alle Bestuurders en ook op alle personeelsleden van Sofina. Deze beschrijft onder meer de regels die van toepassing zijn op handel met voorkennis, op de bekendmaking van vertrouwelijke informatie, op marktmanipulatie en belangenconflicten, evenals de toepasselijke sancties. Deze Dealing Code bevat voorts de voorzorgsmaatregelen die de Vennootschap in dat kader heeft getroffen en de regels die van toepassing zijn op de transacties van personen met leidinggevende verantwoordelijkheden, in de zin van de Europese verordening inzake marktmisbruik. De tenuitvoerlegging van dit beleid werd in 2013 gecontroleerd door een externe consultant en staat onder het toezicht van het Auditcomité. De Dealing Code is regelmatig het voorwerp van interne presentaties. Elkeen wordt verzocht elk jaar formeel het goed begrip ervan en het respect ten aanzien van de principes uit de Dealing Code te bevestigen. Deze Dealing Code werd door de Raad van Bestuur het laatst herzien in 2017 om de meeste recente wetgevende veranderingen erin weer te geven en bepaalde interne regels ter preventie van de handel met voorkennis en de schijn van handel met voorkennis te wijzigen.

Remuneratieverslag

11

1. Procedure ter uitwerking van het remuneratiebeleid

Het door de Vennootschap toegepaste remuneratiebeleid wordt vastgesteld door de Raad van Bestuur, op voorstel van het Remuneratiecomité, dat het opstelt en geregeld herzielt, eventueel met behulp van een gespecialiseerde externe consultant. Dit beleid wordt uiteengezet in hoofdstuk 4 van het Corporate Governance Charter van de Vennootschap⁽¹⁾ en wordt ook in detail beschreven in dit Remuneratieverslag.

1.1 Niet-Uitvoerende Bestuurders

Overeenkomstig de statuten van Sofina wordt een globale enveloppe aan tantièmes, bestemd voor de leden van de Raad van Bestuur, afgehouden van het bedrag van de jaarwinst van de Vennootschap dat bestemd is voor het dividend. Deze enveloppe is sinds 2011 statutair vastgelegd op 3% van het totale nettobedrag van dit dividend. De Raad van Bestuur beslist over de verdeling onder zijn leden, met inbegrip van de remuneratie van de leden van de Comités van de Raad en de Erebestuurders, dit krachtens een specifiek op voorstel van het Remuneratiecomité vastgelegd reglement.

Dit Comité baseert zich op de kennis en ervaring van zijn leden, zowel in België als internationaal, om elk jaar de toepasselijkheid van het geldende reglement af te toetsen. Het Remuneratiecomité kan hierbij desgewenst een beroep doen op de diensten van een gespecialiseerde externe consultant. Het Remuneratiecomité waakt erover een remuneratieniveau in stand te houden voor de niet-Uitvoerende Bestuurders dat aantrekkelijk genoeg is om kandidaten aan te trekken met de nodige competenties, en zodoende de groeiambities van de Vennootschap waar te maken en de weerspiegeling te zijn van haar internationalisering. De benoemingen van nieuwe Bestuurders gedurende de voorbije jaren boden de gelegenheid om zowel de relevantie van het reglement als het niveau van de voorgestelde statutaire remuneraties af te toetsen. Elke eventuele wijziging van deze tantièmes vereist een statutenwijziging, waartoe door een Buitengewone Algemene Vergadering besloten wordt.

1.2 Chief Executive Officer

De vaste remuneratie van de Chief Executive Officer ("CEO") wordt bepaald door de Raad van Bestuur op voorstel van het Remuneratiecomité, dat bijwijlen een beroep kan doen op de aanbevelingen van een gespecialiseerde externe consultant. Het remuneratiebeleid en het remuneratieniveau worden periodiek herzien.

Als algemene regel geldt dat de CEO het Remuneratiecomité inlicht over een aantal collectieve doelstellingen voor alle leden van het Executive Committee voor het lopende boekjaar en dat hij verslag uitbrengt over de resultaten die het

Executive Committee meent behaald te hebben voor het afgelopen boekjaar. Deze doelstellingen worden tussen het Remuneratiecomité en de CEO besproken en desgevallend aangepast. Over het algemeen hebben zij betrekking op verscheidene jaren en houden zij in hoofdzaak verband met de uitrol van de strategie die de Raad van Bestuur om de vier jaar vastlegt en om de twee jaar herzielt. Zo kan het gaan om de heroriëntering van een deel van de deelnemingen in portefeuille, het in overweging nemen van nieuwe markten, sectoren en/of regio's, het talentenbeheer, de invoering van betere procedures voor de selectie of opvolging van investeringsdossiers, operationele verbeteringen, en zelfs nog performantere processen inzake controle en risico-beheer, enz.

Naast zijn vaste remuneratie ontvangt de CEO Performance Share Units ("PSU") in het kader van het Long Term Incentive Plan ("LTIP")⁽²⁾ en opties op aandelen van de Vennootschap ter uitvoering van het aandelenoptieplan "Stock Option Plan" ("SOP")⁽³⁾. De PSU en opties op aandelen, die een belangrijke component vormen van de totale remuneratie van de CEO, worden jaarlijks toegekend en doorgaans blijft hun aantal stabiel van het ene boekjaar op het andere⁽⁴⁾. Het aantal PSU dat definitief verworven is en dat recht geeft op uitbetaling van een bedrag in speciën hangt af van de validering door een prestatietest⁽⁵⁾. De PSU vervangen sinds 1 januari 2017 de korte termijn variabele remuneratie "Short Term Incentive" ("STI") die de voorgaande boekjaren aan de CEO toegekend werd. De PSU worden in speciën uitbetaald en zijn in hun totaliteit onderworpen aan sociale lasten en aan de personenbelasting.

Het LTIP is bedoeld om de begunstigden te belonen voor hun bijdrage tot het scheppen van waarde voor de Vennootschap op de lange termijn in vergelijking met de referentie-index. Dit incentiveplan zorgt voor een betere afstemming tussen het management en de aandeelhouders en voor de nodige samenhang tussen het remuneratiebeleid en de strategie die de Vennootschap uitrolt.

1.3 Andere leden van het Executive Committee⁽⁶⁾

Het Remuneratiecomité onderzoekt de vaste remuneratie van de andere leden van het Executive Committee vanuit een dubbel oogpunt:

- de meting van de collegiale prestaties van het Executive Committee tijdens het boekjaar, zoals met de CEO besproken;
- de aanpassing van de remuneraties in functie van het resultaat van die metingen en de loonstudies die regelmatig worden verstrekt door een gespecialiseerde consultant. Een dergelijke studie werd een laatste keer in 2017 uitgevoerd voor de CEO, de andere leden van het Executive Committee, alsook voor de leden van de Management Group⁽⁷⁾.

(1) Staat ter inzage op de website van de vennootschap: www.sofinagroup.com.

(2) Dit plan wordt in punt 3 van dit Deel in detail toegelicht.

(3) Het aandelenoptieplan werd opgestart bij toepassing van de wet van 26 maart 1999 betreffende het Belgisch actieplan voor de werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen.

(4) Het aantal opties op aandelen dat tijdens het boekjaar 2018 aan de CEO toegekend werd ligt lager dan tijdens het voorgaande boekjaar (cf. punt 2.2 hierna).

(5) De berekening van het in speciën betaalde bedrag en de prestatietest worden beschreven in punt 3 van dit Remuneratieverslag.

(6) Met "andere leden van het Executive Committee" worden de leden van het Executive Committee bedoeld met uitzondering van de CEO. De leden van het Executive Committee worden voorgesteld in Deel 5 van dit Jaarverslag.

(7) De Management Group wordt voorgesteld in Deel 7 van het Jaarverslag.

Naast hun vaste remuneratie krijgen de andere leden van het Executive Committee PSU in het kader van het LTIP en opties op aandelen van de Vennootschap in uitvoering van het SOP. De PSU en opties op aandelen, die een belangrijke component vormen van de totale remuneratie van de andere leden van het Executive Committee, worden jaarlijks toegekend en doorgaans blijft hun aantal stabiel van het ene boekjaar op het andere⁽¹⁾. Het aantal PSU dat definitief verworven is en dat recht geeft op uitbetaling van een bedrag in speciën, hangt af van de validering door een prestatietest. Net zoals voor de CEO vervangen de PSU sinds 1 januari 2017 de korte termijn variabele remuneratie (STI) die in de voorgaande boekjaren aan de andere leden van het Executive Committee toegekend werd. De PSU worden in speciën uitbetaald en zijn in hun totaliteit onderworpen aan sociale lasten en aan de personenbelasting.

Er zijn geen andere wijzigingen aan Sofina's remuneratiebeleid dan deze vermeld in punten 2. en 3. van dit Remuneratieverslag.

2. Verklaring over het in 2018 toegepaste remuneratiebeleid

2.1 Niet-Uitvoerende Bestuurders

Overeenkomstig de statuten van de Vennootschap bestaat de statutaire remuneratie van de niet-Uitvoerende Bestuurders uit tantièmes die ingehouden worden op de voor de periode uitgekeerde nettodividenden, en die sinds 2011 statutair vastgelegd werden op 3%. De zitpenningen die worden toegekend aan de leden van de bijzondere Comités van de Raad worden hier voorafgaand van afgetrokken.

Met uitzondering van de Voorzitter ontvangen de niet-Uitvoerende Bestuurders geen enkele andere remuneratie. Onkosten echter die voortvloeien uit hun deelname aan de vergaderingen van de Raad van Bestuur en zijn Comités kunnen worden terugbetaald. De Voorzitter ontvangt een dubbele tantième en de Vice-voorzitter anderhalve tantième.

2.2 CEO

De remuneratie van de CEO is als volgt samengesteld⁽²⁾:

- een vaste remuneratie (jaarlijks geïndexeerd op basis van de consumptieprijsindex);
- toekenning van een stabiel aantal PSU, waarvan de definitieve verwerving na een periode van vier jaar bepaald wordt, afhankelijk van de resultaten van een performantietest over die periode; en
- toekenning van een vast aantal opties op Sofina-aandelen. Het aantal PSU en opties op aandelen wordt elk jaar op aanbeveling van het Remuneratiecomité door de Raad van Bestuur bepaald.

Sinds 1 januari 2017 vervangen PSU de korte termijn variabele remuneratie (STI) van de CEO, die vroeger bepaald werd volgens de evolutie van het aandeel van de groep in de geconsolideerde nettowinst, de evolutie van het eigen vermogen en de geschatte nettowaarde van het vermogen van de Vennootschap, alsook van de bijdrage van de CEO tijdens het boekjaar in het licht van jaarlijks vastgelegde individuele en collectieve doelstellingen.

Het beleid inzake de toekenning van opties op aandelen werd in 2018 door het Remuneratiecomité herzien. Het aantal aan de CEO toegekende opties werd van 30.000 teruggebracht tot 22.000 en de datum van toekenning is nu dezelfde als voor de andere leden van het Executive Committee.

2.3 Andere leden van het Executive Committee

De remuneratie van de andere leden van het Executive Committee is, net zoals die van de CEO, als volgt samengesteld:

- een vaste remuneratie (jaarlijks geïndexeerd op basis van de afgevlakte gezondheidsindex);
- toekenning van een stabiel aantal PSU waarvan de definitieve verwerving na een periode van vier jaar bepaald wordt, afhankelijk van de resultaten van een performantietest over die periode; en
- toekenning van een vast aantal opties op Sofina-aandelen.

Het aantal PSU en opties op aandelen wordt elk jaar op aanbeveling van het Remuneratiecomité door de Raad van Bestuur bepaald.

In 2018 hebben de andere leden van het Executive Committee voorts een premie van 2.850 EUR bruto ontvangen die aan alle personeelsleden werd betaald, naar aanleiding van het behalen van de doelstellingen vastgelegd in het kader van de collectieve bonus, ingevoerd bij toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomsten 90 en 90bis.

Net zoals voor de CEO vervangen PSU sinds 1 januari 2017 de korte termijn variabele remuneratie (STI) van de andere leden van het Executive Committee, die vroeger bepaald werd volgens de evolutie van het aandeel van de groep in de geconsolideerde nettowinst, de evolutie van het eigen vermogen en de geschatte nettowaarde van het vermogen van de Vennootschap, alsook van hun persoonlijk bijdrage tijdens het boekjaar in het licht van jaarlijks vastgelegde collectieve doelstellingen.

Het beleid inzake de toekenning van opties op aandelen werd in 2018 door het Remuneratiecomité herzien. Het aantal aan de andere leden van het Executive Committee toegekende opties werd van 7.500 opgetrokken tot 11.000 aandelen per jaar.

(1) Het aantal opties op aandelen dat tijdens het boekjaar 2018 aan de andere leden van het Executive Committee werd toegekend werd verhoogd in vergelijking met het voorgaande boekjaar (zie punt 2.3 hierna).

(2) De CEO ontvangt geen tantième voor zijn mandaat als Bestuurder bij Sofina.

3. Long Term Incentive Plan ingevoerd voor alle leden van het Executive Committee met ingang vanaf 2017

3.1 Principes en werking

Elk jaar wordt een aantal PSU toegekend aan de CEO, de andere leden van het Executive Committee en de Management Group ⁽¹⁾. Het aantal definitief verworven PSU (vested) wordt na het verstrijken van een referentieperiode van vier jaar (ook cohorte genoemd) bepaald in functie van de resultaten van een prestatietest betreffende deze periode.

Vandaag is het aandeel van de CEO in het totaal aantal toegekende PSU gelijk aan 11,25%, daar waar ieder ander lid van het Executive Committee recht heeft op 10% van de toegekende PSU. Het overige aantal van de voorziene PSU wordt (i) toegekend aan de Management Group en (ii) in reserve gehouden voor promoties en nieuwe aanwervingen.

De prestatietest wordt als geslaagd beschouwd ingeval de prestatie van Sofina's geconsolideerd eigen vermogen ⁽²⁾ per aandeel ("NAVPS"), met herbelegde brutodividenden, –verminderd, voor alle PSU toegekend over een verworven cohorte na november 2018, met een bedrag gelijk aan twee jaar brutodividend per aandeel ("ANAVPS") –, gelijk is of hoger dan de referentie-index van de Vennootschap, met name de MSCI ACWI Net Total Return EUR Index ("MSCI ACWI") ⁽³⁾ en dit over de cohorte van vier jaar voorafgaand aan de datum van de prestatietest. Indien de prestatietest geslaagd is, geven de PSU recht op de uitbetaling van een bedrag in specien, waarvan de berekening hierna toegelicht wordt.

De aanpassing van de prestatietest hierboven beschreven werd beslist door de Raad van Bestuur van november 2018, op voorstel van het Remuneratiecomité. Deze aanpassing, die van toepassing is op alle PSU toegekend aan de leden van het Executive Committee met betrekking tot een cohorte die na november 2018 op vervaldatum komt, is bedoeld om de relevante vergelijking te verbeteren tussen de prestatie-indicator en de MSCI ACWI, daar deze laatste volledig uit aandelen bestaat.

Het aantal PSU dat zal verworven zijn wordt bepaald volgens de regels hier onder beschreven, aan het einde van de referentieperiode van vier jaar.

Indien de prestatie van de ANAVPS over de referentieperiode van vier jaar:

- 4% hoger is dan de prestatie van de MSCI ACWI met 4% over diezelfde periode, dan zal 100% van de PSU toegekend aan de begunstigden (het "Maximumaantal PSU") voor deze laatste definitief verworven zijn;

- tussen 0% tot 4% hoger is dan de prestatie van de MSCI ACWI over dezelfde periode tot een bepaald niveau, dan zal het aantal PSU dat definitief verworven is, lineair variëren tussen ongeveer 20% van het Maximumaantal PSU toegekend aan de relevante begunstigde (het "Doelaantal PSU") en het Maximumaantal PSU toegekend aan de relevante begunstigde;

- gelijk is aan de prestatie van de MSCI ACWI over diezelfde periode, dan zal het Doelaantal PSU toegekend aan een begunstigde voor deze laatste definitief verworven zijn;

- lager is dan de prestatie van de MSCI ACWI over diezelfde periode, dan zullen geen PSU definitief verworven zijn.

Het bedrag in specien dat betaald wordt ingeval van validering door de prestatietest, zal gelijk zijn aan het aantal definitief verworven PSU, vermenigvuldigd met de som van:

- (i) de NAVPS, zoals die blijkt uit de geaudite geconsolideerde jaarrekening op het einde van het laatste jaar van de cohorte van vier jaar; en
- (ii) de som van de door de Vennootschap uitbetaalde brutodividenden per aandeel over dezelfde periode.

Het LTIP houdt in dat, indien de prestatietest niet geslaagd is, de variabele remuneratie (LTIP) van de CEO en de andere leden van het Executive Committee gelijk zal zijn aan nul. Dit was in 2017 het geval.

3.2 Prestatietest voor de cohorte 2015-2018

De prestatietest voor het boekjaar 2018 werd uitgevoerd op de vier voorgaande jaren, met name de cohorte 2015-2018 (periode van 1 januari 2015 tot 31 december 2018). Aan de leden van het Executive Committee werd onderstaand aantal PSU toegekend:

Lid van het Executive Committee	Maximumaantal PSU	Doelaantal PSU
Harold Boël	6.902	1.631
Victor Casier	6.135	1.450
Xavier Coirbay	6.135	1.450
Wauthier de Bassompierre	6.135	1.450
François Gillet	6.135	1.450
Edward Koopman	6.135	1.450

De prestatietest op de cohorte 2015-2018 werd bij het begin van het boekjaar 2019 uitgevoerd op basis van de prestatie van de ANAVPS tijdens deze cohorte versus de prestatie tijdens dezelfde cohorte van de MSCI ACWI.

Het resultaat van die prestatietest ziet er als volgt uit, rekening houdend met de aanpassing die van toepassing is op alle PSU die na november 2018 op vervaldatum komen:

(1) Het aantal PSU dat toegekend wordt aan de andere leden van de Management Group werd bepaald op basis van hun verantwoordelijkheid.
(2) Voor de boekjaren 2016 en 2017 is de prestatietest gebaseerd op het eigen vermogen na herwerking overeenkomstig de norm IAS 28, §18, zoals uitgebreid beschreven in Deel 14, punt 1.2 van dit Jaarverslag. Voor het boekjaar 2015 is de prestatietest gebaseerd op het Geherwaardeerde Netto Actief, met name het geconsolideerd eigen vermogen aangepast om de reële waarde van de geassocieerde ondernemingen onder de equity-methode weer te geven.
(3) NDEEWN Index.

Jaar	ANAVPS(t-1) (in EUR)	Brutodividend van het boekjaar (in EUR)	ANAVPS(t) (in EUR)	Prestatie van de NAVPS	Prestatie van de MSCI ACWI
2015	135,13	2,28	152,45	14,7%	8,8%
2016	152,12	2,45	154,53	3,7%	11,1%
2017	154,32	2,56	166,63	9,7%	8,9%
2018	166,40	2,67	188,94	15,3%	-4,8%
Geannualiseerde prestatie over de cohorte 2015-2018				10,6%	5,8%

Zoals in het Jaarverslag 2017 vermeld kwam de geannualiseerde prestatie van de MSCI ACWI over de cohorte 2014-2017 uit op 11,8%, daar waar de NAVPS over dezelfde periode met slechts 10,7% gestegen was⁽¹⁾. Bijgevolg werden geen voor de cohorte 2014-2017 toegekende PSU definitief verworven voor deze cohorte, wat betekent dat noch de CEO noch de andere leden van het Executive Committee voor het boekjaar 2017 een variabele remuneratie onder het LTIP ontvingen.

Zoals in bovenstaande tabel af te lezen valt, kwam de geannualiseerde prestatie van de MSCI ACWI over de cohorte 2015-2018 echter uit op 5,8%, daar waar de ANAVPS over dezelfde periode met 10,6% steeg (de prestatie van de ANAVPS was meer dan 4% hoger dan de prestatie van de MSCI ACWI voor de cohorte 2015-2018). Het aan de CEO en de andere leden van het Executive Committee toegekende Maximumaantal PSU, zoals in bovenstaande tabel vermeld, zijn dus door deze begunstigden definitief verworven. De variabele brutoremuneratie die de CEO en de andere leden van het Executive Committee ontvingen na genoemde definitieve verwerking van de PSU, wordt vermeld in punten 5. en 6. hierna.

4. Remuneratie en andere voordelen door Sofina aan de Bestuurders van de Vennootschap toegekend in hun hoedanigheid van lid van de Raad in 2018

De bedragen in onderstaande tabel zijn berekend bij toepassing van punt 1. en 2. van dit punt en zijn brutoremuneraties vóór afhouding van belastingen. Deze remuneraties worden toegekend in de loop van het boekjaar, in verhouding tot de duur van het mandaat dat elke Bestuurder uitoefende tijdens het boekjaar 2018 en tot zijn of haar deelname aan de Comités van de Raad. Daar komt geen enkel ander voordeel bij, behalve dat de Bestuurders die uit het buitenland komen terugbetaling kunnen vragen van onkosten, met name voor transport en overnachting, die voortvloeien uit hun deelname aan de vergaderingen van de Raad en de Comités. De niet-Uitvoerende Bestuurders ontvangen naast de vaste tantièmes geen andere remuneratie. Een uitzondering geldt voor de Voorzitter, die een vaste jaarlijkse remuneratie van 150.000 EUR ontvangt. Noch de niet-Uitvoerende Bestuurders, noch de Voorzitter ontvangen opties op aandelen.

(1) De hierboven beschreven aanpassing van november 2018 was niet van toepassing op de cohorte 2014-2017.

(2) Sinds 3 mei 2018.

(3) Sinds 3 mei 2018.

(4) Mandaat verstrekt op 3 mei 2018.

(5) Sinds 3 mei 2018.

(6) Dit bedrag omvat niet zijn vaste jaarlijkse remuneratie van 150.000 EUR.

(7) Sinds 3 mei 2018.

(8) Het bedrag voor 2017 bevat niet de premies voor de hospitalisatie- en ziekteverzekering.

De zitpenningen voor de vergaderingen van de Comités van de Raad zijn vastgesteld op 3.500 EUR per bijeenkomst voor de voorzitters en 2.500 EUR voor de overige leden. Zij worden ingehouden op de totale enveloppe aan tantièmes v  r verdeling ervan onder de Bestuurders.

Bestuurders	Totaal (in EUR)
Harold Boël (CEO)	-
Nicolas Boël	112.647,91
Laura Cioli ⁽²⁾	79.160,11
Laurent de Mee��s d'Argenteuil	117.647,91
Jacques Emsens	125.147,91
Dominique Lancksweert (Vice-voorzitter)	177.721,86
Anja Langenbucher ⁽³⁾	79.160,11
Robert Peugeot	129.147,91
H��l��ne Ploix ⁽⁴⁾	45.487,79
Analjit Singh	115.147,91
Michèle Sioen	130.647,91
Catherine Soubie ⁽⁵⁾	79.160,11
Charlotte Strömberg	120.147,91
Michel Tilmant	125.147,91
Sir David Verey CBE ⁽⁶⁾ (Voorzitter)	235.295,81
Guy Verhofstadt	122.647,91
Gwill York ⁽⁷⁾	84.160,11
Totaal:	1.888.477,09

5. Remuneratie van de CEO in 2018

Bij Sofina bestaat er geen "hoofdvertegenwoordiger" van eender welke categorie in het Executive Committee. De enige Uitvoerend Bestuurder is Harold Boël (CEO), die het sociaal statuut van zelfstandige heeft.

De individuele brutoremuneratie van de CEO voor de prestaties tijdens het boekjaar 2018 ziet eruit als volgt:

	Harold Boël	
Bedragen (in duizend EUR)	2018	2017
Vaste brutoremuneratie	555	542
Variabele brutoremuneratie / LTIP	1.410	0
Groeps-, hospitalisatie- en ziekteverzekering ⁽⁸⁾	111	107
Voordelen in natura	3	5

De hierboven vermelde vaste en variabele brutoremuneraties zijn onderworpen aan sociale lasten en aan de personenbelasting.

De bij de Vennootschap geldende pensioenplannen, van het type “te bereiken doel” en “vaste bijdragen”, zijn dezelfde voor alle leden van het Executive Committee. In 2018 bood de Vennootschap haar personeel de mogelijkheid om in te schrijven op een plan van het type “cash balance”, dit ter vervanging van het bestaande pensioenplan “te bereiken doel”. Die verandering zal met ingang van 1 januari 2019 in werking treden en bijgevolg in het Jaarverslag 2019 voorgesteld worden.

De voordelen in natura staan voor de voordelen die verband houden met bedrijfswagens en mobiliteit, alsook met de tussenkomst in de communicatiemiddelen.

6. Remuneratie van de leden van het Executive Committee in 2018

Het totale bedrag van de remuneratie en de andere voordelen die door Sofina en/of haar Luxemburgse dochterondernemingen in 2018 toegekend werden aan de zes leden van het Executive Committee, kan als volgt worden uitgesplitst:

	Executive Committee	
Bedrag (in duizend EUR)	2018	2017
Vaste brutoremuneratie ⁽¹⁾	2.511	2.280
Variabele brutoremuneratie / LTIP	8.671 ⁽²⁾	0 ⁽³⁾
Groeps-, hospitalisatie- en ziekteverzekering ⁽⁴⁾	711	620
Voordelen in natura ⁽⁵⁾	70	35

De hierboven vermelde vaste en variabele brutoremuneraties zijn onderworpen aan sociale lasten en aan de personenbelasting.

De bij de Vennootschap geldende pensioenplannen, van het type “te bereiken doel” en “vaste bijdragen”, zijn dezelfde voor alle leden van het Executive Committee. Zoals hierboven vermeld bood de Vennootschap in 2018 haar personeel de mogelijkheid om in te schrijven op een plan van het type “cash balance”, dit ter vervanging van het pensioenplan “te bereiken doel”. Deze eventuele vervanging zal voorgesteld worden in het Jaarverslag 2019.

De voordelen in natura staan voor de voordelen die voornamelijk verband houden met bedrijfswagens en mobiliteit, alsook met de tussenkomst in de communicatiemiddelen.

7. Aantal en hoofdkenmerken van de aandelen, aandelenopties, PSU of andere rechten tot het verwerven van aandelen, in de loop van het boekjaar 2018 toegekend aan alle leden van het Executive Committee

7.1 Opties op aandelen toegekend als onderdeel van het Stock Option Plan

Op aanbeveling van het Remuneratiecomité kende de Raad van Bestuur in het boekjaar 2018 in totaal 77.000 opties op Sofina-aandelen toe. Zoals eerder al aangegeven is het aantal opties op aandelen dat aan de CEO toegekend werd, gedaald tegenover het voorgaande boekjaar, daar waar dit aantal voor de andere leden van het Executive Committee gestegen is.

Geen enkel lid van het Executive Committee zag zich aandelen of rechten tot verkrijging van aandelen toegekend, andere dan de aandelenopties aangeboden bij toepassing van de wet van 26 maart 1999.

Opties op aandelen toegekend aan de leden van het Executive Committee in 2018

Lid van het Executive Committee	Aantal	Datum van het aanbod	Datum van 1 ^{ste} uitoefening	Vervaldatum	Uitoefenprijs (in EUR)
Harold Boël (CEO)	22.000	29/11/2018	01/01/2022	28/11/2028	175,67
Victor Casier	11.000	29/11/2018	01/01/2022	28/11/2028	175,67
Xavier Coirbay	11.000	29/11/2018	01/01/2022	28/11/2028	175,67
Wauthier de Bassompierre	11.000	29/11/2018	01/01/2022	28/11/2026	175,67
François Gillet	11.000	29/11/2018	01/01/2022	28/11/2028	175,67
Edward Koopman	11.000	29/11/2018	01/01/2022	28/11/2028	175,67

Aantal PSU toegekend aan de leden van het Executive Committee in 2018 (cohort 2018-2021)

Lid van het Executive Committee	Maximumaantal PSU	Minimumaantal PSU	Verwervingsdatum
Harold Boël (CEO)	6.908	1.305	31/12/2021
Victor Casier	6.140	1.160	31/12/2021
Xavier Coirbay	6.140	1.160	31/12/2021
Wauthier de Bassompierre	6.140	1.160	31/12/2021
François Gillet	6.140	1.160	31/12/2021
Edward Koopman	6.140	1.160	31/12/2021

(1) Het bedrag voor 2018 bevat de remuneraties ontvangen door leden van het Executive Committee met betrekking tot hun mandaat van managing director van een Luxemburgse vennootschap van de Sofina-groep. Deze verloningen kwamen uit op 108.000 EUR voor 2017 en werden niet opgenomen in de vaste brutoremuneratie voor 2017.
(2) Dit bedrag bevat het vakantiegeld op de variabele remuneratie, met uitzondering van de collectieve bonus. Het totale bedrag opgegeven voor 2018 bevat ook de collectieve bonus voor een bedrag van 2.850 EUR toegekend aan elk lid van het Executive Committee (behalve de CEO), zoals verder in punt 2. van dit Remuneratierapport wordt beschreven.
(3) Dit bedrag bevat niet de collectieve bonus voor een bedrag van 2.400 EUR dat aan elk lid van het Executive Committee (behalve de CEO) met betrekking tot boekhoudkundig jaar 2017 werd toegekend. Geen vakantiegeld volgens variabele remuneratie werd toegekend met betrekking tot boekhoudkundig jaar 2017, daar geen variabele remuneratie werd uitgekeerd.
(4) Het bedrag voor 2017 bevat niet de premies voor de hospitalisatie- en ziekteverzekering.
(5) Dit bedrag bevat niet de bewoning in Brussel die ter beschikking wordt gesteld aan een lid van het Executive Committee dat buiten België resideert. Het bedrag voor 2018 bevat de sociale bijdragen op voordelen van alle aard die aan de RSVZ moeten worden betaald. Dit zit niet vervat in het bedrag gerapporteerd voor 2017.

Overeenkomstig de voorschriften van de wet van 26 maart 1999 stemt de uitoefenprijs van de opties overeen met de laagste waarde van de gemiddelde slotkoers van het aandeel gedurende de 30 dagen die het aanbod voorafgaan en de slotkoers van de dag vóór het aanbod.

De toekenningen van opties maakten het voorwerp van verklaringen uit door de betrokkenen, op eigen verantwoordelijkheid, aan de FSMA, bij toepassing van de wettelijke voorschriften inzake transacties van leidinggevend.

7.2 Performance Share Units toegekend als onderdeel van het Long Term Incentive Plan

Op aanbeveling van het Remuneratiecomité heeft de Raad van Bestuur in de loop van het boekjaar 2018 in totaal 37.608 PSU (hieronder vermeld in de kolom met als titel "Maximum-aantal PSU") toegekend aan de leden van het Executive Committee met betrekking tot de cohorte 2018-2021⁽¹⁾. De verdeling van de PSU tussen de CEO en de andere leden van het Executive Committee werd berekend volgens het principe zoals in punt 3.1 hierboven vermeld. Deze PSU zullen pas definitief verworven zijn en bijgevolg recht geven op de uitbetaling van een bedrag in speciën na een geslaagde prestatietest bij het einde van de cohorte waarvoor zij toegekend werden, met name 31 december 2021.

8. Aantal en hoofdkenmerken van de in 2018 uitgeoefende of op vervaldag gekomen aandelenopties

Onderstaande tabel vermeldt voor elk lid van het Executive Committee het aantal uitgeoefende opties, de datum van

uitoefening en de uitoefenprijs. Overeenkomstig de voorschriften van de wet van 26 maart 1999 stemt de uitoefenprijs van de opties overeen met de laagste waarde van de gemiddelde slotkoers gedurende de 30 dagen die het aanbod voorafgaan en de slotkoers van de dag vóór het aanbod.

De uitoefening van opties maakte het voorwerp van verklaringen uit door de betrokkenen, op eigen verantwoordelijkheid, aan de FSMA, bij toepassing van de wettelijke voorschriften inzake transacties van leidinggevend. In 2018 zijn geen opties op aandelen van Sofina die waren toegekend aan de leden van het Executive Committee, vervallen zonder te zijn geoeft.

9. Vertrekvergoedingen, eventueel vertrek en recht op invordering

Geen enkele vertrekvergoeding, van welke conventionele of statutaire aard ook, is voorzien bij het aflopen van het mandaat van de niet-Uitvoerende Bestuurders, van de CEO en ook wat de andere leden van het Executive Committee betreft bij het einde van hun arbeidsovereenkomst, ongeacht of dit vertrek vrijwillig, gedwongen, vervroegd of op de normale einddatum plaatsvindt.

Er bestaat geen recht op invordering van de variabele remuneratie toegekend op basis van verkeerde financiële informatie.

Lid van het Executive Committee	Aantal	Datum van uitoefening	Uitoefenprijs (in EUR)
Harold Boël (CEO)	30.000	10/09/2018	66,10
	30.000	10/09/2018	70,50
Xavier Coirbay	7.500	23/01/2018	85,96
Victor Casier	2.000	02/02/2018	78,40
	2.250	25/04/2018	85,96
	1.250	12/11/2018	85,96
Wauthier de Bassompierre	2.500	16/04/2018	78,40
	7.500	14/04/2018	85,96
François Gillet	2.500	16/04/2018	59,01
	5.000	30/04/2018	64,85
	5.000	10/09/2018	80,65

(1) Het Maximum Aantal PSU toegekend aan de leden van het Executive Committee met betrekking tot (i) cohorte 2016-2019 bedroeg 37.557 PSU (deze PSU zullen definitief verworven zijn bij validering door de prestatietest op 31 december 2019) en (ii) bedroeg, met betrekking tot de cohorte 2017-2020, 37.607 PSU (deze PSU zullen definitief verworven zijn bij validering door de prestatietest op 31 december 2020).

Maatschappelijk engagement

Sofina vertaalde haar engagement ten aanzien van MVO, haar waarden en haar maatschappelijke handelingen in een helder beleid, dat de Vennootschap toelaat tegemoet te komen aan de verzuchtingen van haar stakeholders om steun te genereren voor een steeds belangrijker project “Purpose & Patience”. Dit MVO-beleid bestaat uit vier grote thema's, die elk specifieke engagements bevatten: onze investeringen, onze mensen, onze gemeenschappen en onze omgeving.

1. Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Sofina neemt haar verantwoordelijkheid ten aanzien van maatschappij en milieu, net zoals zij bijdraagt aan de waardecreatie voor de aandeelhouders van Sofina en voor de ondernemingen in haar portefeuille. Deze bekommernis van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen ("MVO") manifesteert zich op dezelfde manier zowel binnen de Sofina-groep zelf, –in haar rol van werkgever, van actor op maatschappij en milieu, en van beursgenoteerde vennootschap– als tegenover de ondernemingen waarin Sofina een deelneming aanhoudt.

Zo werden de afgelopen jaren nogal wat initiatieven genomen om de impact van de Vennootschap op alle stakeholders te verbeteren. Het Weerbaarheidscomité, waarin personeelsleden op vrijwillige basis en volgens een beurtrol zetelen, zag zijn verantwoordelijkheden verder uitgebreid en werd formeel omgedoopt tot "Green Committee". Dit Comité is nog steeds verantwoordelijk voor de aansturing van de collaboratieve werkwijze die binnen de groep voorstaat. In 2018 heeft het de MVO-aanpak van de groep geformaliseerd en heeft het allerlei activiteiten volgens vier grote thema's begeleid: onze investeringen, onze mensen, onze gemeenschappen en onze omgeving. Voor elk van die thema's werden concrete aanbevelingen geformuleerd, waarvan sommige al uitgerold werden.

Wat de investeringen betreft zette het Green Committee de nodige stappen om tot de United Nations Principles for Res-

ponsible Investments ("UNPRI") toe te treden. Voor die toetreding voerde Sofina al een reeks aanbevelingen uit die in deze UNPRI worden hernomen, waaronder de integratie van een MVO-aanpak in haar besluitvormingsproces (vragenlijsten aangaande MVO in het kader van "due diligences", een specifieke paragraaf in elke investeringstoelichting, enz.). Diezelfde aandachtspunten worden vervolgens opgevolgd door de vertegenwoordigers van Sofina in de bestuursorganen van de ondernemingen in portefeuille. De vragen die hierbij aan bod komen bestrijken thema's zoals naleving van de geldende wetgeving en reglementering en van de ethische regels, deugdelijk bestuur, het diversiteitsbeleid alsook het engagement van de vennootschap ten aanzien van maatschappelijke en milieugebonden uitdagingen.

Ten behoeve van haar personeel zette Sofina de herinrichting van haar kantoren voort met de bedoeling deze ergonomischer en gezelliger te maken. Na de kantoren in Brussel werden in 2018 de kantoren in Singapore uitgebreid en opgefrist, en de vestiging in Luxemburg is begin 2019 verhuisd. Het is elke keer de bedoeling om te evolueren naar kantoren en werkwijzen die nog gunstiger zijn voor samenwerking en interacties tussen teams en departementen, waarbij tegelijk de nodige momenten van individuele concentratie worden aangemoedigd, ongeacht de werkplek.

Anderzijds en zoals u in onze Newsletter #3 van januari 2019 en in het Verslag van de Raad van Bestuur hebt kunnen lezen, zijn wij in 2018 nieuwe medewerkers blijven aanwerven, zowel voor de organisatie als voor de Raad van Bestuur. De versterking van de teams en de benoeming van

Onze investeringen	Onze mensen	Onze gemeenschappen	Onze omgeving
1. Sofina zal de aanbevelingen rond MVO zoals uitvaardigd door de Verenigde Naties implementeren in haar investeringsproces om risico's beter te beheersen en duurzame langetermijnopbrengsten te genereren.	2. Wij promoten diversiteit en waarden teamwerk.	5. Wij zijn sociaal geëngageerd en ondersteunen initiatieven die de culturele en sociale ontwikkeling van onze gemeenschappen ten goede komen.	8. Wij spannen ons in om onze ecologische voetafdruk te verkleinen.
	3. Wij zorgen voor een aangename werkplek voor iedereen en wensen een verantwoordelijke werkgever te zijn.	6. Wij houden ons aan wetten en regels en verkiezen de geest boven de letter.	
	4. Wij ondersteunen permanente vorming en hebben een aanpak en mentaliteit van groei.	7. Wij streven naar de toepassing van de best mogelijke deugdelijk bestuurspraktijken op alle niveaus.	9. Wij verhogen het bewustzijn rond ecologische vraagstukken.

vier nieuwe vrouwelijke Bestuurders waren voor Sofina bijkomende redenen om haar diversiteit te verbeteren. De Vennootschap wil die weg verder blijven bewandelen: de diversiteit van onze investeringsportefeuille moet zich ook weerspiegeld zien in de diversiteit van onze medewerkers en onze bestuursorganen.

Tot slot is het Green Committee het hele jaar lang doorgegaan met het opzetten van activiteiten voor meer welzijn van haar werknemers: de informele lunches onder werknemers, de jaarlijkse personeelsavonden, het ter beschikking stellen van fruit en bio'sopen, sportieve uitdagingen in teamverband, het uitdelen van smartwatches om lichaamsbeweging aan te moedigen, enz. Al die initiatieven, groten-deels beslist op voorstel van de personeelsleden zelf, kennen een groot succes. Zij worden jaarlijks herzien en voor sommigen geven de behaalde resultaten aanleiding tot de uitbetaling van een collectieve bonus.

Voorts moedigt Sofina al vele jaren permanente vorming aan, die de sleutel tot betere inzetbaarheid en individuele ontplooiing is. Zo krijgen alle medewerkers de kans om individuele of groepsopleidingen te volgen, bijvoorbeeld taalcursussen, vakspecifieke opleidingen (CFA, juridische of fiscale opleidingen, compliance, Corporate Governance-certificering, enz.), en zelfs individuele coachingssessies. Voor die opleidingen worden aanzienlijke middelen ingezet die voortdurend toenemen en die in 2018 een budget vertegenwoordigen van circa 185.000 EUR.

Inzake filantropie is Sofina medeoprichter en actief lid van het Platform voor Opleiding en Talent (www.sofinaboel.be), waarvan het activiteitenverslag onder het volgende punt samengevat wordt. Sofina is ook blijven steun verlenen aan DigitYser (www.digityser.org), een incubator van start-ups en opleidingscentrum in Data Science, met name door deze organisatie een gebouw van de Vennootschap kosteloos ter beschikking te stellen. Zij verving ook de papieren Nieuwjaarswensen door een video waarin personeelsleden met een bijzonder talent, met name zang, optreden.

Wat tot slot haar milieu-impact betreft voerde Sofina in het verleden een energieaudit uit in samenwerking met een externe consultant met de bedoeling haar CO₂-voetafdruk te bepalen. Deze audit wil de Vennootschap binnenkort hernieuwen. Ook stelt Sofina haar werknemers groene mobiliteitsoplossingen voor, zoals de terbeschikkingstelling van fietsen, ook elektrische, en van mobiliteitspaspoorten bedoeld om het gebruik van bedrijfswagens te verminderen. Ook droeg de Vennootschap alle werknemers op om het aantal kleurenafdrukken en hun energiegebruik te verminderen. Op initiatief van de medewerkers werden plastic flessen vervangen door waterfonteinen en individuele veldflessen.

(1) www.sofinaboel.be

(2) www.baef.be

(3) www.nfwo.be

(4) www.fernandlazard.com

2. Filantropie

Sofina nam in 2011 samen met de vennootschappen Union Financière Boël SA, Société de Participations Industrielles SA en Henex SA deel aan de oprichting van het Platform voor Opleiding en Talent (het "Platform")⁽¹⁾.

Het Platform wordt gesteund door de Koning Boudewijnstichting en beheerd door een Opvolgingscomité dat bestaat uit vertegenwoordigers van de oprichters en dat sinds zijn oprichting wordt voorgezeten door een onafhankelijk lid, de heer Jacques Levy-Morelle.

Het Platform beschikt over een jaarlijks budget van 1 miljoen EUR en wil "de ontwikkeling van talent aanmoedigen door de toekenning van specifieke individuele beurzen of door steun aan een project van organisaties die zich inzetten voor gelijkaardige doelen" (bron: Charter van het Platform).

Het Platform identificeerde drie interventiepijlers, die van in het begin worden ondersteund en waarbij het voor sommigen de leiding nam bij oprichting:

1° Beurzen toegekend aan Belgische universiteitsstudenten die hun de kans geven hun opleiding te vervolmaken aan een gereputeerde buitenlandse universiteit.

Via strikte selectiecriteria bedoeld om personen te ondersteunen van wie de intellectuele uitstraling na hun terugkeer mogelijk ten goede komt aan de burgermaatschappij en/of de academische wereld, werkt het Platform jaar na jaar voor de toekenning van beurzen samen met verschillende partners:

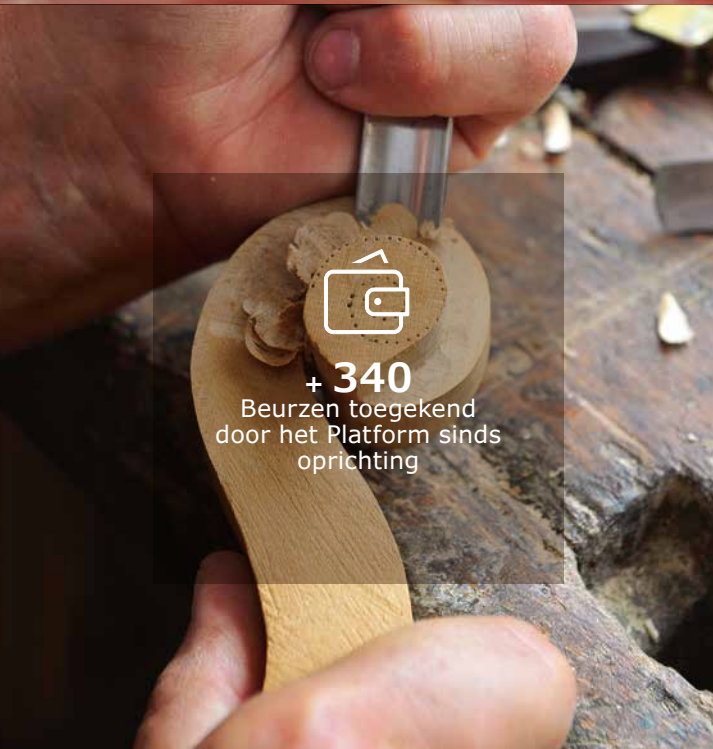
- **de Belgian American Educational Foundation**⁽²⁾, voor Amerikaanse beurzen. Zes studenten werden in 2018 geselecteerd;
- **het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek**⁽³⁾, met de hulp waarvan het Platform zeven laureaten naar het buitenland stuurde;
- **de Stichting Fernand Lazard**⁽⁴⁾, die kandidaten leverde waaruit het Platform twee beursstudenten koos.

Het Platform nam actief deel aan de selectieprocedures die deze drie instellingen volgens hun eigen gereputeerde standaarden toepassen. Bij de vijftien in 2018 geselecteerde beursstudenten – vijf vrouwen en tien mannen – zitten vijf Masters, zeven doctorandi, twee Masters of Business Administration ("MBA") en één medische specialisatie. Zes laureaten trokken naar de Verenigde Staten, twee naar Canada, één naar Australië, één naar Spanje, één naar Frankrijk, twee naar Groot-Brittannië, één naar Japan en één naar Zuid-Afrika.

De duur van de verblijven in het buitenland schommelt tussen zes maanden en één jaar en de toegekende beursbedragen

1 miljoen EUR
Jaarbudget van het Platform
voor Opleiding en Talent

+ 340
Beurzen toegekend
door het Platform sinds
oprichting

+ 146
Scholieren gesteund
door het programma
"Boost voor Talenten"

variëren, afhankelijk van de gevolgde opleiding, van 15.000 EUR tot 55.000 EUR. Alle beursstudenten zijn uitgekozen op basis van hun voortreffelijke kandidatuur en rijke persoonlijkheid, ongeacht de universiteit van oorsprong, de gekozen studierichting of gewenste opleiding. De meeste van deze vijftien beursstudenten waren met hun opleiding gestart bij aanvang van het academiejaar in september 2018.

Zij vormen intussen de zevende lichter beursstudenten sinds de oprichting van het Platform, dat intussen niet minder dan 79 uitzonderlijke laureaten ondersteunde.

2° Beurzen toegekend aan jonge, getalenteerde Belgische ambachtslieden als steun aan hun opleiding in erfgoedberoepen, zodat ze hun opleiding kunnen vervolmaken bij de beste vakmensen en opleiders in hun vakgebied in Europa.

Het Platform besliste na ontmoeting met talrijke Belgische actoren op het terrein (organisaties, vakverenigingen, federaties, enz.) en na zicht te krijgen op de specifieke behoeften van de sector en het kader waarbinnen dit initiatief een plaats zou kunnen krijgen, om met de hulp van de Koning Boudewijnstichting een geschikte procedure te ontwikkelen voor de identificatie en selectie van beloftevolle ambachtslieden. Sindsdien startte het met een procedure en een selectiecomité, bestaande uit professionele vrijwilligers, zodat getalenteerde ambachtslieden voor beurzen kunnen worden geselecteerd.

Sinds 2015 bouwde het Platform ook partnerschappen uit met de verenigingen Worldskills Belgium⁽¹⁾ en IJzer en Vuur⁽²⁾ om zijn uitstraling nog te versterken. Achttien ambachtslieden genoten in 2018 de steun van het Platform, verdeeld als volgt:

- **Negen beursstudenten werden geselecteerd na de kandidaatsoproep die het Platform gewoonlijk organiseert via de website van de Koning Boudewijnstichting.** Onder de in 2018 gesteunde ambachten vinden we onder meer: keramiek, juwelen, goudsmederij, steenkapperij, een smid, een schoenmaker en porselein. Deze laureaten vertrokken voor hun opleiding naar onder meer Frankrijk, Italië, Groot-Brittannië, Duitsland, Bulgarije, China en Japan.
- **Negen jongeren mochten een specifieke opleiding volgen in partnerschap met de organisatie WorldSkills,** om zich optimaal voor te bereiden op het Wereldkampioenschap voor Ambachten, dat in 2018 in Boedapest plaatsvond. Zij verdedigden er de Belgische kleuren in architecturale erfgoedberoepen, zoals betegeling, metselwerk, timmerwerk, plafonnering, schilderwerk, metalen daken en de aanleg van parken en tuinen. Zij behaalden er

(1) www.worldskillsbelgium.be

(2) www.fireandiron.be

opmerkelijke resultaten: drie kandidaten keerden terug met een uitmuntendheidsmedaille, wat betekent dat zij gelijk of beter scoorden dan de gemiddelde concurrent, en zes bereikten de Europese finale.

- **Zes smeden sloten hun derde en laatste jaar opleiding af, die gegeven wordt in partnerschap met de vereniging IJzer en Vuur.** Opzet van dit initiatief was een beroep te redden dat vroeger in België heel gewoon was, maar nu op het punt staat te verdwijnen. Deze laureaten volgden praktijkopleidingen bij twee buitenlandse meester-smeden uit Italië en Tsjechië die hun kennis kwamen delen tijdens drie stages van telkens tien dagen per jaar. Na afloop van deze opleiding zullen de zes smeden niet minder dan 1.000 praktijkuren gevolgd hebben.

Afhankelijk van de soort stage en de duur ervan variëren individueel toegekende beurzen doorgaans tussen 5.000 EUR en 20.000 EUR. Sinds zijn oprichting hielp het Platform al 134 ambachtslieden via dit project. Het is nu de bedoeling deze inspanningen aan te houden om meer naambekendheid te verwerven, onder meer door nieuwe samenwerkingen aan te gaan met actoren op het terrein die eveneens begaan zijn met de promotie van een kwaliteitsopleiding voor Belgische ambachtslieden in erfgoedberoepen.

3° Boost voor Talenten: jonge scholieren met een bescheiden sociaaleconomische achtergrond helpen een geslaagde overgang te maken van de middelbare school naar het hoger of universitair onderwijs.

Om deze derde filantropiepijler te ontwikkelen inspireerde het Platform zich op buitenlandse initiatieven zoals "IntoUniversity" en "Start-Stiftung", die de Koning Boudewijnstichting er op haar beurt in 2011 toe aanzetten om met Boost voor Talenten van start te gaan. Deze verschillende initiatieven hebben met elkaar gemeen dat zij de slaagkansen willen optrekken van jongeren op school en aan de universiteit van wie het sociaal milieu zulke prestaties niet altijd bevordert.

Zo ontstond het Boost voor Talenten-project, waarbij elk jaar in Antwerpen en Luik een vijftiental leerlingen van het vierde middelbaar vanwege hun motivatie uitgekozen worden. Vervolgens verbindt het Platform zich ertoe hen vier jaar lang te volgen tot ze slagen in hun eerste jaar hoger onderwijs van het lange type. Een activiteiten- en opvolgingsprogramma wordt uitgerold waarin de laureaten, met behulp van een gespecialiseerd coördinator, hun kennis, vaardigheden en openheid van geest kunnen versterken die nodig zijn tijdens een universitaire opleiding.

Eerste rij hieronder: de negen WorldSkills Belgium laureaten (deelnemers aan het Europees kampioenschap van beroepen in Boedapest) - Selectie 2018. Volgende rijen: Ambachtslieden - Selectie 2018 en Boost voor Talenten - Studenten uit Luik en Antwerpen.

Afhankelijk van het ontwikkelingsstadium van de leerling worden welbepaalde doelstellingen vastgelegd:

- Jaar 1 : zelfkennis en werkmethode
- Jaar 2 : kennismaking met beroepen en taalbeheersing
- Jaar 3 : springplank naar het hoger onderwijs en openheid naar de buitenwereld
- Jaar 4 : slagen in het eerste jaar hoger onderwijs.

De leerlingen beschikken over specifieke hulpmiddelen (PC, internet, abonnementen, enz.) en ontvangen een maandelijks beursbedrag. Aan hun ouders wordt gevraagd een zo groot mogelijke belangstelling te hebben voor de activiteiten van de kinderen.

Tot vandaag volgde het Platform 204 leerlingen waaronder 146 leerlingen nog in het programma zijn, waarvan 72 in Luik en 74 in Antwerpen. Speciaal voor hen werden meer dan 75 verschillende activiteiten georganiseerd. De oudste laureaten zijn in 2018 gestart met hun derde jaar Bachelor aan de universiteit. Elke groep die de stap naar hogere studies heeft kunnen zetten behaalde sinds de start van het begeleidingsprogramma een hoger slaagcijfer dan het nationaal gemiddelde, wat op zich een bemoedigend resultaat is. Voortbouwend op het succes van dit initiatief voorziet

het Platform om vanaf 2019, in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting, een nieuwe stad toe te voegen waar nieuwe groepen leerlingen begeleid zullen worden.

Elk jaar nodigt het Platform de beursstudenten van het jaar uit elke pijler uit voor een prijsuitreiking, waar zij elkaar ontmoeten en verbroederen. De avond vond in 2018 plaats op 18 oktober op de hoofdzetel van Sofina en werd een groot succes. Meer dan honderd mensen waren aanwezig op dit gebeuren, waar het aan emoties niet ontbrak. Foto's van de avond en een beschrijving van het traject van de meeste laureaten die in de loop der jaren door het Platform gesteund werden, zijn terug te vinden op de website van het Platform.⁽⁸⁾ De website legt uit wat het Platform doet, stelt het profiel van de laureaten voor en biedt geïnteresseerden de kans zich aan te melden en zich kandidaat te stellen. Bovendien wil de website ook aan community building doen tussen de verschillende laureaten en de schenkers. Het succes van dit filantropisch initiatief zal niet alleen kunnen worden beoordeeld op het aantal gesteunde laureaten en hun impact op de wereld van morgen, maar ook op de banden die zij onderling smeedden en op de positieve dynamiek die zij teweegbrachten.

Mikal Kindt. Ondersteund project: Herevaluatie van mozaïeken in België. Bestemming: Italië.

(8) www.sofinaboel.be

Geconsolideerde financiële staten per 31 december 2018

13

Zoals toegelicht in het halfjaarlijkse financiële verslag van 6 september jongstleden voerde Sofina voor het eerst nieuwe boekhoudrichtlijnen in in het kader van het opstellen van haar geconsolideerde financiële staten op 30 juni 2018. Deze nieuwe richtlijnen zijn het gevolg van het aannemen op 1 januari 2018 van het statuut van beleggingsentiteit overeenkomstig de normen IFRS 10 en IAS 28 ("Beleggingsentiteit") en van de invoering van de IFRS 9-norm die op dezelfde datum van kracht is geworden.

Die richtlijnen hebben een aanzienlijke impact op de voorstelling van de rekeningen. Samengevat kan het volgende worden gesteld:

- Overeenkomstig IAS 28, §18 worden investeringen die voorheen onder de equity-methode werden verwerkt, nu geboekt tegen reële waarde⁽¹⁾. Als gevolg hiervan omvat de waarde van het eigen vermogen, zoals gepresenteerd in de IFRS-geconsolideerde jaarrekening van de groep, nu al haar investeringen in reële waarde. Het eigen vermogen komt derhalve overeen met de nettoactiva ("Net Asset Value" of "NAV").
- Sofina heeft sinds 1 januari 2018 het statuut van Beleggingsentiteit volgens IFRS 10, §27 aangenomen dat het volgende voorziet:
 - het is niet langer vereist de dochterondernemingen volgens de methode van globale integratie te consolideren;
 - het is vereist de directe dochterondernemingen tegen hun reële waarde te vermelden in de geconsolideerde financiële staten, met inbegrip van de reële waarde van hun participaties en hun andere activa en passiva.

In vergelijking met de voorgaande voorstellingen zijn de volgende wijzigingen merkbaar: (i) de kasgelden van de

dochterondernemingen worden niet langer in de geconsolideerde balans vermeld, (ii) de intragroep vorderingen en schulden van Sofina NV worden niet langer in het consolideringsproces geëlimineerd, en (iii) de dividenden van participaties die door de dochterondernemingen worden ontvangen, worden niet langer in de geconsolideerde resultatenrekening opgenomen. Al deze elementen worden rechtstreeks weerspiegeld in de reële waarde van de directe dochterondernemingen.

- Ingevolge de inwerkingtreding van de IFRS 9-norm op 1 januari 2018 heeft Sofina besloten om de variaties van de reële waarde van de participaties via de resultatenrekening in de boeken op te nemen. Deze variaties werden eerder opgenomen onder de "andere elementen van het globale resultaat" (in dit geval via het eigen vermogen). Ter herinnering: het "globale resultaat" omvat niet alleen de elementen van de resultatenrekening, maar ook de "andere elementen van het globale resultaat" (of "Other Comprehensive Income"). Sinds 1 januari 2018, omdat deze variaties nu worden opgenomen via de resultatenrekening, benadert die voortaan het globale resultaat en zal die een beeld weergeven van de evolutie van het eigen vermogen van de groep.

Ingevolge de diverse voormelde elementen zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017, met uitzondering van – op geaggregeerd niveau – het eigen vermogen (NAV) en het globale resultaat die op zich vergelijkbaar zijn geworden ingevolge de toepassing van de wijziging bij IAS 28, §18 (cf. punt 1.2 van Deel 14). In die context vestigen wij de aandacht van de lezer op punt 2. van de toelichtingen van de geconsolideerde financiële staten, dat de belangrijkste beheersinformatie vermeldt en in het bijzonder de rubriek betreffende de sectorinformatie (cf. punt 2.1 van Deel 14).

(1) Met terugwerkende kracht vanaf 31 december 2016 in voorliggend Jaarverslag.

Geconsolideerde balans

ACTIVA

in duizend EUR

	Toelichting	31/12/2018 ⁽¹⁾	31/12/2017 aangepast ⁽²⁾	31/12/2016 aangepast ⁽²⁾
Vaste activa		5.818.825	5.075.423	5.127.112
Materiële vaste activa		10.577	14.948	14.986
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde	3.2	5.808.248	5.060.475	5.111.910
Uitgestelde belastingvorderingen		0	0	216
Vlottende activa		830.610	720.517	365.571
Financiële vlottende activa	3.3	104.429	54.452	58.196
Vorderingen op dochterondernemingen	3.7	384.538	0	0
Overige vlottende vorderingen		98	3.469	1.727
Belastingen		4.564	5.324	4.652
Geldmiddelen en kasequivalenten	3.4	336.981	657.272	300.996
TOTAAL VAN DE ACTIVA		6.649.435	5.795.940	5.492.683

VERPLICHTINGEN

in duizend EUR

	Toelichting	31/12/2018 ⁽¹⁾	31/12/2017 aangepast ⁽²⁾	31/12/2016 aangepast ⁽²⁾
Eigen vermogen		6.543.593	5.778.388	5.366.033
Kapitaal	3.5	79.735	79.735	79.735
Uitgiftepremies		4.420	4.420	4.420
Reserves		6.459.438	5.694.233	5.281.878
Langlopende verplichtingen		10.129	12.705	15.909
Langlopende voorzieningen		7.974	7.315	11.019
Langlopende financiële verplichtingen		0	0	0
Uitgestelde belastingverplichtingen		2.155	5.390	4.890
Kortlopende verplichtingen		95.713	4.847	110.741
Financiële schulden		0	0	100.023
Schulden aan dochterondernemingen	3.7	78.472	0	0
Kortlopende handels- en overige schulden		17.230	4.840	10.599
Belastingen		11	7	119
TOTAAL VAN DE VERPLICHTINGEN		6.649.435	5.795.940	5.492.683

(1) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 en 2016 (cf. punt 1.3 van Deel 14).

(2) De gegevens van 2017 en 2016 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast zodat het eigen vermogen vergelijkbaar met dat van 2018 is (cf. punt 1.2 van Deel 14).

Geconsolideerde resultatenrekening

in duizend EUR

	Toelichting	31/12/2018 ⁽¹⁾	31/12/2017 aangepast ⁽²⁾
Dividenden		47.912	80.619
Rentebaten	3.8	2.778	1.158
Rentelasten	3.8	-4	-217
Nettoresultaat op financiële activa tegen reële waarde	3.9	834.175	447.079
Nettoresultaat op overige vaste activa		10	12
Nettoresultaat op vlottende activa	3.10	9.437	-4.766
Overige baten		4.440	2.143
Overige lasten	3.11	-38.454	-26.868
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN		860.294	499.160
Belastingen	3.12	841	-34
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR		861.135	499.126
AANDEEL VAN DE GROEP IN HET RESULTAAT		861.135	499.126
Winst per aandeel (EUR) ⁽³⁾		25,5878	14,8313
Verwaterde winst per aandeel (EUR) ⁽³⁾		25,2825	14,6178

(1) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van Deel 14).
(2) De gegevens van 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast (cf. punt 1.2 van Deel 14).
(3) Berekeningen gebaseerd op het gemiddeld aantal aandelen in omloop (33.654.106 aandelen in 2018 en 33.653.648 aandelen in 2017).

Geconsolideerde staat van het globale resultaat

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽⁴⁾	31/12/2017 aangepast ⁽⁵⁾
Resultaat van het boekjaar	861.135	499.126
Voor verkoop financiële activa - verkopen	0	-409.077
Voor verkoop financiële activa - herwaarderingen	0	408.877
Wisselkoerswinst of -verlies op de gedekte effecten	0	-53.390
Afdekking van wisselkoersrisico	0	53.146
Overige elementen	226	-56
Uitgestelde belastingen op meerwaarden op voor verkoop beschikbare financiële activa	0	-688
Baten en lasten rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt die pas later in het nettoresultaat zullen worden geboekt	226	-1.188
Actuariële winsten en verliezen in verband met pensioenverplichtingen	-315	4.490
Baten en lasten rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt die later niet in het nettoresultaat zullen worden geboekt	-315	4.490
TOTALE GEBOEKTE BATEN EN LASTEN (Globaal resultaat)	861.046	502.428
Toerekenbaar aan deelnemingen zonder overheersende zeggenschap	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van het moederbedrijf	861.046	502.428

(4) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van Deel 14).
(5) De gegevens van 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast zodat het globale resultaat vergelijkbaar met dat van 2018 is (cf. punt 1.2 van Deel 14).

Evolutie van het geconsolideerde eigen vermogen

in duizend EUR

	Kapitaal	Uitgifte- premies	Reserves	Eigen aandelen	Herwaar- dering van vaste activa	AANDEEL VAN DE GROEP	Deelne- mingen zonder overheer- sende zeggen- schap	TOTAAL
Saldi op 31/12/2016	79.735	4.420	3.417.108	-136.744	1.903.491	5.268.010	0	5.268.010
<i>Aanpassing⁽¹⁾</i>			93.137		4.886	98.023		98.023
Saldi op 31/12/2016 aangepast	79.735	4.420	3.510.245	-136.744	1.908.377	5.366.033	0	5.366.033
Resultaat van het boekjaar			499.126			499.126		499.126
Winstuitkering			-87.582			-87.582		-87.582
Afdekking van wisselkoersrisico			0		53.146	53.146		53.146
Bewegingen in eigen aandelen			1.432	-4.683		-3.251		-3.251
Wijzigingen van de herwaarde- ringsmeerwaarden of -minder- waarden wegens voor verkoop beschikbare uitgaande effecten					-409.077	-409.077		-409.077
Wijzigingen van de herwaarde- ringsmeerwaarden of -minder- waarden wegens de herwaarding bij afsluiting van de voor verkoop beschikbare effecten					402.665	402.665		402.665
Wijzigingen van de herwaarde- ringsmeerwaarden of -minder- waarden wegens de nieuwe geregistreerde waardeverminderingen					6.212	6.212		6.212
Wisselkoerswinst of -verlies op de gedekte effecten					-53.390	-53.390		-53.390
Overige			5.194		-688	4.506		4.506
Wijzigingen in deelnemingen zonder overheersende zeggenschap						0		0
Saldi op 31/12/2017⁽¹⁾	79.735	4.420	3.928.415	-141.427	1.907.245	5.778.388	0	5.778.388
<i>Toepassing van IFRS 9⁽²⁾</i>			1.907.245		-1.907.245			0
Saldi op 01/01/2018 aangepast^{(1) (2) (3)}	79.735	4.420	5.740.737	-141.427	0	5.778.388	0	5.778.388
Resultaat van het boekjaar			861.135			861.135		861.135
Winstuitkering			-91.496			-91.496		-91.496
Bewegingen in eigen aandelen			1.826	-7.012		-5.186		-5.186
Overige			752			752		752
Wijzigingen in deelnemingen zonder overheersende zeggenschap						0		0
Saldi op 31/12/2018⁽³⁾	79.735	4.420	6.512.954	-148.439	0	6.543.593	0	6.543.593

(1) De gegevens van 2017 en 2016 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast (cf. punt 1.2 van Deel 14).

(2) Cf. punt 1.4 van Deel 14.

(3) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 en 2016 (cf. punt 1.3 van Deel 14).

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

in duizend EUR

	Toelichting	31/12/2018 ⁽¹⁾	31/12/2017 aangepast ⁽²⁾
Geldmiddelen en kasequivalenten bij de aanvang van het boekjaar	3.4	657.272	300.996
<i>Aanpassing Beleggingsentiteit op 01/01/2018</i>		-61.807	0
Geldmiddelen en kasequivalenten bij de aanvang van het aangepaste boekjaar		595.465	300.996
Dividenden		34.135	70.092
Rentebaten		2.462	717
Rentelasten		-4	-217
Aankoop van financiële vlottende activa (deposito's op meer dan 3 maanden)		0	0
Verkoop van financiële vlottende activa (beleggingsportefeuille)		-50.000	6.658
Aankoop van overige financiële vlottende activa		-13.084	-18.157
Verkoop van overige financiële vlottende activa		17.288	47.967
Overige vlottende vorderingen		4.290	-234
Administratie- en andere kosten		-22.594	-24.069
Nettobelastingen		-1.608	-786
Kasstroom uit operationele activiteiten		-29.115	81.971
Aankoop van (im)materiële vaste activa		-75	-150
Verkoop van (im)materiële vaste activa		0	3
Aankoop van financiële activa tegen reële waarde		-291.512	-407.151
Verkoop van financiële activa tegen reële waarde		503.399	872.453
Wijzigingen van de overige vaste activa		0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		211.812	465.155
Aankoop van eigen aandelen		-18.597	-8.728
Verkoop van eigen aandelen		11.793	4.029
Winstuitkering		-89.878	-86.128
Wijzigingen van de vorderingen op dochterondernemingen		-155.154	0
Wijzigingen van de schulden aan dochterondernemingen		-189.345	0
Terugbetalingen van overige financiële schulden		0	-100.023
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-441.181	-190.850
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het afsluiten van het boekjaar	3.4	336.981	657.272

(1) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van Deel 14).
(2) De gegevens van 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast (cf. punt 1.2 van Deel 14).

Ter herinnering, de beheerskasstroom (in transparantie) is beschikbaar onder punt 2.1 van Deel 14 van voorliggend Jaarverslag.

Toelichtingen bij de geconsolideerde financiële staten

14

Er zijn drie bijlagen bij de geconsolideerde financiële staten die de volgende informatie bevatten:

- 1. Conformiteitsverklaring en boekhoudkundige principes -**
vermeldt de conformiteitsverklaring, de boekhoudkundige principes en de belangrijkste wijzigingen.
- 2. Belangrijkste beheersinformatie en sectorinformatie -**
vermeldt de sectorinformatie en de aansluiting met de financiële staten, evenals de informatie over de beleggingsportefeuille in transparantie (alsof de groep de consolidatieprincipes zou toepassen).
- 3. Toelichtingen bij de geconsolideerde financiële staten onder het statuut van Beleggingsentiteit -**
vermeldt de toelichtingen bij de geconsolideerde financiële staten van Sofina onder het statuut van Beleggingsentiteit.

1. Conformiteitsverklaring en boekhoudkundige principes

1.1 Conformiteitsverklaring en boekhoudkundige principes

Sofina NV is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht waarvan de maatschappelijke zetel is gevestigd in Nijverheidsstraat 31 te 1040 Brussel.

De geconsolideerde financiële staten van de Sofina-groep op 31 december 2018 zijn door de Raad van Bestuur van 28 maart 2019 vastgesteld en werden overeenkomstig de IFRS-normen (International Financial Reporting Standards) opgesteld, zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Boekhoudkundige principes

De normen, wijzigingen en interpretaties die vanaf 1 januari 2018 van kracht zijn geworden, hebben een aanzienlijke impact op de geconsolideerde financiële staten (cf. punten 1.2, 1.3 en 1.4 van dit Deel).

De normen, wijzigingen en interpretaties die zijn gepubliceerd, maar in 2018 nog niet in werking zijn getreden, werden door de groep niet op voorhand aangenomen.

De principes, methodes en technieken die op het gebied van evaluatie en consolidatie voor de jaarrekening gebruikt worden, zijn niet identiek aan de principes, methodes en technieken die de groep heeft gebruikt bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening op 31 december 2017.

Zoals uitgelegd in punten 1.2, 1.3 en 1.4 van dit Deel, hanteert Sofina voortaan nieuwe boekhoudkundige richtlijnen ingevolge de invoering:

- van de wijziging bij IAS 28, §18 (cf. punt 1.2);
- van het statuut van Beleggingsentiteit volgens de IFRS 10-norm (cf. punt 1.3); en
- van de IFRS 9-norm (cf. punt 1.4).

De gedetailleerde boekhoudkundige principes werden opgenomen in punt 3.18 van dit Deel.

1.2 Impact van de toepassing van wijzigingen bij de IAS 28-norm

De wijziging bij IAS 28, §18, zoals in werking getreden op 1 januari 2018, bepaalt dat wanneer een investering in een geassocieerde deelneming of joint venture wordt aangehouden, of indirect wordt aangehouden via een entiteit die een organisatie is die durfkapitaal verstrekt, dan wel een gemeenschappelijk beleggingsfonds, een beleggingsfonds of een soortgelijke entiteit, met inbegrip van een verzekeringsfonds met beleggingscomponent, dan kan de entiteit ervoor kiezen de investeringen in die geassocieerde deelnemingen en joint ventures overeenkomstig de IFRS 9-norm te waarderen tegen reële waarde via de resultatenrekening. De entiteit dient die keuze afzonderlijk te maken voor elke geassocieerde onderneming of joint venture en dit tijdens de opstelling van de eerste boekhouding van de geassocieerde onderneming of joint venture.

Daar Sofina volgens de IFRS-normen zich als een "durfkapitaalorganisme of een gelijkaardige entiteit" beschouwt, heeft ze IAS 28, §18 met terugwerkende kracht toegepast en derhalve haar participaties in de geassocieerde ondernemingen tegen reële waarde via de resultatenrekening gewaardeerd.

Die keuze werd gemaakt voor elke participatie op de datum van de verwerving ervan, zodat ter vergelijking de financiële staten van eind december 2017 en eind december 2016 werden aangepast om op die manier een beeld weer te geven van de nieuwe boekhoudkundige regel.

De geassocieerde ondernemingen die eigendom zijn van Sofina worden onder punt 3.17 van dit Deel voorgesteld.

De impact van de invoering van deze aanpassing kan als volgt worden samengevat:

GECONSOLIDEERDE BALANS

in duizend EUR

ACTIVA	31/12/2017	Impact	31/12/2017 aangepast	31/12/2016	Impact	31/12/2016 aangepast
Vaste activa	4.961.616	98.859	5.060.475	5.013.887	98.023	5.111.910
Geassocieerde ondernemingen	330.591	-330.591	0	182.680	-182.680	0
Financiële vaste activa	4.631.025	429.450	5.060.475	4.831.207	280.703	5.111.910

VERPLICHTINGEN

Eigen vermogen	5.679.529	98.859	5.778.388	5.268.010	98.023	5.366.033
Kapitaal	79.735	0	79.735	79.735	0	79.735
Uitgiftepremies	4.420	0	4.420	4.420	0	4.420
Reserves	5.595.374	98.859	5.694.233	5.183.855	98.023	5.281.878

GLOBAAL RESULTAAT	31/12/2017	Impact	31/12/2017 aangepast
Aandeel in het resultaat van de geassocieerde ondernemingen	23.307	-23.307	0
Aandeel van de geassocieerde ondernemingen in overige elementen van het globale resultaat	-14.639	14.639	0
Netto niet-gerealiseerde winsten/verliezen op herwaardering van financiële activa ⁽¹⁾	0	21.433	21.433
Totaal van de geboekte baten en lasten	8.668	12.765	21.433

(1) Dit bedrag bevindt zich onder "Nettoresultaat op financiële activa tegen reële waarde" in de resultatenrekening.

1.3 Statuut van Beleggingsentiteit

Sinds 1 januari 2018 voldoet Sofina aan de voorwaarden van het statuut van Beleggingsentiteit volgens IFRS 10, §27 dat voorziet dat een vennootschap, zodra die voldoet aan de definitie van Beleggingsentiteit, haar dochterondernemingen niet consolideert (uitgezonderd de dochterondernemingen die uitsluitend diensten leveren op het gebied van beleggingsactiviteiten).

De rechtstreekse niet-geconsolideerde dochterondernemingen worden tegen reële waarde in de geconsolideerde financiële staten opgenomen, met inbegrip van de reële waarde van hun participaties en hun andere activa en passiva (hoofdzakelijk intragroep schulden en vorderingen). Die herneming tegen reële waarde wordt opgenomen via de resultatenrekening overeenkomstig de IFRS 9-norm.

Zoals vereist door IFRS 10, §B101 heeft Sofina die boekhoudkundige behandeling ingevoerd vanaf 1 januari 2018, zijnde de datum waarop het voldeed aan alle criteria voor Beleggingsentiteit. Sinds die datum doet Sofina immers het volgende, zij:

- gebruikt de fondsen van haar beleggers (die aandeelhouders zijn van de beursgenoteerde Vennootschap) met het oog op het leveren van diensten aan hen op het gebied van beleggingsbeheer;
 - doet beleggingen om zo opbrengsten onder de vorm van meerwaarden in kapitaal en/of beleggingsinkomsten te realiseren;
 - volgt de prestaties van haar beleggingen op door die tegen reële waarde te waarderen.
- Daarnaast voldoet Sofina aan de typische kenmerken van een Beleggingsentiteit zoals gedefinieerd door de IFRS 10-norm:
- zij heeft meer dan één belegging;
 - zij heeft meer dan één belegger;
 - zij heeft beleggers die geen verbonden partijen zijn;
 - zij heeft eigendomsbelangen in de vorm van aandelen of soortgelijke belangen.

Sofina past IFRS 3 - Bedrijfscombinaties - niet toe wanneer het de controle over een andere entiteit verwerft.

Zoals hierboven vermeld consolideert Sofina volgens IFRS 10, §27 haar dochterondernemingen niet. Er bestaat een uitzondering op die behandeling voor elke dochteronderneming die uitsluitend diensten levert op het gebied van de beleggingsactiviteiten van Sofina (zijnde Sofina Asia Private Ltd.). Deze dochteronderneming wordt volgens de globale integratie methode geconsolideerd.

De andere twee directe dochterondernemingen die tegen reële waarde in Sofina NV worden verwerkt zijn Sofina US LLC en Sofina Capital SA (cf. punt 3.17 van dit Deel).

Daar de schulden en vorderingen ten opzichte van die niet-geconsolideerde dochterondernemingen niet langer tijdens het consolidatieproces worden geëlimineerd, worden die voortaan in de geconsolideerde financiële staten opgenomen.

De gehele beleggingsportefeuille die de groep rechtstreeks dan wel onrechtstreeks via dochterondernemingen in zijn bezit heeft, staat in transparantie vermeld in punt 2.2 van dit Deel.

1.4 Impact van de toepassing van de IFRS 9-norm

De IFRS 9-norm – Financiële instrumenten – werd gehomologeerd door Verordening (EU) 2016/2067 van de Europese Commissie van 22 november 2016. Die norm is op 1 januari 2018 in werking getreden en heeft de IAS 39-norm vervangen. Sofina heeft ervoor gekozen die niet op voorhand of met terugwerkende kracht in te voeren en heeft die norm voor het eerst op 1 januari 2018 toegepast.

Wat Sofina betreft, impliceert de IFRS 9-norm wijzigingen op het gebied van de classificatie en waardering van de financiële activa en passiva en hedge accounting.

IFRS 9 is niet van toepassing op instrumenten die vóór 1 januari 2018, zijnde de datum waarop de norm in werking is getreden, in de resultatenrekening werden opgenomen.

Classificatie en evaluatie

De Vennootschap heeft alle financiële instrumenten onderzocht die bestonden op datum van inwerkingtreding. Alle financiële instrumenten die voordien op basis van de reële waarde in bezit werden gehouden “via het globale resultaat” (in de financiële staten vermeld onder het eigen vermogen) worden voortaan “via de resultatenrekening” in de boekhouding opgenomen. Sofina heeft derhalve de bestaande reserves “herwaardering van vlottende activa” in de andere reserves verwerkt.

Alle instrumenten die in de categorieën “vorderingen en schulden” werden geklasseerd, worden hoofdzakelijk tegen hun re-

ële waarde bepaald, uitgezonderd de handelsvorderingen en schulden die tegen gearmortiseerde kostprijs in de boekhouding worden opgenomen.

Bij punt 3.2 van dit Deel is er meer informatie te vinden over de financiële instrumenten.

Hedge accounting

Wat hedge accounting betreft heeft het Auditcomité van 9 februari 2018 besloten om in 2018 de methode van hedge accounting niet langer toe te passen. Derhalve werd de hedge accountingreserve die volgens de IAS 39-norm werd aangelegd, op 1 januari 2018 in de andere reserves verwerkt.

2. Belangrijkste beheersinformatie en sectorinformatie

2.1 Sectorinformatie – aansluiting met de financiële staten

De IFRS 8-norm betreffende de operationele segmenten schrijft voor dat Sofina de sectoren voorstelt op basis van de verslagen voorgelegd aan het management om beslissingen over de aan het segment toe te kennen middelen te kunnen nemen, en de financiële prestaties van het segment te evalueren.

Wij hebben drie sectoren of investeringsstijlen aangemerkt (ook pijlers genoemd):

- **De 1ste pijler** – Rechtstreekse minderheidsinvesteringen op de lange termijn in gezonde en goed geleide bedrijven met een duurzame groei naast families en ondernemers die er nauw bij betrokken zijn;
- **De 2de pijler** – Investeringsstijlen in de beste durf- en groeikapitaalfondsen beheerd door General Partners met wie Sofina historische relaties onderhoudt;
- **De 3de pijler** of Sofina Growth – Investeringsstijlen in snel groeiende bedrijven die minder matuur zijn dan die van de 1ste pijler, naast vertrouwde partners.

Sofina is van mening dat een geografische spreiding niet relevant is in het kader van de voorstelling van de financiële staten. De geografische spreiding wordt trouwens niet opgenomen in de verslagen aan het management van elke groepsmaatschappij.

Sofina beheert haar portefeuille op basis van het totaal van de beleggingen die ze ofwel rechtstreeks ofwel onrechtstreeks via beleggingsdochterondernemingen in bezit heeft. Tijdens de opstelling van de financiële staten wordt de reële waarde van de rechtstreekse participaties (rechtstreeks of in beleggingsdochterondernemingen) opgenomen als activa op de balans. Daarentegen wordt de beheers- en sectorinformatie

(op basis van interne financiële rapporteringen) opgesteld op basis van de totale beleggingsportefeuille in transparantie (d.w.z. de portefeuille die rechtstreeks dan wel onrechtstreeks via de dochterondernemingen in eigendom wordt gehouden), en derhalve met vermelding van de totale reële waarde van elke belegging die uiteindelijk (rechtstreeks dan wel onrechtstreeks via de dochterondernemingen) in eigendom wordt gehouden. De voorstelling van dividenden of de kasgelden volgt dezelfde logica.

Om de elementen die verband houden met het totaal van de portefeuille te laten aansluiten aan de financiële staten is de informatie op de volgende manier voorgesteld:

- **Totaal** – dat de volledige investeringsportefeuille vertegenwoordigt (het totaal van de drie pijlers) en de elementen die

niet aan de pijlers worden toegekend (dit wil zeggen kosten en opbrengsten of andere posten van de balans die niet op een gesegmenteerde manier (per investeringsstijl) worden opgevolgd), of zij nu rechtstreeks of onrechtstreeks via de dochterondernemingen van Sofina zijn opgenomen;

- **Aansluitingselementen met de financiële staten** – die de aanpassingen vertegenwoordigen die vereist zijn om de gegevens per investeringsstijl (zoals die bedrijfsintern worden gebruikt bij het dagelijkse beheer van de groep) in overeenstemming te brengen met de geconsolideerde financiële staten volgens het statuut van Beleggingsentiteit;
- **Financiële staten** – geven een beeld van de geconsolideerde financiële staten onder het statuut van Beleggingsentiteit.

in duizend EUR

	1 ^{ste} pijler	2 ^{de} pijler	3 ^{de} pijler	Totaal	Aansluitings- elementen	Financiële staten
Globaal resultaat (31/12/2018)						
Dividenden	73.752	0	0	73.752	-25.840	47.912
Resultaten op financiële activa tegen reële waarde	-26.829	477.310	371.402	821.883	12.292	834.175
Beheerskosten				-46.943	8.489	-38.454
Overige				12.087	5.326	17.413
Totaal van het globaal resultaat				861.046	0	861.046
	1 ^{ste} pijler	2 ^{de} pijler	3 ^{de} pijler	Totaal	Aansluitings- elementen	Financiële staten
Balans (31/12/2018)						
Financiële activa tegen reële waarde	3.016.906	1.954.015	1.069.804	6.040.725	-232.477	5.808.248
Net cash ⁽¹⁾				498.264	-66.283	431.981
Materiële vaste activa				14.259	-3.682	10.577
Overige elementen van de activa en verplichtingen				-9.655	302.442	292.787
NAV⁽²⁾				6.543.593	0	6.543.593

(1) "Net cash" vertegenwoordigt de som van kasgelden, deposito's en kortetermijnleningen.
(2) "NAV" vertegenwoordigt de nettoactiva en is gelijk aan het eigen vermogen.

Het onderstaande beheerskasstroomoverzicht behelst de informatie van de kasstromen in transparantie voor alle doch-

terondernemingen van de groep.

in duizend EUR

	Totaal
Kasstroombeheer op 31/12/2018	
Net cash⁽³⁾ aan het begin van het boekjaar	702.272
Dividenden	59.975
Beheerskosten	-30.193
Aankoop van financiële activa tegen reële waarde	-938.026
Verkoop van financiële activa tegen reële waarde	794.127
Winstuitkering	-89.878
Overige elementen	-13
Net cash⁽³⁾ aan het einde van het boekjaar	498.264

(3) "Net cash" vertegenwoordigt de som van kasgelden, deposito's en kortetermijnleningen.

in duizend EUR

	1 ^{ste} pijler	2 ^{de} pijler	3 ^{de} pijler	Totaal	Aansluitings- elementen	Financiële staten
Globaal resultaat (31/12/2017)						
Dividenden	80.619			80.619	0	80.619
Resultaten op financiële activa tegen reële waarde	291.384	143.350	12.345	447.079	0	447.079
Beheerskosten				-26.868	0	-26.868
Overige				1.598	0	1.598
Totaal van het globaal resultaat				502.428	0	502.428
	1 ^{ste} pijler	2 ^{de} pijler	3 ^{de} pijler	Totaal	Aansluitings- elementen	Financiële staten
Balans (31/12/2017)						
Financiële activa tegen reële waarde	2.973.093	1.447.378	640.004	5.060.475	0	5.060.475
Net cash ⁽¹⁾				702.272	0	702.272
Materiële vaste activa				14.948	0	14.948
Overige elementen van de activa en verplichtingen				693	0	693
NAV⁽²⁾				5.778.388	0	5.778.388

(1) "Net cash" vertegenwoordigt de som van kasgelden, deposito's en kortetermijnleningen.

(2) "NAV" vertegenwoordigt de nettoactiva en is gelijk aan het eigen vermogen.

in duizend EUR

	Totaal
Kasstroombeheer op 31/12/2017	
Net cash⁽³⁾ aan het begin van het boekjaar	245.996
Dividenden	70.092
Beheerskosten	-24.069
Aankoop van financiële activa tegen reële waarde	-407.151
Verkoop van financiële activa tegen reële waarde	872.453
Winstuitkering	-86.128
Overige elementen	31.079
Net cash⁽³⁾ aan het einde van het boekjaar	702.272

(3) "Net cash" vertegenwoordigt de som van kasgelden, deposito's en kortetermijnleningen.

2.2 Opmerkingen bij de evolutie van de totale portefeuille in transparantie

De belangrijkste investeringen en verkopen tijdens het boekjaar 2018 (waarvan de reële waarde hoger is dan 5 miljoen EUR) betreffen de volgende financiële vaste activa:

	Aantal effecten	
	Netto investeringen	Netto verkopen
Aevum Investments (Xinyu)	(1)	
Appalachian Mountains (Aohua)	13.000	
B9 Beverages (Bira 91)	3.055.165	
Biotech Dental	6.154.900	
Cambridge Associates	24.242	
Clover Health Investments	1.599.522	
Danone	200.777 (2)	
GL events	1.165.028 (3)	
Global Online Education (Zhangmen)	30.422.605	
GoldIron (First Eagle)	4.546	
Grand Rounds	8.252.016	
Graphcore	9.362.201	
Iconiq Strategic Partners III Co-Invest (Series RV)	(4)	
MissFresh	12.786.327	
The Hut Group	73.329	
Thematic Groupe (Wynd)	8.798	
ThoughtSpot	1.032.503	
Zilingo	364.154	
Colruyt Group		500.000
Danone		200.777
Flipkart		1.755.117
Ipsos		2.008.386
Mersen		934.162
QMC II Iberian Capital Fund		12.086.056
SES		6.703.729
TA Vogue Holdings (TCNS)		-

(1) Maatschappelijke rechten verkregen voor 100%.

(2) Dividend in aandelen.

(3) Dividend in aandelen en aankoop.

(4) Maatschappelijke rechten verkregen voor 7,14%.

De belangrijkste nettobewegingen hoger dan 5 miljoen EUR van het boekjaar 2018 met betrekking tot de investeringsfondsen betreffen de gedeeltelijke uitstap uit Astorg, General Atlantic, Highland, India Equity Partners, Lightspeed, Sequoia, Summit, en de investeringen in de fondsen van

DST, First Eagle, General Atlantic, Iconiq, Insight, Sequoia, TA Associates en Thoma Bravo.

De belangrijkste deelnemingen (waarvan de reële waarde hoger is dan 5 miljoen EUR) op 31 december 2018 zijn:

	Aangehouden maatschappelijke rechten	
1stdibs	7.641.148	10,38%
Aevum Investments (Xinyu)	-	100,00%
Africa Telecom Towers (IHS)	1.733.786.954	11,32%
Appalachian Mountains (Aohua)	13.000	46,43%
B9 Beverages (Bira 91)	3.055.165	9,58%
bioMérieux	2.506.857	2,12%
Biotech Dental	6.154.900	24,75%

Cambridge Associates	24.242	20,79%
Carebridge Holdings	13.741.002	4,45%
Care Holding Luxembourg (opseo)	212.690	23,92%
Clover Health Investments	1.599.522	1,37%
Colruyt Group	7.280.000	5,07%
Danone	7.107.393	1,04%
Deceuninck	9.461.513	6,92%
F&B Asia	21.500.000	9,02%
GL events	4.768.057	15,90%
Global Lifting Partners	15.934.013	39,84%
Global Online Education (Zhangmen)	30.422.605	2,95%
GoldIron (First Eagle)	21.721	81,89%
Grand Rounds	8.252.016	3,00%
Graphcore	9.362.201	2,92%
Groupe Petit Forestier	1.244.172	43,21%
Hector Beverages	1.093.110	9,98%
Iconiq Strategic Partners III Co-Invest (Series RV)	-	7,14%
Ipsos	1.121.533	2,52%
JF Hillebrand Group	998.595	21,01%
Luxempart	1.257.500	5,26%
M.Chapoutier	3.124	14,20%
M.M.C. (Chapoutier)	15.256	19,83%
MedGenome	4.357.846	13,56%
Mérieux NutriSciences	35.228	15,14%
Mersen	745.690	3,61%
MissFresh	12.786.327	2,87%
Orpea	2.380.000	3,68%
Pine Labs	364.259	5,86%
Polygone (GL events)	146.243	15,62%
Postmates	4.746.625	3,16%
Practo	1.493.000	5,82%
QMC II Iberian Capital Fund	6.873.809	39,17%
Rapala Normark Corp.	7.500.000	19,23%
SC China Co-Investment 2016-A	-	41,67%
SCR - Sibelco	6.968	1,48%
SES	7.356.275	1,28%
Spartoo	514.277	18,13%
TA Action Holdings (ACT)	19.304.057	44,44%
TA Vogue Holdings (TCNS)	36.230.053	48,72%
The Hut Group	424.000	9,58%
Thematic Groupe (Wynd)	8.798	11,17%
Think & Learn (Byju's)	284.088	8,99%
ThoughtSpot	2.768.433	3,27%
vente-privee.com (Veepee)	3.756.786	5,62%
Zilingo	364.154	6,31%

De belangrijkste ondernemingen die voor onze rekening investeringsfondsen beheren met een individuele waarde van meer dan 5 miljoen EUR op 31 december 2018 zijn: Aberdeen Standard, Abry, Ardian, Astorg, Atomico, Bain, Battery, Bencis, Berkshire, Bessemer, Cathay, Charlesbank, CRCI, Crescent Point, Chryscapital, Draper Fisher Jurvetson, DST, Everstone, Falcon House, First Eagle, Formation 8, Founders Funds, Francisco, General Atlantic, Genesis, GGV,

Granite, GTCR, HarbourVest, H.I.G., Highland, Huaxing, Iconiq, Insight, Isola, IVP, Kedaara, KPS, L Catterton Asia, Lightspeed, Lyfe, Multiples, NEA, North Bridge, Oak, Openview, Orchid Asia, Pechel, Polaris, Quadria, Rho, Sequoia, Shasta, Silver Lake, Social Capital, Sofindev, Source Code, Spark, Summit, TA Associates, TAEL, Technology Crossover Ventures, Thoma Bravo, Tiger Global, Thrive, Tinicum, Trustbridge, Venrock en Vision Knight.

2.3 Beleggingsportefeuille in transparantie

Belangrijkste waarderingsregels van de beleggingsportefeuille

De groep gebruikt een hiërarchie van de reële waarde die het belang weerspiegelt van de gegevens die toelaten om de waarderingsregels te maken:

- **Niveau 1** – activa gewaardeerd volgens niveau 1 worden tegen de beurskoers op balansdatum gewaardeerd;
- **Niveau 2** – activa gewaardeerd volgens niveau 2 worden gewaardeerd op basis van waarneembare gegevens zoals de beurskoers van het belangrijkste actief dat de vennootschap bezit;
- **Niveau 3** – de richtlijnen van de International Private Equity and Venture Capital Valuation ("IPEV") worden toegepast voor de waardering van de financiële activa tegen reële waarde.

Niet-beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd op elke balansdatum tegen de waarde van de recentste wezenlijke transactie die door de groep werd verricht, of volgens een algemeen aanvaarde waarderingsmethode, of tegen nettoactiefwaarde.

In dit verband verschaft Tabel 1 informatie over de methodes toegepast overeenkomstig IFRS 13-norm om de reële waarde van niet-beursgenoteerde activa van niveau 3 te bepalen.

Er dient te worden benadrukt dat Sofina een beroep heeft gedaan op Duff & Phelps SAS, een onafhankelijk adviesbureau, om haar bij te staan bij de evaluatie van haar rechtstreekse, niet-beursgenoteerde participaties (1ste pijler) en zijn niet-beursgenoteerde Sofina Growth participaties (3de pijler). Al die niet-beursgenoteerde participaties (1ste en 3de pijlers) vertegenwoordigen 40% van de totale beleggingsportefeuille in transparantie en 55% van de totale beleggingsportefeuille in transparantie van niveau 3 (de "Participaties"). Die bijstand had betrekking op diverse procedures van beperkte omvang die Sofina had geïdentificeerd en waarvoor het de hulp heeft ingeroepen van Duff & Phelps SAS. In het kader van en volgend op die procedures van beperkte omvang⁽¹⁾ heeft Duff & Phelps SAS geconcludeerd dat de reële waarde van die participaties, zoals bepaald door Sofina, redelijk was.

Investerings in durf- en groeikapitaalfondsen (2de pijler) worden gewaardeerd op basis van de verslagen van de General Partners van 30 september 2018. De waarden worden aangepast om rekening te houden met de volstorting van kapitaal en de uitkeringen sinds de waarderingsdatum van het laatste verslag, en worden omgerekend in euro op basis van de wisselkoers op balansdatum. Tevens wordt rekening gehouden met wezenlijke gebeurtenissen sinds de laatste waarderingsdatum. Er wordt een procedure ingevoerd om ervoor te zorgen dat de impact op de waardering van de 2de pijler-portefeuille, die rekening zou houden met de informatie die na sluitingsdatum werd ontvangen, onder de materialiteitsdrempel blijft.

Tabel 1 - Tabel betreffende methodes toegepast overeenkomstig IFRS 13 om de reële waarde van de niet-beursgenoteerde activa van niveau 3 te bepalen

Waarderingsstechniek	Gebruik van de techniek	Belangrijke niet-waarneembare gegevens	Verband tussen niet-waarneembare gegevens en de reële waarde
Waarde van de laatste recente en belangrijke transactie	Telkens wanneer een recente en belangrijke transactie uitgevoerd wordt voor de deelneming en op voorwaarde dat de transactie voldoet aan de markt- en de marktspeler-criteria	De reële waarde van de laatste recente transactie wordt als een niet-waarneembaar gegeven beschouwd.	Hoe meer het niet-waarneembare gegeven stijgt, hoe meer ook de reële waarde stijgt.
Discounted Cash Flow Model	Toegepast op mature ondernemingen of ondernemingen waarvoor er voldoende informatie beschikbaar is	Kostprijs van het kapitaal	Hoe hoger de kostprijs van het kapitaal, hoe lager de reële waarde.
		Einde waarde op basis van een groeipercentage op lange termijn	Hoe hoger het groeipercentage op lange termijn, hoe hoger de reële waarde.
		Eindwaarde op basis van een exit multiple	Hoe hoger de exit multiple, hoe hoger de reële waarde.
Markt multiples – Sales of EBITDA multiples (op basis van vergelijkbare beursgenoteerde vennootschappen)	Bij gebrek aan recente transactie op de deelneming en wanneer andere methodes niet toegepast worden	Onderwaardering ⁽²⁾ tegenover de groep van vergelijkbare vennootschappen	Hoe groter de onderwaardering, hoe kleiner de reële waarde.
Nettoactiva geherwaardeerd tegen de reële waarde geboekte activa	Op basis van de meest recente beschikbare verslagen afkomstig van General Partners	De reële waarde op basis van verslagen afkomstig van General Partners wordt als niet-waarneembare gegevens beschouwd.	Hoe meer het niet-waarneembare gegeven stijgt, hoe meer ook de reële waarde stijgt.

(1) De procedures van beperkte omvang komen niet overeen met een audit, een inspectie, een compilatie of om het even welke andere vorm van onderzoek of attestering met betrekking tot algemeen erkende auditnormen. Bovendien werden de procedures van beperkte omvang niet ingevoerd met het vooruitzicht op of met betrekking tot een door Sofina gedane of geplande belegging. Zo zou bij elk onderdeel dat een belegging in die Participaties plant of elk onderdeel dat een rechtstreekse belegging in het kapitaal van Sofina plant, er niet mogen worden uitgegaan dat de invoering van die procedures van beperkte omvang door Duff & Phelps voldoende is in het kader van voormelde beleggingen. De resultaten van de analyse van Duff & Phelps mogen niet worden beschouwd als een attestering van de billijkheid van een transactie of een attestering van de solvabiliteit. De procedures van beperkte omvang die door Duff & Phelps werden doorgevoerd, vullen de procedures aan die Sofina dient in te voeren om een raming te maken van de reële waarde van de participaties. Sofina heeft bij haar evaluatie van de reële waarde van de participaties rekening gehouden met de analyses die door Duff & Phelps werden uitgevoerd.

(2) In bepaalde uitzonderlijke gevallen wordt een overwaardering toegepast tegenover de groep van vergelijkbare vennootschappen.

2.4 Reële waarde van de totale beleggingsportefeuille in transparantie

in duizend EUR

	Totaal op 31/12/17	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële activa tegen reële waarde	5.060.475	1.863.552	102.119	3.094.804
	Totaal op 31/12/2018	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële activa tegen reële waarde	6.040.725	1.645.479	105.699	4.289.547

Gedurende het boekjaar 2018 is de deelneming TA Vogue Holdings (TCNS) van niveau 3 naar niveau 2 overgedragen.

Gevoeligheidsanalyse van niveau 3:

Niveau 3 bestaat uit niet-beursgenoteerde effecten waarvoor een prijsrisico bestaat, maar dat risico wordt gedrukt door de grote verscheidenheid aan investeringen die de groep Sofina doet. Ook de doelstelling van de Sofina groep om meerwaarde op lange termijn te creëren, draagt bij tot de vermindering van het risico.

Inzake investeringen in durf- en groeikapitaalfondsen (2de pijler) kunnen de General Partners ook sneller beslissen om

een negatief verschil weg te werken. Ook het marktrisico kan een impact hebben op niet-beursgenoteerde effecten, zij het minder rechtstreeks in vergelijking met beursgenoteerde effecten.

Bovendien heeft het liquiditeitsrisico een grotere impact op niet-beursgenoteerde effecten dan op beursgenoteerde aandelen, wat de waarderingen kan bemoeilijken. Dit risico kan ook een invloed hebben op hoe lang niet-beursgenoteerde stukken aangehouden worden en op de verkoopprijs. Het is moeilijk om de invloed van deze risico's op de niet-beursgenoteerde effecten van niveau 3 te becijferen.

in miljoen EUR

Techniek van waardering tegen reële waarde	Reële waarde	Niet-waarneembare gegevens	Gevoeligheid	Impact waarde	Gevoeligheid	Impact waarde
Waarde van de laatste recente en belangrijke transactie	1.031	De reële waarde van de laatste recente en belangrijke transactie wordt als een niet-waarneembaar gegeven beschouwd.	10%	103	-10%	-103
Discounted Cash Flow Model	698	Kostprijs van het kapitaal tussen 6,5% en 13,5%	10%	-115	-10%	145
		Groeipercentage op lange termijn tussen 1,5% en 3%	10%	19	-10%	-18
		Exit multiple tussen 12x en 18x	10%	62	-10%	-62
Markt multiples	419	Onderwaardering tussen 0% en 48% ⁽¹⁾	10%	-6	-10%	6
Nettoactiva geherdwaardeerd tegen de reële waarde geboekte activa ⁽²⁾	2.142	De reële waarde op basis van verslagen afkomstig van General Partners wordt als niet-waarneembare gegevens beschouwd.	10%	214	-10%	-214
Totaal Niveau 3	4.289					

(1) In bepaalde uitzonderlijke gevallen wordt een overwaardering toegepast tegenover de groep van vergelijkbare vennootschappen.
(2) Betreft hoofdzakelijk de portefeuille van de 2de pijler en een uitbreiding die beperkt is tot bepaalde investeringen van de 3de pijler.

Niet-beursgenoteerde effecten zijn overigens onderhevig aan het wisselrisico. Het grootste valutarisico lopen de activa in Amerikaanse dollar. Ter informatie: een schommeling van 10% naar boven of naar beneden ten opzichte van de koers op 31 december 2018 zou zich vertalen in een schommeling

van respectievelijk -275,15 miljoen EUR en +336,90 miljoen EUR van de reële waarde van de portefeuille (de berekening wordt als volgt uitgevoerd: variatie van + of - 10% op de wisselkoers EUR/USD op 31 december 2018 toegepast op de totale beleggingsportefeuille uitgedrukt in USD).

3. Toelichtingen bij de geconsolideerde financiële staten onder het statuut van Beleggingsentiteit

3.1 Financiële activa tegen reële waarde

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽¹⁾	31/12/2017 ⁽²⁾
Deelnemingen		
Nettowaarde aan het begin van het boekjaar	5.049.757	5.076.140
<i>Aanpassing Beleggingsentiteit op 01/01/2018</i>	111.823	0
Aangepaste nettowaarde aan het begin van het boekjaar	5.161.580	5.076.140
Investerings tijdens het boekjaar	307.247	453.293
Verkoop tijdens het boekjaar	-322.265	-842.987
Wijzigingen in niet-gerealiseerde winsten via resultaat	651.350	363.311
Nettowaarde aan het einde van het boekjaar = 1	5.797.912	5.049.757
Vorderingen		
Nettowaarde aan het begin van het boekjaar	10.718	35.770
<i>Aanpassing Beleggingsentiteit op 01/01/2018</i>	-628	0
Aangepaste nettowaarde aan het begin van het boekjaar	10.090	0
Investerings tijdens het boekjaar	317	795
Verkoop tijdens het boekjaar	0	-25.772
Wijzigingen in niet-gerealiseerde winsten	-164	-49
Wijzigingen in gelopen rente	93	-26
Nettowaarde aan het einde van het boekjaar = 2	10.336	10.718
Nettowaarde = 1 + 2	5.808.248	5.060.475

(1) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).
 (2) De gegevens van 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast (cf. punt 1.2 van dit Deel).

3.2 Classificatie van de financiële instrumenten

in duizend EUR

	Boekwaarde		Reële waarde		
	Totaal op 31/12/18 ⁽³⁾	Classificatie IFRS 9 ⁽⁴⁾	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële activa tegen reële waarde	5.808.248	Reële waarde via resultaat	1.461.114	69.035	4.278.099
Vorderingen op dochterondernemingen	384.538	Aangewezen aan reële waarde via resultaat	0	384.538	0
Deposito's	95.000	Aangewezen aan reële waarde via resultaat	0	95.000	0
Derivaten	0	Aangewezen aan reële waarde via resultaat	0	0	0
Diverse financiële vlottende activa	9.429	Aangewezen aan reële waarde via resultaat	0	9.429	0
Schulden aan dochterondernemingen	78.472	Aangewezen aan reële waarde via resultaat	0	78.472	0
Overige kortlopende schulden	97	Geamortiseerde kostprijs	0	97	0
Handels- en overige financiële schulden	17.231	Geamortiseerde kostprijs	0	17.231	0

(3) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).
 (4) Als gevolg van de toepassing van IFRS 9 is er geen classificatiewijziging geweest met uitzondering van de voor verkoop beschikbare activa die tegen de reële waarde via het resultaat zijn opgenomen.

in duizend EUR

105

	Boekwaarde		Reële waarde		
	Totaal op 31/12/17 ⁽¹⁾	Classificatie IAS 39	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële activa aan reële waarde	5.060.475	Voor verkoop beschikbare activa	1.863.552	102.119	3.094.804
Vorderingen op dochterondernemingen	2.454	Reële waarde via resultaat	0	2.454	0
Deposito's	45.000	Reële waarde via resultaat	0	45.000	0
Derivaten	4.377	Reële waarde via resultaat	0	4.377	0
Diverse financiële vlottende activa	2.621	Reële waarde via resultaat	0	2.621	0
Schulden aan dochterondernemingen	3.469	Geamortiseerde kostprijs	0	3.469	0
Overige kortlopende schulden	4.840	Geamortiseerde kostprijs	0	4.840	0

(1) De gegevens van 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast (cf. punt 1.2 van dit Deel).

De reële waarde van de financiële instrumenten kan in volgende hiërarchie geplaatst worden:

De activa te bekijken volgens niveau 1 worden gewaardeerd tegen de beurskoers op balansdatum. Gegevens van niveau 2 zijn inputs met betrekking tot de activa of de passiva, die anders zijn dan in niveau 1 opgenomen genoteerde prijzen die direct of indirect waarneembaar zijn. Gegevens van niveau 3 zijn niet-waarneembare inputs die de activa of de passiva betreffen.

De rechtstreekse participaties in dochterondernemingen zijn van niveau 3 en worden gewaardeerd op basis van de reële waarde van hun eigen portefeuille (niveau 1, 2 of 3) en de reële waarde van hun andere activa of verplichtingen. Een gedetailleerde beschrijving van de waarderingsmethodes en de gevoeligheid van de reële waarde is onder punten 2.3 en 2.4 opgenomen. De totale beleggingsportefeuille in transparantie is beschreven onder punt 2.2.

Er waren geen overdrachten tussen niveau 1, 2 en 3 tijdens het boekjaar 2018.

De reële waarde van de financiële instrumenten werd volgens de volgende methodes bepaald:

- wat de financiële instrumenten op korte termijn betreft, zoals handelsvorderingen en -schulden, wordt de reële waarde gezien als niet significant verschillend van de boekhoudkundige waarde tegen de geamortiseerde kostprijs;
- wat leningen met een variabele rentevoet betreft wordt de reële waarde gezien als niet significant verschillend van de boekhoudkundige waarde tegen de geamortiseerde kostprijs;
- wat de financiële rentederivaten, wisselkoersderivaten of geraamde kasstromen betreft, wordt de reële waarde bepaald op basis van modellen die de toekomstige stromen actualiseren, die op hun beurt werden bepaald op basis van toekomstige rentecurves of wisselkoersen dan wel andere forwardprijzen;
- wat de andere financiële derivaten betreft wordt de reële waarde bepaald op basis van een actualiseringsmodel van de geraamde toekomstige kasstromen;
- wat de leningen met een vaste rentevoet betreft wordt de reële waarde bepaald op basis van de geactualiseerde kasstromen, die op hun beurt op de marktrente op sluitingsdatum gebaseerd zijn.

Details van de bewegingen voor niveau 3:

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽²⁾	31/12/2017 ⁽³⁾
Deelnemingen		
Nettowaarde aan het begin van het boekjaar	3.094.804	2.840.108
<i>Aanpassing Beleggingsentiteit op 01/01/2018</i>	<i>357.549</i>	
Aangepaste nettowaarde aan het begin van het boekjaar	3.452.353	
Investerings tijdens het boekjaar	273.276	425.893
Verkopen tijdens het boekjaar	-193.950	-392.458
Wijzigingen in niet-gerealiseerde winsten	746.420	221.261
Overdracht naar of vanaf niveau 3	0	0
Nettowaarde aan het einde van het boekjaar	4.278.099	3.094.804

(2) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).

(3) De gegevens van 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast (cf. punt 1.2 van dit Deel).

3.3 Financiële vlottende activa

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽¹⁾	31/12/2017
Effecten aangehouden voor handelsdoeleinden		
Nettowaarde aan het begin van het boekjaar	2.454	6.478
<i>Aanpassing Beleggingsentiteit op 01/01/2018</i>	-2.454	
Aangepaste nettowaarde aan het begin van het boekjaar	0	
Investerings tijdens het boekjaar	0	0
Verkopen tijdens het boekjaar	0	-2.810
Wijzigingen in niet-gerealiseerde winsten en verliezen	0	-1.214
Nettowaarde aan het einde van het boekjaar	0	2.454
Deposito's⁽²⁾	95.000	45.000
Diverse financiële vlottende activa	9.429	6.998
Financiële vlottende activa aan het einde van het boekjaar	104.429	54.452

(1) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).

(2) Deposito's tussen drie maanden en één jaar.

Financiële vlottende activa worden tegen reële waarde met verwerking in de resultatenrekening gewaardeerd.

3.4 Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten bestaan uit banksaldi, kasmiddelen en beleggingen in instrumenten van de monetaire

markt op ten hoogste drie maanden.

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽³⁾	31/12/2017
Contanten en banksaldi	236.916	557.234
Beleggingen op korte termijn	100.065	100.038
Geldmiddelen en kasequivalenten	336.981	657.272

(3) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).

3.5 Kapitaal

in duizend EUR

	Kapitaal		Eigen aandelen	
	Aantal aandelen	Bedrag	Aantal aandelen	Omvang aangehouden kapitaal
Saldi op 31/12/2016	34.250.000	79.735	593.109	1.381
Mutaties tijdens het boekjaar	0	0	12.149	28
Saldi op 31/12/2017	34.250.000	79.735	605.258	1.409
Mutaties tijdens het boekjaar	0	0	-36.555	-85
Saldi op 31/12/2018	34.250.000	79.735	568.703	1.324

Het geplaatst en volledig gestort kapitaal bestaat uit gewone aandelen zonder aanduiding van nominale waarde. De eigenaars van gewone aandelen hebben het recht dividenden te ontvangen en hebben recht op één stem per aandeel op de algemene vergaderingen van de aandeelhouders van de

Vennootschap. Het brutodividend voor het boekjaar 2017, betaald in 2018, bedroeg 2,671429 EUR per aandeel. Het brutodividend voorgesteld voor het boekjaar 2018 bedraagt 2,785714 EUR per aandeel.

3.6 Voordelen voor het personeel

De Sofina-groep kent pensioen- en overlijdensuitkeringen toe die gefinancierd worden via groepsverzekeringscontracten. Deze pensioenplannen zijn voornamelijk van het type “te bereiken doel”. De pensioenverplichtingen zijn gedekt door beleggingen.

Deze plannen met vaste bijdragen werden geëvalueerd op basis van de unit creditmethode, waarbij de verbintenis van Sofina berekend werd om het minimumrendement op alle momenteel al gestorte bijdragen te kunnen waarborgen (in toepassing van de IAS 19-norm).

in duizend EUR

	2018 ⁽¹⁾	2017
Bedragen opgenomen in de balans		
Actuele waarde van de pensioenverplichtingen	17.866	16.388
Reële waarde van de fondsbeleggingen	-9.892	-9.073
Actuele nettowaarde van de pensioenverplichtingen	7.974	7.315

Bewegingen van de verplichtingen tijdens het boekjaar

Nettoverplichtingen aan het begin van het boekjaar	7.315	11.019
Bedrag verwerkt in het eigen vermogen	315	-4.489
Nettobaten of -lasten opgenomen in de resultatenrekening	1.441	1.790
Betaalde bijdragen	-1.097	-1.005
Bedrag opgenomen op balansdatum	7.974	7.315

Pensioenkosten opgenomen in de resultatenrekening

Kosten van de geleverde diensten	-1.304	-1.666
Interesten op pensioenverplichtingen	-252	-177
Rentebaten	144	81
Beheerskosten	-30	-28
Verwacht rendement op de fondsbeleggingen	0	0
Opgenomen actuariële winsten (-) / verliezen (+)	0	0
Nettokosten	-1.442	-1.790

De pensioenkosten worden in de “Overige lasten” van de resultatenrekening opgenomen.

Belangrijkste actuariële veronderstellingen op balansdatum

Disconteringsvoet ⁽²⁾		
Vaste prestaties		
- Oud plan	1,50%	1,50%
- Nieuw plan	1,80%	1,90%
Vaste bijdragen		
- Oud plan	1,50%	1,50%
- Nieuw plan	1,50%	1,50%
Groeipercantage van de lonen	4,80%	4,80%
Inflatie	1,80%	1,80%
Levensverwachtingstabel	MR-3/FR-3	MR-3/FR-3

Fondsbeleggingen worden niet geïnvesteerd in effecten van de Vennootschap.

(1) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).
(2) Een gevoeligheidsanalyse van + of - 0,25% wordt op de disconteringsvoeten toegepast, maar dat heeft geen aanzienlijke gevolgen voor de contante waarde van de diensten.

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽¹⁾	31/12/2017
Evolutie van de actuele waarde van toegezegde pensioenrechten		
Actuele waarde van toegezegde pensioenrechten aan het begin van het boekjaar	16.388	19.430
Kosten van verstrekte diensten tijdens het boekjaar	1.393	1.762
Rentekosten	251	177
Pensioenuitkeringen betaald tijdens het boekjaar	-583	-575
Belastingen op de betaalde bijdragen	-132	-121
Winsten (-) / verliezen (+) van het boekjaar	549	-4.285
Andere wijzigingen	0	0
Actuariële winsten (-) / verliezen (+)	0	0
Actuele waarde van toegezegde pensioenrechten aan het einde van het boekjaar	17.866	16.388

Evolutie van de reële waarde van de fondsbeleggingen

Reële waarde van de fondsbeleggingen aan het begin van het boekjaar	9.073	8.410
Pensioenuitkeringen betaald tijdens het boekjaar	-583	-575
Bijdragen ontvangen tijdens het boekjaar	1.187	1.101
Verwachte rentebaten	144	81
Belastingen op de betaalde bijdragen	-132	-121
Beheerskosten	-30	-28
Verwacht rendement	59	52
Actuariële winsten (+) / verliezen (-)	174	153
Actuele waarde van toegezegde pensioenrechten aan het einde van het boekjaar	9.892	9.073

Personeelskosten	22.717	11.940
-------------------------	---------------	---------------

Gemiddeld personeelsbestand

Het gemiddeld aantal personen in dienst van de vennootschappen in consolidatiekring bedraagt:

Werknemers	26	36
Managementpersoneel	24	21
	50	57

(1) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).

3.7 Vorderingen en schulden op dochterondernemingen

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽²⁾	31/12/2017
Vorderingen op dochterondernemingen	384.538	0
Schulden aan dochterondernemingen	-78.472	-25
	306.066	-25

(2) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).

Dit zijn lopende rekeningen tussen Sofina en haar dochterondernemingen die op Euribor +1 week plus een marge worden vergoed. Voor schulden is de vergoeding van deze schulden vastgesteld op 0% als de som van de twee compo-

nenten (Euribor + marge) negatief is. Voor vorderingen is, indien de Euribor +1 week negatief is, de vergoeding gelijk aan de toepasselijke marge.

3.8 Rentebaten en -lasten

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽¹⁾	31/12/2017
Renteopbrengsten op vaste activa	672	927
Renteopbrengsten op vorderingen op dochterondernemingen ⁽²⁾	2.029	0
Renteopbrengsten op vlottende activa	77	231
Betaalde rente op schulden aan dochterondernemingen ⁽²⁾	-4	0
Rente betaald aan banken	0	-217
Rentebaten en -lasten	2.774	941

(1) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).
 (2) Zie punt 3.7 voor details over rentetarieven.

3.9 Nettoresultaat op vaste activa

De belangrijkste minderwaarden werden gerealiseerd bij de verkoop van aandelen van Danone, Ipsos en Mersen, en de

belangrijkste meerwaarden werden gerealiseerd bij de verkoop van Colruyt en Flipkart.

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽³⁾	31/12/2017
Resultaat op financiële activa aan reële waarde		
Resultaat door verkoop van vaste activa		
Gerealiseerde meerwaarden en minderwaarden	71.093	438.752
Subtotaal	71.093	438.752
Resultaat niet behaald uit verkopen		
Niet-gerealiseerde meerwaarden en minderwaarden	763.082	21.433
Waardeverminderingen - netto dotaties	0	-13.703
Wisselkoersverschillen	0	597
Subtotaal	763.082	8.327
Totaal resultaat op financiële activa aan reële waarde = 1	834.175	447.079
Resultaat van niet-financiële activa		
Resultaat door verkoop van vaste activa		
Resultaat op materiële vaste activa	0	2
Resultaat niet behaald uit verkopen		
Resultaat op materiële vaste activa	10	10
Totaal resultaat op niet-financiële activa = 2	10	12
Totaal = 1 + 2	834.185	447.091

(3) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).

3.10 Nettoresultaat op vlottende activa

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽⁴⁾	31/12/2017
Resultaat uit beleggingen van kasmiddelen ⁽⁵⁾	0	-302
Resultaat uit derivaten	12.836	-97
Resultaat uit wisselkoersverschillen	-3.399	-4.338
Resultaat uit diverse activa	0	-29
	9.437	-4.766

Sofina heeft beslist om hedge accounting, zoals gedefinieerd in de IFRS 9-norm, niet meer toe te passen na het

besluit van de Raad van Bestuur.

(4) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).
 (5) Het betreft voornamelijk ontvangen adviesdiensten en de bezoldiging van de CEO.

3.11 Overige lasten

in duizend EUR

	31/12/2018 ⁽¹⁾	31/12/2017
Andere financiële kosten	-735	-1.531
Diensten en diverse goederen ⁽²⁾	-11.715	-9.904
Bezoldigingen, sociale kosten en pensioenen	-22.717	-11.940
Diversen	-3.287	-3.493
	-38.454	-26.868

(1) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).

(2) Het betreft voornamelijk ontvangen adviesdiensten en de bezoldiging van de CEO.

3.12 Belastingen

in duizend EUR

Winstbelastingen	31/12/2018 ⁽³⁾	31/12/2017 ⁽⁴⁾
Kosten (+) / baten (-) van belastingen van het boekjaar	2.194	7
Kosten (+) / baten (-) van uitgestelde belastingen	-3.035	27
	-841	34

Vergelijking tussen de kosten (+) / baten (-) van belastingen van het boekjaar en de boekhoudkundige winst

<i>Winst vóór belastingen</i>	860.295	499.160
Belastingen berekend aan het tarief van 29,58% (2017: 33,99%)	254.475	169.664
Impact van andere belastingtarieven in andere landen	3	607
Impact van vrijstelling/niet-afrekbaarheid van meer-/ minderwaarden	-246.797	-157.320
Impact van vrijstelling van ontvangen dividenden	-8.612	-14.352
Impact van de notionele interesten	0	-165
Impact van belastingaanpassingen met betrekking tot voorgaande boekjaren	0	-89
Overige belastingaanpassingen (verworpen uitgaven, overdraagbare verliezen, diversen)	3.125	1.662
Belastingskosten (+) / -baten (-) van het boekjaar	2.194	7

Belastingen met betrekking tot eigen vermogensposten

Kosten (+) / baten (-) van uitgestelde belastingen met betrekking tot de meerwaarde bij de verkoop van het gebouw "Napelsstraat"	-108	-108
Kosten (+) / baten (-) van uitgestelde belastingen met betrekking tot overheidssubsidies	0	-80
Uitgestelde belastingen op niet-gerealiseerde meerwaarden op aandelen	0	688

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	Activa		Verplichtingen	
Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen houden verband met de volgende elementen:	31/12/2018 ⁽³⁾	31/12/2017	31/12/2018 ⁽³⁾	31/12/2017
Materiële vaste activa	2.135	216	2.243	2.243
Niet-gerealiseerde meerwaarden op financiële vaste activa	20	0	3.147	3.147
Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen voortvloeiend uit tijdelijke verschillen	2.155	216	5.390	5.390

	31/12/2018 ⁽³⁾	31/12/2017
Fiscale verliezen, notionele interesten en definitief belaste inkomsten waarvoor geen enkele uitgestelde belastingvordering wordt opgenomen	2.773	138.583

Kosten en baten van uitgestelde belastingen	Kosten		Baten	
Uitgestelde belastingen opgenomen in de resultatenrekening houden verband met de volgende elementen:	31/12/2018 ⁽³⁾	31/12/2017	31/12/2018 ⁽³⁾	31/12/2017
Materiële vaste activa	0	216	108	108
Uitgestelde belastingen met betrekking tot niet-gerealiseerde meerwaarden op aandelen	0	0	2.927	0
Overige activa en verplichtingen	0	0	0	80
Totaal	0	216	3.035	188

(3) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).

(4) De gegevens van 2017 werden overeenkomstig IAS 28, §18 aangepast (cf. punt 1.2 van dit Deel).

3.13 Overheidssteun

Een subsidie van 349.000 EUR werd in 2005 toegekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het betreft een tussenkomst van het Gewest in de kosten voor renovatiewerken aan de gevels van het herenhuis waarin Sofina haar maatschappelijke zetel heeft. Het toegekende bedrag werd in de balans opgenomen in uitgestelde baten en wordt afgeschreven in hetzelfde tempo als het gebouw waarvan de gevels deel uitmaken.

Een subsidie van 56.000 EUR werd in 2013 toegekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het betreft een tussenkomst van het Gewest in de kosten voor renovatiewerken aan de gevels van het gebouw aan de Antwerpselaan. Het toegekende bedrag werd in de balans opgenomen in uitge-

stelde baten en wordt afgeschreven in hetzelfde tempo als het gebouw waarvan de gevels deel uitmaken. Het toegekende bedrag werd in de balans opgenomen in uitgestelde baten en wordt afgeschreven in hetzelfde tempo als het gebouw waarvan de gevels deel uitmaken.

Een subsidie van 60.000 EUR werd in 2016 toegekend door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het betreft een tussenkomst van het Gewest in de kosten voor renovatiewerken aan de gevels van het herenhuis waarin Sofina haar maatschappelijke zetel heeft. Het toegekende bedrag werd in de balans opgenomen in uitgestelde baten en wordt afgeschreven in hetzelfde tempo als het gebouw waarvan de gevels deel uitmaken.

3.14 Rechten en verbintenissen

in duizend EUR

		2018		2017	
		Valuta	EUR	Valuta	EUR
Financiële vaste activa, niet-gestort toegezegd kapitaal ⁽¹⁾	EUR		101.949		101.559
	USD	937.009	818.058	758.729	632.643
	GBP	10.067	11.254	3.060	3.448
			931.261		737.650
Toegekende rechten van verkoop ⁽²⁾			2.592.046		1.963.309
Niet-opgenomen kredietfaciliteiten			420.000		420.000
Diverse verplichtingen			0		0

(1) Deze bedragen vloeien voornamelijk voort uit intekeningen in durf- en groeikapitaalfondsen.

(2) Het betreft voornamelijk toegekende voorkeursrechten van voorkoop, in geval van verkoop van deelnemingen in vennootschappen aangehouden door Sofina en haar dochterondernemingen, aan aandeelhouders van deze vennootschappen.

3.15 Informatie betreffende verbonden partijen

in duizend EUR

Activa en passiva	2018⁽³⁾	2017
Vorderingen op niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	384.538	0
Schulden aan niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	-78.472	0
	306.066	0
Resultaten van transacties tussen verbonden of geassocieerde partijen		
Dividenden ontvangen van niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	0	0
Dividenden ontvangen van geassocieerde deelnemingen	6.905	0
Interesten ontvangen van niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	2.029	0
Interesten betaald aan niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	-4	0
Diensten verleend aan niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	2.789	0
Diensten ontvangen van niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen	-94	0
	11.625	0
Bezoldigingen aan managers op sleutelposities		
Vaste brutoremuneratie	2.478	2.822
Variabele brutoremuneratie	8.921	805
Tantièmes en zitpenningen	1.888	1.753
Groepsverzekering	822	727
Betalingen in aandelen	664	634

Gegevens over materiële transacties met verbonden partijen, uitgevoerd buiten de marktomstandigheden: nihil.

(3) Als gevolg van de aanneming van het statuut van Beleggingsentiteit sinds 1 januari 2018 zijn de gegevens van 2018 niet vergelijkbaar met die van 2017 (cf. punt 1.3 van dit Deel).

Met betrekking tot de vorderingen en schulden op en ten aanzien van niet-geconsolideerde verbonden ondernemingen betreft het lopende rekeningen tussen Sofina en haar dochterondernemingen die beloofd worden tegen de rente Euribor +1 week plus een marge. Voor de schulden van Sofina is de vergoeding van deze schulden vastgesteld op 0% als de som van de twee componenten (Euribor + marge) negatief is. Voor vorderingen zal de vergoeding overeenkomen met de toepasselijke marge als Euribor +1 week negatief is.

Wat de geleverde diensten betreft omvatten deze hoofdzakelijk investerings- en beleggingsadviesdiensten met betrekking tot investeringsmogelijkheden en investeringen die door de ontvanger van de dienst worden gehouden.

Wat de ontvangen diensten betreft, betreft het vooral diensten voor cashbeheer.

Sofina heeft de verbintenissen van haar niet-geconsolideerde geassocieerde deelnemingen (d.w.z. haar dochterondernemingen) gegarandeerd – cf. punt 3.14.

Aandeelhoudersstructuur

De jongste kennisgeving betreffende het aandeelhouderschap van de Vennootschap werd betekend op 21 augustus 2018 door Union Financière Boël SA, Société de Participations Industrielles SA en Mobilière et Immobilière du Centre SA, waarvan de eerstgenoemde handelt als lasthebber van de twee andere vennootschappen. Zij kadert in de wet van 1 april 2007 op de Openbare Overnamebiedingen.

Uit die kennisgeving blijkt dat deze vennootschappen in onderling overleg handelen in de zin van genoemde wet.

Op die datum hielden zij aandelen van Sofina NV aan in volgende aantallen:

	Aantal	%
Union Financière Boël SA	7.642.729	22,31%
Société de Participations Industrielles SA	8.486.320	24,78%
Mobilière et Immobilière du Centre SA	2.535.968	7,40%
<i>Subtotaal</i>	<i>18.665.017</i>	<i>54,50%</i>
Sofina NV (eigen aandelen)	619.306	1,81%
Totaal	19.284.323	56,30%

De partijen die de kennisgeving hebben ingediend hebben bepaald dat er geen controle is, noch op Union Financière Boël SA, noch op Société de Participations Industrielles SA, noch op de vennootschap Mobilière et Immobilière du Centre SA.

De Vennootschap is geen belangrijke verbintenis aangaan die clausules zouden bevatten aangaande een eigen controlewijziging, met uitzondering van (i) een clause opgenomen in de incentiveplannen (Long Term Incentive Plan) ten behoeve van de leden van het management die van toepassing zijn sinds 1 januari 2017 en (ii) clausules opgenomen in volgende kredietovereenkomsten: de Roll-

Over Kredietovereenkomst ten belope van 80 miljoen EUR van 12 oktober 2016 tussen ING België NV en Sofina, de Revolving Kredietovereenkomsten ten belope van 90 miljoen EUR en 50 miljoen EUR van 15 december 2016 tussen BNP Paribas Fortis NV en Sofina, en het Kaskredietcontract ten belope van 100 miljoen EUR van 22 november 2016 tussen Banque du Luxembourg SA en Sofina. Deze clausules inzake controlewijziging werden door de Algemene Vergadering van 4 mei 2017 goedgekeurd.

Op 31 december 2018 bezat Sofina 568.703 eigen aandelen, ofwel 1,66% van het maatschappelijke kapitaal.

Bezoldiging van de Commissarissen

in duizend EUR

	2018	2017
Revisorale opdrachten uitgevoerd door de Commissaris	64	69
Overige controleopdrachten uitgevoerd door het netwerk van de Commissaris	73	20
Revisorale opdrachten uitgevoerd door het netwerk van de Commissaris	119	117

3.16 Optieplan voor het personeel

Aard en draagwijdte van regelingen

De groep Sofina kent zijn kaderleden optieplannen op aandelen van Sofina toe. Elke aandelenoptie kan ten vroegste worden uitgeoefend op 1 januari van het vierde kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin het aanbod werd gedaan, en ten laatste op het einde van het tiende kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin het aanbod werd gedaan.

Het aandelenoptieplan dat werd toegekend op 18 februari 2008 werd overeenkomstig de wetgeving met 5 jaar verlengd.

De afwikkeling van de aandelenoptieplannen gebeurt uitsluitend in bestaande Sofina-aandelen.

De Vennootschap waakt er op elk ogenblik over het noodzakelijke aantal eigen aandelen in bezit te hebben om de verschillende aandelenoptieplannen te dekken.

Opties	Aantal	Uitoefenprijs gewogen gemiddelde in EUR
Uitstaand op 01/01/2018	491.375	91,64
Uitgeoefend op 01/01/2018	211.725	73,27
Toegekend gedurende het boekjaar	76.000	129,02
Uitgeoefend gedurende het boekjaar	161.000	73,48
Afstand van gedaan gedurende het boekjaar	-	-
Vervallen gedurende het boekjaar	-	-
Uitstaand op 31/12/2018	406.375	105,82
Uitgeoefend op 31/12/2018	108.225	79,7

De bandbreedte van uitoefenprijzen van de 406.375 uitstaande opties op 31 december 2018 bedraagt 59,01 EUR tot 134,00 EUR en de gewogen gemiddelde resterende looptijd bedraagt 5 jaar, met een bandbreedte voor uitoefening van de opties tussen 0 en 10 jaar.

Berekening van de waarde

Gewogen gemiddelde prijs van de opties uitgegeven in 2018: 7,57 EUR. Het gebruikte optiewaarderingsmodel is het Black-Scholes model. De gewogen gemiddelden van de belangrijkste parameters die gebruikt werden voor de berekeningen zijn:

Boekjaar	Prijs van het onderliggende aandeel (in EUR)	Rendement op dividend	Risicovrije rentevoet	Verwachte volatiliteit
2018	129,02	1,91%	0,16%	13,63%

De volatiliteit werd op basis van de historische bewegingen van de koers van het Sofina-aandeel berekend.

Invloed op het resultaat

De kosten in 2018 met betrekking tot de aandelenoptieplannen bedragen 839 duizend EUR (760 duizend EUR in 2017).

3.17 Lijst van dochterondernemingen en geassocieerde ondernemingen

Naam en zetel	Aangehouden maatschappelijke rechten	
A. Dochteronderneming die diensten verrichten - integraal geconsolideerd	Aantal aandelen	Eigendomsbelang (%) op 31/12/2018
Sofina Asia Private Ltd. 108 Amoy Street # 03-01 - SG-069928 Singapour	10.000	100

Naam en zetel	Aangehouden maatschappelijke rechten	
B. Niet geconsolideerde dochterondernemingen	Aantal aandelen	Eigendomsbelang (%) op 31/12/2018
Advent Management Belgium NV 29, Nijverheidsstraat - 1040 Brussel Ondernemingsnummer 0423 386 786	11.709	100
Sobeldev NV 29, Nijverheidsstraat - 1040 Brussel Ondernemingsnummer 0443 974 542	177.402	100

B. Niet geconsolideerde dochterondernemingen	Aantal aandelen	Eigendomsbelang (%) op 31/12/2018
Sofina Capital SA 12, rue Léon Laval - LU-3372 Leudelange	5.872.576	100
Sofina Partners SA 12, rue Léon Laval - LU-3372 Leudelange	46.668.777	100
Sofina Private Equity SA SICAR 12, rue Léon Laval - LU-3372 Leudelange	5.910.000	100
Interealty Fin BV De Boelelaan, 7 - NL-1083HJ, Amsterdam - Nederland	47.163	100
Sofina US, LLC 160 Federal Street, 9 th floor - MA 02110 Boston - USA	802.000	100

Naam en zetel	Aangehouden maatschappelijke rechten	
C. Geassocieerde ondernemingen	Aantal aandelen	Eigendomsbelang (%) op 31/12/2018
Sofindeb III 5D, Lambroekstraat - 1831 Machelen Ondernemingsnummer 0885 543 088	54.790	27,40
Groupe Petit Forestier 11, route de Tremblay - 93420 Villepinte - Frankrijk	1.244.172	43,21
JF Hillebrand Group 6, Carl-Zeiss-Straße - 55129 Mainz-Hechtsheim - Duitsland	998.595	21,01
Biotech Dental 305, Allées de Craponne - 13300 Salon-de-Provence - Frankrijk	6.154.900	24,75
Cambridge Associates 125 High Street - MA 02110 Boston - USA	24.242	20,79

Aangezien Sofina voldoet aan de voorwaarden van artikel 70 van de Luxemburgse wet van 19 december 2002 kunnen de Luxemburgse dochterondernemingen (behalve Sofina Private

Equity SA SICAR) worden vrijgesteld van bepaalde voorschriften betreffende de publicatie van hun enkelvoudige financiële staten.

3.18 Boekhoudkundige principes

De volgende nieuwe standaarden en interpretaties zijn in 2018 in werking getreden:

- Aanpassing aan IFRS 2 – Classificatie en evaluatie van transacties met op aandelen gebaseerde betaling (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018);
- IFRS 9 – Financiële instrumenten en de daaropvolgende aanpassingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018);
- Aanpassing aan IFRS 4 – Verzekeringscontracten – Toepassing van IFRS 9 met IFRS 4 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018);
- Verbeteringen aan IFRS 2014-2016 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2017 of 1 januari 2018);
- Aanpassing aan IAS 40 – Overdracht van vastgoedbeleggingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018);
- IFRIC 22 – Vooruitbetalingen in vreemde valuta (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018);
- IFRS 15 – Omzet uit overeenkomsten met klanten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2018);

Sofina is voorts niet overgegaan tot de vervroegde toepassing van de nieuwe en aangepaste standaarden en interpretaties die van kracht worden na 31 december 2018:

- IFRS 14 – Uitgestelde rekeningen in verband met prijsregulering (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2016, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing aan IFRS 10 en IAS 28 – Verkoop of inbreng van activa tussen een investeerder en de geassocieerde deelnemingen of joint ventures (datum van inwerkingtreding voor onbepaalde tijd uitgesteld, waardoor ook de goedkeuring door de Europese Unie uitgesteld is);
- Verbeteringen aan IFRS 2015-2017 (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- IFRS 16 – Lease-overeenkomsten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019);
- IFRS 17 – Verzekeringscontracten (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2021, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- IFRIC 23 – Onzekerheid over de fiscale behandelingen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019);
- Aanpassing van IFRS 9 – Kenmerken van vervroegde terugbetaling met negatieve compensatie (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019);
- Aanpassing van IAS 28 – Langetermijninvesteringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IAS 19 – Planwijzigingen, inperkingen en afwikkeling (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2019, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van de referenties naar het Conceptueel kader in IFRS-normen (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie);
- Aanpassing van IFRS 3 – Bedrijfscombinaties (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie); en
- Aanpassingen van IAS 1 en IAS 8 – Definitie van materieel (toepasbaar voor boekjaren vanaf 1 januari 2020, maar nog niet goedgekeurd binnen de Europese Unie).

De toekomstige toepassing van deze nieuwe standaarden en interpretaties zal naar verwachting geen materiële gevolgen hebben voor de geconsolideerde financiële staten.

Waarderingsgrondslagen

De overeenkomstig IFRS geconsolideerde financiële staten worden opgesteld op basis van de reële waarde via de winst- en verliesrekening, met uitzondering van handelsvorderingen en -schulden die tegen de historische kostprijs gewaardeerd worden.

Om het belang te weerspiegelen van de inputs die bij de waarderungen tegen reële waarde worden gebruikt, rangschikt de groep deze waarderungen volgens een hiërarchie met de volgende niveaus:

- **niveau 1**: genoteerde prijzen (niet-aangepast) op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen;
- **niveau 2**: andere inputs dan de in niveau 1 ondergebrachte genoteerde prijzen, die voor het actief of de verplichting waarneembaar zijn, hetzij direct (d.w.z. als prijzen), hetzij indirect (d.w.z. afgeleid van prijzen);
- **niveau 3**: inputs voor het actief of de verplichtingen die niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens (niet-waarneembare inputs).

Grondslagen voor consolidatie

Overeenkomstig haar statuut van Beleggingsentiteit consolideert Sofina haar dochterondernemingen niet en past zij de IFRS 3-norm niet toe wanneer zij zeggenschap over een andere entiteit verkrijgt.

Er is een uitzondering op deze behandeling voor dochterondernemingen waarvan de activiteiten uitsluitend bestaan uit het verrichten van diensten met betrekking tot de investeringsactiviteiten van Sofina. Deze dochterondernemingen worden geconsolideerd.

De beleggingen in de andere dochterondernemingen, die niet uitsluitend diensten verlenen met betrekking tot de beleggingsactiviteiten van Sofina, zijn in overeenstemming met de bepalingen van IAS 28, §18, ook gewaardeerd tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening overeenkomstig de IFRS 9-norm.

Deelnemingen waarin Sofina een aanzienlijke invloed uitoefent zijn ook gewaardeerd tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening overeenkomstig de IFRS 9-norm.

De lijst van dochterondernemingen en geassocieerde deelnemingen is opgenomen in punt 3.17 van dit Deel.

Transacties in vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden geboekt tegen de wisselkoers op transactiedatum.

Monetaire activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de slotkoers. Wisselkoersverschillen die voortvloeien uit deze transacties, alsmede de koersom-

rekeningsverschillen die voortvloeien uit de omrekening van in vreemde valuta luidende activa en verplichtingen, worden geboekt in de resultatenrekening. Niet-monetaire activa en passiva die in vreemde valuta zijn aangeduid, worden omge-rekend tegen de wisselkoers op de transactiedatum.

De omrekening in euro van de financiële staten van buitenlandse ondernemingen opgenomen in de consolidatie wordt uitgevoerd tegen de slotkoers voor de balansposten en tegen de gemiddelde wisselkoers van het boekjaar voor de posten van de resultatenrekening. Het verschil dat voortvloeit uit de aanwending van die twee verschillende koersen wordt in de geconsolideerde balans opgenomen in reserves.

Belangrijkste wisselkoersen:

Slotkoers	1 EUR = 1,1450 USD
	1 EUR = 0,8945 GBP
	1 EUR = 1,1269 CHF
	1 EUR = 1,5591 SGD
Gemiddelde koers	1 EUR = 1,5902 SGD

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden op de actiefzijde van de balans geboekt tegen hun verwervings- of productiewaarde, verminderd met de geaccumuleerde afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Materiële vaste activa worden afgeschreven in functie van hun geschatte gebruiksduur, volgens de lineaire methode.

- Gebouw: 30 jaar
- Materieel en meubilair: 3 tot 10 jaar
- Rollend materieel: 4 jaar

Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen worden tegen de reële waarde ge-waardeerd overeenkomstig de IAS 40-norm.

Financiële activa aan reële waarde via de winst- en verliesrekening

Financiële activa worden op transactiedatum opgenomen en worden tegen reële waarde gewaardeerd.

De financiële activa tegen reële waarde bestaan uit effec-ten die verworven zijn met als bedoeling opbrengsten uit hoofde van waardestijgingen en/of beleggingsinkomsten te verkrijgen. Ze worden op elke rapportagedatum tegen reële waarde gewaardeerd. Waardeveranderingen worden direct in de winst-en-verliesrekening geboekt. In het geval van een verkoop wordt het verschil tussen de netto-op-bbrengst van de verkoop en de boekwaarde in de winst- en verliesrekening opgenomen, hetzij met een debit hetzij met een credit.

Financiële vlottende activa

Handelsvorderingen worden tegen de geamortiseerde kost-prijs gewaardeerd.

Onder de IFRS 9-norm moeten alle verwachte verliezen van schuldinstrumenten, leningen en handelsvorderingen erkend worden op basis van hun levensduur. Dit model van waardever-minderingen voorzien onder de IFRS 9-norm is op de “verwach-te” verliezen gebaseerd en heeft geen significante impact op de waardering van waardeverminderingen van financiële activa.

Deposito's worden tegen reële waarde via de winst- en ver-liesrekening gewaardeerd.

Vorderingen op dochterondernemingen worden tegen reële waarde via de winst- en verliesrekening gewaardeerd.

Geldmiddelen en kasequivalenten bestaan uit liquide midde-len en termijndeposito's op minder dan drie maanden.

Eigen aandelen

De aankoop of verkoop van eigen aandelen wordt respectie-velijk opgenomen als een vermindering of verhoging van het eigen vermogen. De mutaties van de periode worden in het overzicht van de evolutie van het eigen vermogen gemoti-veerd. Op die mutaties wordt geen winst of verlies geboekt.

Voordelen voor het personeel

De werknemers van de groep genieten pensioenplannen van het type “te bereiken doel” en van het type “vaste bijdra-gen”. Deze pensioenplannen worden gefinancierd door bij-dragen van de ondernemingen en dochterondernemingen van de groep die personeel tewerkstellen en door bijdragen van de werknemers.

Voor de pensioenstelsels wordt de kost van de pensioenver-plichtingen bepaald volgens de actuariële projected unit cre-ditmethode, overeenkomstig de grondslagen van de IAS 19-norm. Er wordt een berekening gemaakt van de actuele waarde van toegezegde pensioenrechten. De op die manier berekende actuele waarde zal dan worden vergeleken met de bestaande financiering en hiervoor zal indien nodig een boekhoudkundige reserve moeten worden aangelegd. De door de actuarissen opgestelde kosten worden op hun beurt vergeleken met de premies of bijdragen die door de werkge-ver worden gestort aan de financieringsinstelling en als ge-volg hiervan kan desgevallend een bijkomende kost worden opgenomen in de geconsolideerde resultatenrekening.

Het in de balans opgenomen bedrag stemt overeen met de contante waarde van de pensioenverplichtingen, verminderd met de reële waarde van de activa van de pensioenplannen, overeenkomstig de grondslagen van de IAS 19-norm. De actuariële verschillen, de verschillen tussen het reële rende-

ment en het normatieve rendement op de activa alsook het effect van de plafonnering van het nettoactiva (rente-effect niet inbegrepen) worden integraal verwerkt in het eigen vermogen en daarna niet naar het resultaat overgeboekt.

Toegekende winstdelingsregelingen worden opgenomen overeenkomstig de IFRS 2-norm. Conform deze norm wordt de reële waarde van de opties op de toekenningsdatum opgenomen in de resultatenrekening over de wachtperiode ("vesting period"). De opties worden gewaardeerd conform een algemeen aanvaard waarderingsmodel op basis van de marktgerelateerde voorwaarden op het ogenblik van toekenning.

Financiële verplichtingen

Financiële derivatencontracten worden aanvankelijk tegen reële waarde opgenomen en geherwaardeerd op elke balansdatum. Wijzigingen in de reële waarde worden in de resultatenrekening opgenomen.

Leningen en voorschotten in rekening-courant worden bij eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde, vermindert met de transactiekosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de aankoop of uitgifte ervan en vervolgens tegen afgeschreven kostprijs.

Voorzieningen

Een voorziening wordt aangelegd indien op de balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting bestaat ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden en die waarschijnlijk kosten zal voortbrengen waarvan het bedrag op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Belastingen

Belastingen omvatten winstbelastingen en uitgestelde belastingen. Uitgestelde belastingen worden opgenomen in de resultatenrekening, behalve indien ze betrekking hebben op elementen die rechtstreeks werden verwerkt in het eigen vermogen, in welk geval ze eveneens rechtstreeks in die rubriek worden verwerkt

Winstbelastingen bestaan uit belastingen te betalen op de belastbare inkomens van het boekjaar, alsmede uit elke aanpassing met betrekking tot voorgaande boekjaren.

Uitgestelde belastingen bestaan uit belastingen op winsten die moeten worden betaald of teruggekregen in de loop van toekomstige boekjaren, als gevolg van tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van de activa en verplichtingen in de balans en de fiscale boekwaarde en als gevolg van de overdracht van niet-gecompenseerde fiscale verliezen. De uitgestelde belasting wordt niet verwerkt indien de tijdelijke verschillen voortvloeien uit fiscaal niet-afrekbare goodwill, uit de eerste opname van activa of verplichtingen met betrekking tot een transactie die geen bedrijfscombinatie is en niet

van invloed is op de boekhoudkundige winst of op de fiscale winst op het ogenblik van de transactie, of uit investeringen in dochterondernemingen voor zover het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingen op niet-gecompenseerde fiscale verliezen worden slechts opgenomen in zover het waarschijnlijk is dat er toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn, waarmee de niet-gecompenseerde fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

De belastingen worden berekend tegen de belastingtarieven die op balansdatum van kracht zijn of die met een aanzekerheid grenzende waarschijnlijkheid van kracht zullen zijn.

Baten en lasten

De baten en lasten worden berekend als volgt:

- Dividenden en overige opbrengsten in de resultatenrekening worden opgenomen op inningsdatum;
- Rentebaten worden opgenomen wanneer ze verworven zijn;
- Rentelasten worden opgenomen naarmate die opgelopen zijn;
- Winst of verlies op vaste en vlottende activa wordt opgenomen op de datum van de transactie die ze genereerde;
- Overige baten en lasten worden opgenomen op het ogenblik van de transactie;
- Sofina biedt portfoliomanagementdiensten aan voor niet-geconsolideerde dochterondernemingen. Elke prestatieplicht die daaruit voortvloeit wordt in een servicecontract afgeleid en de inkomsten worden opgenomen als aan de prestatieverplichting is voldaan (op de duur van het contract). Diensten die door niet-geconsolideerde dochterondernemingen aan Sofina worden geleverd, worden op dezelfde manier erkend;
- De inkomsten en meerwaarden van niet-geconsolideerde buitenlandse deelnemingen worden na aftrek van de buitenlandse belastingen geboekt.

Belangrijkste waarderingsregels en boekhoudkundige beoordelingen

De belangrijkste boekhoudkundige beoordelingen hebben betrekking op de waardering van de beleggingsportefeuille: de significante veronderstellingen en beoordelingen worden in de toelichting op de reële waarde van de portefeuille besproken (cf. punt 2.4 van dit Deel).

De belangrijke maatstaven die Sofina heeft toegepast bij het bepalen van haar statuut als een Beleggingsentiteit hebben betrekking op de beoordeling van het bestaan van een exitstrategie voor haar beleggingsportefeuille, evenals op de beoordeling van deze exitstrategie voor deelnemingen aangehouden door dochterondernemingen in plaats van directe deelnemingen in deze dochterondernemingen.

Verslag van de Commissaris

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Sofina NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2018 - Geconsolideerde jaarrekening

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Sofina NV (de “vennootschap”) en haar filialen (samen “de groep”), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 4 mei 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2019. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van Sofina NV uitgevoerd gedurende 2 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de groep, die het geconsolideerd overzicht van de geconsolideerde balans op 31 december 2018 omvat, alsook het geconsolideerde resultatenrekening het geconsolideerd overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige informatieverschaffing, waarvan het totaal van het geconsolideerd balans 6 649 435 (000) EUR bedraagt en waarvan het geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 861 135 (000) EUR.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de groep op 31 december 2018 alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie “Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening” van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Kernpunten van de controle	Hoe onze controle de kernpunten van de controle behandelde
Waardering van de portfolio van de deelnemingen Zoals beschreven in sectie 2.4 (Reële waarde van het totaal van het investeringsportfolio in transparantie) van de nota 14 van het jaarverslag, behoudt de onderneming deelnemingen in niet beursgenoteerde bedrijven ter waarde van 4 290 MEUR, wat neerkomt op 65% van de totale activa en 66% van de waarde van het eigen vermogen. Deze deelnemingen zijn, volgens het IFRS 9 norm – <i>Financiële instrumenten</i> –, “Financiële activa” die tegen reële waarde gewaardeerd dienen te worden. De Groep past de richtlijnen “International Private Equity and Venture Capital Valuation” (“IPEV”) toe bij de waardering van deze activa. De waardering van de reële waarde van deze niet beursgenoteerde bedrijven “financiële activa”, waarvoor er weinig publiek informatie beschikbaar is, is afhankelijk van significante schattingen en beoordelingen door het management. Dit zowel op niveau van de gebruikte evaluatiemethode of van de onderliggende parameter van deze.	We hebben de evaluatie procedure van de niet beursgenoteerden “financiële activa” geëvalueerd, alsook de gerelateerde interne controles, inclusief die uitgeoefend door het uitvoerend comité. We hebben de geschiktheid van deze controles alsook hun implementatie nagekeken op basis van steekproeven. We hebben ons ervan verzekerd dat de waarderingsregels van deze activa voldoen aan de IFRS-regels, zoals aangenomen door de Europese Unie en de IPEV-richtlijnen. Met de hulp van onze interne waardering specialisten, hebben we, op basis van een steekproef, de waardering van deze activa getest, dit door ons te richten op de keuze van de gebruikte methoden alsook de veronderstellingen en onderliggende schattingen. We hebben, op basis van een steekproef, de gebruikte gegevens verzoent die in de waarderingsmodellen worden gebruikt met relevante en beschikbare externe bronnen. Onder de gebruikte gegevens verstaat men: de gebruikte transactie multiples, het gepubliceerde resultaat alsook de informatie die rechtstreeks afkomstig was van het management van de bedrijven waarin de investering wordt aangehouden. We hebben de retrospectieve beoordeling van de gebruikte veronderstellingen die werden gebruikt in eerdere evaluaties van deelnemingen beoordeeld met het oog op het valideren van hun relevantie. Met de hulp van onze interne waardering specialisten, hebben we de resultaten van de evaluatiemodellen steekproefsgewijs herberekend. We hebben gecontroleerd dat de reële waarde-effecten van de beleggingen op de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen in het totaalresultaat. Ten slotte, hebben we gecontroleerd dat de inhoud van de bijlagen van het jaarverslag met betrekking tot deze niet-beursgenoteerde “financiële activa” voldoen aan de vereisten van de relevante IFRS-standaarden.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de *International Financial Reporting Standards* (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het ge-

bruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang be-

schouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de groep;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de groep om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarre-

kening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de groep haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgi-

sche bijkomende norm (herzien in 2018) bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 119 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde:

- de kerncijfers;
- het verslag van de Raad van Bestuur;
- de verklaring inzake deugdelijk bestuur;
- het remuneratieverslag

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de groep.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle bedoeld in artikel 134 van het Wetboek van vennootschappen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermeldingen

Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Zaventem, 28 maart 2019

De commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren CVBA

Vertegenwoordigd door Eric Nys

Enkelvoudige jaarrekening van Sofina NV en bestemming van het resultaat

Krachtens artikel 105 van het Wetboek van vennootschappen is de hierna weergegeven jaarrekening een verkorte versie van de jaarrekening. De integrale versie, met inbegrip van de sociale balans, zal worden ingediend bij de Nationale Bank van België en is eveneens ter beschikking op de zetel van de Vennootschap en op haar website. De Commissaris heeft met betrekking tot de jaarrekening geen voorbehoud geformuleerd.

Balans op 31 december 2018 na winstverdeling

ACTIVA

in miljoen EUR

	2018		2017	
Vaste activa		1.928		1.979
Materiële vaste activa		11		11
Financiële vaste activa		1.917		1.968
Verbonden ondernemingen	489		442	
Andere ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	1.266		1.320	
Andere financiële vaste activa	162		206	
Vlottende activa		900		941
Vorderingen op ten hoogste één jaar		399		235
Geldbeleggingen		258		206
Geldmiddelen en kasequivalenten		243		500
Overlopende rekeningen		0		0
TOTALE ACTIVA		2.828		2.920

PASSIVA

Eigen vermogen		2.620		2.532
Kapitaal		80		80
Uitgiftepremies		4		4
Reserves		1.383		1.212
Overgedragen winst		1.153		1.236
Voorzieningen en uitgestelde belastingen		10		10
Schulden		198		378
Schulden op meer dan één jaar		0		0
Schulden op ten hoogste één jaar		198		374
Overlopende rekeningen		0		4
TOTALE PASSIVA		2.828		2.920

Resultatenrekening

in miljoen EUR

	2018		2017	
Bedrijfsopbrengsten		10		7
Omzet		2		2
Andere bedrijfsopbrengsten		6		5
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten		2		0
Bedrijfskosten		40		19
Diensten en diverse goederen		16		12
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen		21		9
Voorzieningen voor risico's en kosten		0		-4
Andere bedrijfskosten		3		2
Bedrijfswinst (+) / Bedrijfsverlies (-)		-30		-12
Financiële opbrengsten		279		1.118
Recurrente financiële opbrengsten		70		945
Opbrengsten uit financiële vaste activa	49		892	
Opbrengsten uit vlottende activa	2		0	
Andere financiële opbrengsten	19		53	
Niet-recurrente financiële opbrengsten		209		173
Financiële kosten		61		26
Recurrente financiële kosten		5		14
Kosten van schulden		0		0
Andere financiële kosten		5		14
Niet-recurrente financiële kosten		56		12
Winst van het boekjaar vóór belastingen		188		1.080
Belastingen		-2		0
Winst van het boekjaar		186		1.080
Ottrekking (+) aan / Overboeking (-) naar de belastingvrije reserves		0		-26
Te bestemmen winst van het boekjaar		186		1.054

Resultaatverwerking

in miljoen EUR

	2018		2017	
Te bestemmen resultaat		1.422		1.330
Te bestemmen winst van het boekjaar	186		1.054	
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	1.236		276	
Ottrekking aan het eigen vermogen				
Aan de reserves				
Toevoeging aan het eigen vermogen		171		0
Aan de overige reserves	171		0	
Over te dragen resultaat		1.154		1.236
Over te dragen winst	1.154		1.236	
Uit te keren winst		97		94
Vergoeding van het kapitaal	95		92	
Bestuurders	2		2	

Bestemming van het resultaat

Aan de Gewone Algemene Vergadering van Sofina wordt de volgende bestemming van de winst van het boekjaar van 1.422.100 duizend EUR voorgesteld:

	in duizend EUR
Nettodividend van 1,95 EUR	66.788
Roerende voorheffing op het dividend	28.623
Bestuurders	2.003
Beschikbare reserves	171.367
Overgedragen winst	1.153.319
	1.422.100

De bestemming van het resultaat omvat de uitkering aan 34.250.000 aandelen van een nettodividend van 1,95 EUR

per aandeel, ofwel een stijging met 0,08 EUR ongewijzigd tegenover het voorgaande boekjaar. Het totale brutodividend bedraagt 95.411 duizend EUR, met inbegrip van 28.623 duizend EUR aan roerende voorheffing.

Als dit voorstel wordt goedgekeurd, zal met ingang van 13 mei 2019 aan elk aandeel, tegen detachering van coupon nr. 21, een dividend van 1,95 EUR netto na aftrek van de roerende voorheffing worden uitbetaald⁽¹⁾.

De betalingen worden in België door Euroclear Belgium uitgevoerd.

(1) De begunstigten bedoeld in art. 264 alinea 1, 1° en 264/1 van het WIB 92 en de buitenlandse pensioenfondsen en erkende pensioenspaarfondsen en de houders van een in aanmerking komende individuele spaarrekening zoals bedoeld in artikelen 106 § 2, 115 § 1 en § 2 en 117 § 2 van het KB/WIB. 92 kunnen het brutobedrag van coupon nr. 21 (zijnde € 2,785714) uitbetaald krijgen op voorwaarde dat ze de vereiste attesten ten laatste op 22 mei 2019 voorleggen. Begunstigten van overeenkomsten tot het vermijden van dubbele belasting kunnen een vermindering verkrijgen van de roerende voorheffing volgens de voorwaarden in de overeenkomst.

Lijst van deelnemingen waarover wordt bericht

17

Minderheidsinvesteringen op de lange termijn 34

Colruyt Group [*]	35
The Hut Group	36
Veepee	37
Danone [*]	38
Chapoutier	39
Groupe Petit Forestier	40
GL events [*]	41
Orpea [*]	42
bioMérieux [*]	43
Mérieux NutriSciences	44
Biotech Dental	45
Cambridge Associates	46
First Eagle Investment Management	47
Luxempart [*]	48
SES [*]	49
JF Hillebrand	50

Investerings in durf- en groeikapitaalfondsen 52

Sofina Growth – Investerings in snelgroeiende bedrijven 56

Byju's	58
IHS	58
Postmates	58
Pine Labs	59
MissFresh	59
Zilingo	59
opseo	60
Carebridge	60
TCNS [*]	60
Graphcore	61
Xinyu	61
1stdibs	61
ThoughtSpot	62
Zhangmen	62
F&B Asia	62
Wynd	63
ACT	63
Grand Rounds	63
MedGenome	64
Bira 91	64
Practo	64
Clover Health	65
Aohua	65
Spartoo	65
Hector Beverages	66
Knewton	66

(*) Beursgenoteerde vennootschappen.

S O F I N A

Purpose & Patience

SOFINA | Naamloze vennootschap

Maatschappelijke zetel
Nijverheidsstraat, 31 | B-1040 Brussel
Tel.: (+32) 2 551 06 11
Fax: (+32) 2 513 96 45
Ondernemingsnummer
0403 219 397

info@sofinagroup.com | www.sofinagroup.com